

รายงานการเดินทางไปศึกษาดูงานเพื่อติดตามการขับเคลื่อน
การดำเนินงานของสภาองค์กรชุมชนและสภาองค์กรของผู้บริโภค
กับยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม

ณ จังหวัดเชียงราย จังหวัดพะเยา และจังหวัดน่าน

ระหว่างวันที่ ๗ - ๙ มีนาคม ๒๕๖๕

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชน

สิทธิเสรีภาพและการคุ้มครองผู้บริโภค วุฒิสภา

โดย คณะอนุกรรมการ ตสร. ด้านสิทธิมนุษยชน

สิทธิเสรีภาพและการคุ้มครองผู้บริโภค

สารบัญ

	หน้า
บทที่ ๑ บทนำ	๑
๑.๑ ความเป็นมาในการเดินทางไปศึกษาดูงาน	๑
๑.๒ วัตถุประสงค์	๒
๑.๓ วิธีการดำเนินการ	๓
๑.๔ กำหนดการศึกษาดูงาน	๓
๑.๕ ผลที่คาดว่าจะได้รับ	๔
บทที่ ๒ การศึกษาข้อมูลก่อนการลงพื้นที่	๕
๒.๑ บทบาทของสภาองค์กรชุมชนตำบล	๖
๒.๒ บทบาทของสภาองค์กรของผู้บริโภค	๘
๒.๓ ข้อมูลจากการติดตามการดำเนินงานของคณะกรรมการสิทธิการ ทสร. วุฒิสภา และคณะกรรมการโครงการสมาชิกวุฒิสภาพบประชาชน	๑๒
บทที่ ๓ ข้อมูลจากการเดินทางไปศึกษาดูงาน	๑๙
๓.๑ ติดตามการขับเคลื่อนด้านสิทธิเสรีภาพของประชาชนกับการบริการด้านแพทย์ แผนไทยและแพทย์ทางเลือกในประเด็น “การพัฒนานวัตกรรมที่ได้มาตรฐานและ การรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์สมุนไพร เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้บริโภค” ณ ศูนย์นวัตกรรมสมุนไพรครบวงจร มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย	๑๙
๓.๒ การประชุมร่วมกับหัวหน้าส่วนราชการและผู้แทนสภาองค์กรชุมชนในพื้นที่ จังหวัดเชียงรายในหัวข้อ “บทบาทของสภาองค์กรชุมชนกับการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ และการปฏิรูปประเทศที่เกี่ยวข้องกับงานด้านสิทธิมนุษยชน สิทธิเสรีภาพ และการคุ้มครองผู้บริโภค”	๓๐
๓.๓ การศึกษาดูงานและร่วมหารือแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นกับมูลนิธิพะเยาเพื่อการพัฒนา ในฐานะองค์กรภาคประชาชนที่ทำงานด้านคุ้มครองสิทธิผู้บริโภคและองค์กร ประสานงานเครือข่ายผู้บริโภคระดับภาคเหนือ ณ มูลนิธิพะเยาเพื่อการพัฒนา จังหวัดพะเยา	๔๑
๓.๔ ลงพื้นที่ศึกษาดูงาน ณ ศูนย์เรียนรู้วิถีพื้นบ้านลานธรรม วัดหนองป่าคำ ตำบลศรีสะเกษ อำเภอนาน้อย จังหวัดน่าน	๔๙
๓.๕ การประชุมร่วมกับหัวหน้าส่วนราชการและผู้แทนสภาองค์กรชุมชนในพื้นที่น่านได้ ในหัวข้อ “บทบาทของสภาองค์กรชุมชนกับการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ และการปฏิรูปประเทศที่เกี่ยวข้องกับงานด้านสิทธิมนุษยชน สิทธิเสรีภาพ และการคุ้มครองผู้บริโภค”	๕๑
บทที่ ๔ ข้อเสนอแนะจากการเดินทางไปศึกษาดูงาน	๕๗
๔.๑ ข้อเสนอแนะต่อการขับเคลื่อนสภาองค์กรชุมชนตำบล	๕๗
๔.๒ ข้อเสนอแนะต่อการขับเคลื่อนสภาองค์กรของผู้บริโภค	๕๙

ภาคผนวก

- ก. เอกสารประกอบการนำเสนอรายงานผลการดำเนินงาน
และข้อเสนอเพื่อกระบวนการปฏิรูปประเทศและการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ชาติ
โดยเครือข่ายสภาองค์กรชุมชน จังหวัดเชียงราย
- ข. เอกสารประกอบการนำเสนอ โดยมูลนิธิพะเยาเพื่อการพัฒนา
- ค. เอกสารประกอบการนำเสนอ โดยสภาองค์กรชุมชนตำบล จังหวัดน่าน

๑.๑ ความเป็นมาในการเดินทางไปศึกษาดูงาน

ในห้วงระยะเวลากว่า ๒ ปีที่ผ่านมา คณะกรรมการสิทธิมนุษยชน สิทธิเสรีภาพ และการคุ้มครองผู้บริโภค วุฒิสภา ได้ปฏิบัติหน้าที่ตามทบบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๗๐ โดยได้ติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามหมวด ๑๖ การปฏิรูปประเทศ และการจัดทำและดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม การคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ การเสริมสร้างสำนึก ทักษะและหน้าที่พลเมือง ซึ่งจากทำหน้าที่การติดตาม เสนอแนะและเร่งรัดผ่านโครงการและกิจกรรมต่าง ๆ ตามแผนการปฏิรูปประเทศ จำนวน ๑๓ แผน กิจกรรมปฏิรูปประเทศที่จะส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ หรือ Big Rock ตามแผนการปฏิรูปประเทศฉบับปรับปรุง แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ จำนวน ๒๓ แผน และแผนแม่บทเฉพาะกิจภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติอันเป็นผลมาจากสถานการณ์โควิด - ๑๙ พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๕ คณะกรรมการเห็นว่า การดำเนินการหรือกระบวนการในการปฏิรูปประเทศยังห่างไกลไปไม่ถึงภาคประชาชน บางโครงการ บางกิจกรรมประชาชนยังไม่ได้เข้ามามีส่วนร่วมหรือไม่ได้ตอบสนองความต้องการที่แท้จริงของประชาชน คณะกรรมการจึงมีข้อสรุปในเบื้องต้นว่า “การปฏิรูปประเทศจะไม่มีทางลุล่วงสำเร็จได้ถ้าขาดการสื่อสารการปฏิรูปประเทศไปยังภาคประชาชนและภาคประชาสังคม เพื่อให้เกิดการยอมรับและเข้ามามีส่วนร่วมอย่างจริงจัง” ซึ่งจากการติดตามการขับเคลื่อนของภาคประชาชน คณะกรรมการพบว่า เมืองศักราชประชาชนที่มีบทบาทสำคัญกับการปฏิรูปประเทศในมิติที่เชื่อมโยงกับภารกิจด้านสิทธิมนุษยชน สิทธิเสรีภาพและการคุ้มครองผู้บริโภค ๒ ภาคส่วน ได้แก่

๑๑. สภาองค์กรชุมชนตำบล ซึ่งเป็นองค์กรที่มีพระราชบัญญัติสภาองค์กรชุมชน พ.ศ. ๒๕๕๑ รองรับ มีหลักการสำคัญในการส่งเสริมให้ชุมชนท้องถิ่นของประเทศสามารถรวมตัวกันเป็นกลุ่มองค์กรชุมชนติดตามประเด็นปัญหาของตนเองในแต่ละพื้นที่ โดยร่วมกันกำหนดแนวทางและกระบวนการแก้ไขปัญหา เพื่อจัดทำเป็นข้อเสนอต่อภาครัฐ ทั้งระดับท้องถิ่นและระดับประเทศ ซึ่งปัจจุบันได้มีการจัดตั้งสภาองค์กรชุมชนตำบล จำนวน ๗,๗๙๕ แห่ง เกือบครอบคลุมทั่วทุกตำบลในประเทศไทย และยังมีสมาชิกอีกจำนวนนับแสนคน อันเปรียบเสมือนกับเซลล์ฐานรากของสังคมและเป็นคางคกตัวสำคัญของการปฏิรูปประเทศ

๑๒. สภาองค์กรของผู้บริโภค อันเป็นกลไกภาคประชาชนที่เกิดจากการรวมตัวกันขององค์กรของผู้บริโภคทั่วประเทศและได้จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติการจัดตั้งสภาองค์กรของผู้บริโภค พ.ศ. ๒๕๖๒ โดยทำหน้าที่เป็นตัวแทนผู้บริโภคเสนอความเห็นต่อการจัดทำร่างกฎหมายต่าง ๆ หรือ นโยบายต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับผู้บริโภค เป็นปากเป็นเสียง ช่วยตรวจสอบ เตือนภัย รวมทั้ง ทำให้ผู้บริโภครู้สิทธิ เข้าถึงสิทธิและใช้สิทธิได้อย่างเข้มแข็ง เพื่อคุ้มครองสิทธิอันพึงมีพึงได้ของผู้บริโภค

จากข้อค้นพบดังกล่าว คณะกรรมการสิทธิมนุษยชน สิทธิเสรีภาพและการคุ้มครองผู้บริโภค จึงได้จัด โครงการเดินทางไปศึกษาดูงานเพื่อติดตามการขับเคลื่อนของสภาองค์กรชุมชนและสภาองค์กรของผู้บริโภคกับยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม จังหวัดเชียงราย จังหวัดพะเยา และจังหวัดน่าน ซึ่งเป็นพื้นที่ที่มีองค์กรภาคประชาชนอย่าง สภาองค์กรชุมชนตำบลและองค์กรของผู้บริโภคที่เข้มแข็ง เป็นพื้นที่ที่มีการใช้ทุนของชุมชนในการต่อยอดพัฒนาในด้านต่าง ๆ ตลอดจนสามารถเป็นต้นแบบและเป็นแหล่งเรียนรู้ให้กับพื้นที่หรือองค์กรอื่นๆ ต่อไปได้

๑.๒ วัตถุประสงค์

๑) เพื่อติดตามการขับเคลื่อนของสภาองค์กรชุมชนและองค์กรของผู้บริโภคในพื้นที่ต้นแบบ รวมทั้งศึกษา เรียนรู้ แลกเปลี่ยนประสบการณ์ ตลอดจนรับฟังความคิดเห็นของส่วนราชการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เครือข่ายภาคประชาสังคม ต่อการขับเคลื่อนตามยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม และแผนการปฏิรูปประเทศด้านการเมือง ด้านสาธารณสุข และด้านสังคม

๒) เพื่อติดตามการขับเคลื่อนแผนการปฏิรูปประเทศด้านการสาธารณสุขในประเด็นสิทธิเสรีภาพของประชาชนกับการบริการด้านแพทย์แผนไทยและแพทย์ทางเลือก รวมทั้งศึกษา เรียนรู้ แลกเปลี่ยนประสบการณ์กับนักวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนานวัตกรรมที่ได้มาตรฐานและการรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์สมุนไพร เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้บริโภค

๓) เพื่อสื่อสารการปฏิรูปประเทศให้ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องทราบอย่างทั่วถึง เพื่อให้เกิดพลังการมีส่วนร่วมสนับสนุนกระบวนการปฏิรูปประเทศให้ไปสู่เป้าหมาย

๔) เพื่อรวบรวมข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะ เพื่อจัดทำเป็นข้อสรุปและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทขององค์กรภาคประชาชนกับการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติและการปฏิรูปประเทศที่เกี่ยวข้องกับงานด้านสิทธิมนุษยชน สิทธิเสรีภาพและการคุ้มครองผู้บริโภค

๑.๓ วิธีการดำเนินการ

๑) เดินทางไปเข้าร่วมประชุมและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับหัวหน้าส่วนราชการและผู้แทนสภาองค์กรชุมชน ในหัวข้อ “บทบาทของสภาองค์กรชุมชนกับการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติและการปฏิรูปประเทศที่เกี่ยวข้องกับงานด้านสิทธิมนุษยชน สิทธิเสรีภาพและการคุ้มครองผู้บริโภค” ณ ศาลากลางจังหวัดเชียงราย และที่ว่าการอำเภอนาน้อย จังหวัดน่าน

๒) ลงพื้นที่เพื่อศึกษาดูงาน ดังนี้

(๑) ศึกษาดูงาน ณ ศูนย์นวัตกรรมสมุนไพรครบวงจร มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย

(๒) ศึกษาดูงาน ณ มูลนิธิพะเยาเพื่อการพัฒนา จังหวัดพะเยา ในฐานะองค์กรภาคประชาชนที่ทำงานด้านคุ้มครองสิทธิผู้บริโภคและองค์กรประสานงานเครือข่ายผู้บริโภคระดับภาคเหนือ

(๓) ศึกษาดูงาน ณ วิสาหกิจชุมชน เทศบาลตำบลน่านน้อย อำเภอนาน้อย จังหวัดน่าน

(๔) พื้นที่ใกล้เคียงที่มีลักษณะการดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของการเดินทาง

๓) จัดทำรายงาน สรุปผลข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ เพื่อนำเสนอเป็นข้อมูลต่อคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนฯ และคณะกรรมการ ตสร. วุฒิสภา ต่อไป

๑.๔ กำหนดการศึกษาดูงาน

วันจันทร์ที่ ๗ มีนาคม ๒๕๖๕

● มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง

เวลา ๑๐.๐๐ – ๑๒.๐๐ นาฬิกา

- สักการะพระราชานุสาวรีย์สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ณ ลานพระราชานุสาวรีย์สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี

- ติดตามการขับเคลื่อนด้านสิทธิเสรีภาพของประชาชนกับการบริการด้านแพทย์แผนไทยและแพทย์ทางเลือกในประเด็น “การพัฒนานวัตกรรมที่ได้มาตรฐานและการรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์สมุนไพร เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้บริโภค” ณ ศูนย์นวัตกรรมสมุนไพรครบวงจร มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง

- ศาลากลางจังหวัดเชียงราย

เวลา ๑๓.๓๐ – ๑๖.๐๐ นาฬิกา

ร่วมหารือแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นกับหัวหน้าส่วนราชการและผู้แทนสภาองค์กรชุมชนในพื้นที่จังหวัดเชียงราย ในหัวข้อ “บทบาทของสภาองค์กรชุมชนกับการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติและการปฏิรูปประเทศที่เกี่ยวข้องกับงานด้านสิทธิมนุษยชน สิทธิเสรีภาพและการคุ้มครองผู้บริโภค” ณ ศาลากลางจังหวัดเชียงราย

วันอังคารที่ ๘ มีนาคม ๒๕๖๕

- มูลนิธิพะเยาเพื่อการพัฒนา

เวลา ๐๙.๓๐ - ๑๓.๓๐ นาฬิกา

เดินทางไปศึกษาดูงานและร่วมหารือแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นกับมูลนิธิพะเยาเพื่อการพัฒนาในฐานะองค์กรภาคประชาชนที่ทำงานด้านคุ้มครองสิทธิผู้บริโภคและองค์กรประสานงานเครือข่ายผู้บริโภคระดับภาคเหนือ

วันพุธที่ ๙ มีนาคม ๒๕๖๕

- ชุมชนตำบลศรีชะเกษ อำเภอนาน้อย จังหวัดน่าน

เวลา ๐๙.๐๐ – ๑๐.๐๐ นาฬิกา

ลงพื้นที่ศึกษาดูงาน ณ ศูนย์เรียนรู้วิถีพื้นบ้านลานธรรม วัดหนองป่าคำ ตำบลศรีชะเกษ อำเภอนาน้อย จังหวัดน่าน

เวลา ๑๐.๐๐ – ๑๒.๐๐ นาฬิกา

ร่วมหารือแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นกับหัวหน้าส่วนราชการและผู้แทนสภาองค์กรชุมชนในพื้นที่น่านใต้ ในหัวข้อ “บทบาทของสภาองค์กรชุมชนกับการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติและการปฏิรูปประเทศที่เกี่ยวข้องกับงานด้านสิทธิมนุษยชน สิทธิเสรีภาพและการคุ้มครองผู้บริโภค” ณ หอประชุมที่ว่าการอำเภอนาน้อย จังหวัดน่าน

๑.๕ ผลที่คาดว่าจะได้รับ

คณะอนุกรรมการได้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทขององค์กรภาคประชาชนกับการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติและการปฏิรูปประเทศที่เกี่ยวข้องกับงานด้านสิทธิมนุษยชน สิทธิเสรีภาพ และการคุ้มครองผู้บริโภค ตลอดจนเกิดเครือข่ายความร่วมมือและมีพื้นที่หรือองค์กรต้นแบบ เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ให้กับพื้นที่หรือองค์กรอื่น ๆ ต่อไปได้

บทที่ ๒ การศึกษาข้อมูลก่อนการลงพื้นที่

ยุทธศาสตร์ชาติด้านความการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคมและแผนการปฏิรูปประเทศด้านสังคมมีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญ คือ การดึงเอาพลังของภาคส่วนต่าง ๆ ทั้งภาคเอกชน ประชาสังคม ชุมชนท้องถิ่นมาร่วมขับเคลื่อน โดยการสนับสนุนการรวมตัวของประชาชนในการร่วมคิดร่วมทำเพื่อส่วนรวม การกระจายอำนาจและความรับผิดชอบไปสู่กลไกบริหารราชการแผ่นดินในระดับท้องถิ่น การเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนในการจัดการตนเอง และการเตรียมความพร้อมของประชากรไทยทั้งในมิติสุขภาพ เศรษฐกิจ สังคม และสภาพแวดล้อมให้เป็นประชากรที่มีคุณภาพ สามารถพึ่งตนเองและทำประโยชน์แก่ครอบครัว ชุมชน และสังคมให้นานที่สุด โดยรัฐให้หลักประกันการเข้าถึงบริการและสวัสดิการที่มีคุณภาพอย่างเป็นธรรมและทั่วถึง ลดความเหลื่อมล้ำในด้านต่าง ๆ ซึ่งการจะนำพาประเทศไปสู่เป้าหมายดังกล่าวได้นั้น จึงจำเป็นจะต้องมีการบูรณาการให้เกิดการปฏิรูปตั้งแต่ชุมชนระดับฐานราก โดยส่งเสริมและสนับสนุนให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาอนุรักษ์ ฟื้นฟู จัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ลดความยากจนและขจัดความยากจน โดยร่วมมือกับภาคส่วนต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม เพื่อขับเคลื่อนไปสู่เป้าหมาย

จากการติดตาม เสนอแนะและเร่งรัดการดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศและการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ คณะกรรมาธิการพบว่า การปฏิรูปประเทศได้อย่างแท้จริง อยู่ที่การเปลี่ยนแปลงจากระดับล่างขึ้นบน (Bottom up) คือ ต้องปฏิรูปภาคประชาชนจำนวนมากให้ตื่นรู้ เกิดความเข้มแข็งแบบเน้นการพึ่งตนเองในทางการเมืองให้ได้จำนวนมากพอสมควรก่อน คนที่รู้ปัญหา ตื่นตัว ต้องช่วยกันหาวิธีทำให้คนอื่นเปลี่ยนแปลงวิธีคิดวิเคราะห์ด้วยเหตุผล ด้วยหลักฐานเชิงประจักษ์แบบวิทยาศาสตร์ ซึ่งจะก่อเกิดเป็นวิถีชีวิตแบบใหม่ที่ประชาชนสนใจอ่านหนังสือ ค้นคว้า คุยกัน ถกกันทั้งในเรื่องชีวิต สังคม การเมือง วัฒนธรรม สนใจใ้รู้คิดวิเคราะห์เชิงเหตุผลให้มากขึ้น และรู้จักการจัดตั้งองค์กร กลุ่มอาชีพ สมาคม สหภาพ แรงงาน สหกรณ์ ฯลฯ ให้เข้มแข็งแพร่หลาย ประชาชนไทยจึงจะมีอำนาจต่อรองและเกิดความเข้มแข็งอย่างยั่งยืน

ส่วนกลไกภาครัฐเองก็จะต้องทำหน้าที่ในการเสริมหนุนให้ชุมชนท้องถิ่น ท้องที่ หน่วยงานรัฐ เอกชน และทุกภาคส่วนในชุมชน จัดการกันเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้ชุมชนมีเศรษฐกิจที่ดี มั่นคงยั่งยืน คุณภาพชีวิตดี และมีภูมิต้านทานจากปัจจัยกระทบต่าง ๆ โดยต้องเสริมสิทธิ หน้าที่ และบทบาทของชุมชนต่อกิจการสาธารณะ ตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ ต้องช่วยขจัดปัญหาอุปสรรค และปกป้องคุ้มครองให้ชุมชนเข้มแข็ง และเสริมสร้างพลังอำนาจและพลังความสามารถให้กับชุมชน ทั้งชุมชนชนบทและชุมชนเมือง

ข้อค้นพบที่สำคัญประการหนึ่ง คือ ปัจจุบันมีองค์กรภาคประชาชนที่มีกฎหมายรองรับ และได้เข้ามามีบทบาทสำคัญในการปฏิรูปประเทศที่เชื่อมโยงกับภารกิจในการ ติดตาม เสนอแนะและเร่งรัดการดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศและการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติที่เกี่ยวข้องกับด้านสิทธิมนุษยชน สิทธิเสรีภาพและการคุ้มครองผู้บริโภค

(๑) **สภาองค์กรชุมชนตำบล** ซึ่งเป็นองค์กรที่มีพระราชบัญญัติสภาองค์กรชุมชน พ.ศ. ๒๕๕๑ รองรับ มีหลักการสำคัญในการส่งเสริมให้ชุมชนท้องถิ่นของประเทศสามารถรวมตัวกันเป็นกลุ่มองค์กรชุมชนติดตามประเด็นปัญหาของตนเองในแต่ละพื้นที่ โดยร่วมกันกำหนดแนวทางและกระบวนการแก้ไขปัญหา เพื่อจัดทำเป็นข้อเสนอต่อภาครัฐ ทั้งระดับท้องถิ่นและระดับประเทศ ซึ่งปัจจุบันได้มีการจัดตั้งสภาองค์กรชุมชนตำบล จำนวน ๗,๗๙๕ แห่ง เกือบครอบคลุมทั่วทุกตำบลในประเทศไทย และยังมีสมาชิกอีกจำนวนนับแสนคน อันเปรียบเสมือนกับเซลล์ฐานรากของสังคมและเป็นคางคกสำคัญของการปฏิรูปประเทศ

(๒) **สภาองค์กรของผู้บริโภค** อันเป็นกลไกภาคประชาชนที่เกิดจากการรวมตัวกันขององค์กรของผู้บริโภคทั่วประเทศและได้จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติการจัดตั้งสภาองค์กรของผู้บริโภค พ.ศ. ๒๕๖๒ โดยทำหน้าที่เป็นตัวแทน ผู้บริโภคเสนอความเห็นต่อการจัดทำร่างกฎหมายต่าง ๆ หรือ นโยบายต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับผู้บริโภค เป็นปากเป็นเสียง ช่วยตรวจสอบ เตือนภัย รวมทั้ง ทำให้ผู้บริโภครู้สิทธิ เข้าถึงสิทธิและใช้สิทธิได้อย่างเข้มแข็ง เพื่อคุ้มครองสิทธิอันพึงมีพึงได้ของผู้บริโภค

๒.๑ บทบาทของสภาองค์กรชุมชนตำบล

“สภาองค์กรชุมชนตำบล” เกิดจากพระราชบัญญัติสภาองค์กรชุมชน พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งมีหลักการสำคัญในการส่งเสริมให้ชุมชนท้องถิ่นของประเทศสามารถรวมตัวกันเป็นกลุ่มองค์กรชุมชนติดตามประเด็นปัญหาของตนเองในแต่ละพื้นที่ โดยร่วมกันกำหนดแนวทางและกระบวนการแก้ไขปัญหา เพื่อจัดทำเป็นข้อเสนอต่อภาครัฐ ทั้งระดับท้องถิ่นและระดับประเทศ “สภาองค์กรชุมชนตำบล” จึงเปรียบเสมือนองค์กรของชุมชนฐานรากที่เปิดพื้นที่/เปิดโอกาสให้ชุมชนสามารถดูแลและจัดการตนเอง ทำหน้าที่เป็นกลไกสำคัญในการกำหนดภาพรวมแนวทางการพัฒนาชุมชนอย่างบูรณาการงานพัฒนาชุมชนท้องถิ่นของตนเอง เชื่อมโยงการทำงานระหว่างชุมชนต่าง ๆ ที่มีอยู่ในท้องถิ่นอย่างมีทิศทาง มีพลัง และเป็นอิสระ ประสานให้เกิดการทำงานร่วมระหว่างองค์กรชุมชนกับหน่วยงาน/ภาคีการพัฒนาที่หลากหลาย เพื่อให้นโยบายการพัฒนาที่เกี่ยวข้องกับชุมชนท้องถิ่น มีความสอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของชุมชนอย่างแท้จริง

ผลของการบังคับใช้พระราชบัญญัติดังกล่าว ทำให้เกิดการจัดตั้ง จัดตั้งกลุ่มองค์กรชุมชนจากทั่วทุกภูมิภาคของประเทศไทย พร้อมทั้งมีการขับเคลื่อนงานตามภารกิจที่ปรากฏออกมาในเชิงกิจกรรมและเชิงพื้นที่ของแต่ละตำบลเป็นไปอย่างคึกคัก จนกล่าวได้ว่า เอื้อให้ขบวนการขับเคลื่อนกิจกรรมของภาคพลเมืองดำเนินไปได้อย่างเข้มข้นและมีชีวิตชีวา

อย่างไรก็ตาม การส่งเสริมขบวนการขับเคลื่อนของภาคพลเมืองให้เติบโต เข้มแข็งต่อเนื่องตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ ซึ่งหากพิจารณาพบว่า บทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยปี ๒๕๖๐ ยังไม่ระบุลักษณะรูปแบบในการส่งเสริมการขับเคลื่อนของภาคพลเมืองไว้ชัดเจนมากนัก หากแต่สามารถอนุมานได้ในหมวด ๓ ซึ่งว่าด้วยสิทธิและเสรีภาพของปวงชนชาวไทย ตามมาตรา ๔๒ - ๔๔ และหมวด ๑๖ ว่าด้วยการปฏิรูปประเทศ ตามมาตรา ๒๕๗ - ๒๖๑ ที่ต้องขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งถึง ๕ ปีข้างหน้า

พระราชบัญญัติสภาองค์กรชุมชนได้ประกาศใช้ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๑ กำหนดให้สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) หรือ พอช. สังกัดกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เป็นหน่วยงานพี่เลี้ยง และเริ่มมีการทยอยจัดตั้งสภาองค์กรชุมชนตำบลตั้งแต่นั้นมาตามความพร้อมของแต่ละพื้นที่ ผู้ที่เข้ามาเป็นสมาชิกส่วนใหญ่เป็นผู้นำโดยธรรมชาติในชุมชน ระดับหมู่บ้านตำบล ผู้นำธรรมชาติกลุ่มดังกล่าว ไม่จำเป็นต้องไปลงสมัครรับเลือกตั้งเป็นกำนัน ผู้ใหญ่บ้านหรือเป็นสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งปกติมักเป็นผู้ที่ร่วมกันทำกิจกรรมลงแรงจิตอาสา เป็นกลุ่มอิสระ กลุ่มย่อย ๆ ที่สนใจปัญหาต่าง ๆ ที่มีอยู่ในหมู่บ้าน ตำบล หรือบางกลุ่มจะเป็นกลุ่มที่ถูกจัดตั้งไว้จากส่วนราชการเดิม ๆ ซึ่งจะมีกิจกรรมก็ต่อเมื่อมีงบประมาณลงมา มีลักษณะทำตามโครงสร้างและกลไกงบประมาณที่กำหนดจากข้างบนลงไป

ตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติสภาองค์กรชุมชน พ.ศ. ๒๕๕๑ จะมุ่งให้สมาชิกช่วยสอดส่องดูแล เช่น ครอบครัวยายากจนมาก มีปัญหาเรื่องที่อยู่อาศัย ก็มีกองทุนบ้านมั่นคงของรัฐบาลที่ทางกระทรวง ฯ ให้การสนับสนุนเป็นนโยบายหลัก ใช้ทุนงบประมาณไม่มากนัก รายละเอียดที่หมิ่นบาท เมื่อลงไปดำเนินการก็ยังคงได้รับความสนับสนุนจากคนในชุมชนกันเองหรือผู้ใจบุญช่วยสนับสนุนกลายเป็นความเอื้ออาทรที่มีให้กัน ส่วนเรื่องที่ดินทำกินมักเป็นประเด็นที่สาธารณะหรือที่ดินของทางราชการ ซึ่งก็ช่วยให้การแก้ไขปัญหาเป็นไปอย่างถูกต้องสมควร แม้ในบางพื้นที่จะใช้เวลานาน แต่ก็จะไม่เกิดเป็นความขัดแย้งหรือกลายเป็นประเด็นการเมืองเช่นที่เคยเกิดขึ้น

ที่ผ่านมา จะมีกลไกปกครองท้องถิ่นผ่านผู้ว่าราชการจังหวัด - นายอำเภอ ลงสู่กำนัน - ผู้ใหญ่บ้านคอยดูแลด้านปกครองด้านความมั่นคง แต่หลังปี ๒๕๓๗ เป็นต้นมา ได้มีกลไกปกครองท้องถิ่นที่เปิดโอกาสให้ประชาชนสมัครรับเลือกตั้งมาเป็นผู้บริหารท้องถิ่น ด้วยเชื่อว่าจะสามารถจัดสรรทรัพยากรเพื่อพัฒนาท้องถิ่นตนเองได้ดีขึ้น แต่อย่างไรก็ตาม แม้จะมีสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลที่ถือเป็นผู้แทนคนในตำบลนั้นก็ตาม แต่ด้วยกลไกสายบังคับบัญชาโดยเฉพาะเรื่องระเบียบวินัยและกลไกทางราชการผ่านกระทรวงมหาดไทยลงมา ก็กลับทำให้ อบต. ก็กลายเป็น “ส่วนราชการย่อย” ที่ยังยึดติดระบบราชการไม่ตอบโจทย์การมีส่วนร่วมจากภาคประชาชน แม้ว่าทั้งสองกลไกจะไปทำประชาคมเรื่องต่าง ๆ แต่บางครั้งเป็นไปในลักษณะ “ต่างคนต่างทำ” และวิธีการก็ยังไม่มีการและไม่มีการพัฒนาวิถีคิดภาคประชาชนขึ้นมาเท่าใดนัก

“สภาองค์กรชุมชนตำบล” จึงถูกออกแบบให้เป็นกลไกภาคประชาชนที่มีการตั้งกลุ่มย่อย ๆ ขึ้นมาในแต่ละชุมชนโดยอิสระ โดยให้จัดแจ้งกับกำนันตามที่กฎหมายรองรับ การจัดแจ้งดังกล่าวไม่ได้เป็นไปในลักษณะการขออนุญาต แต่เป็นไปในลักษณะการแจ้งให้ทราบ จึงเท่ากับเป็นอำนาจภาคประชาชนที่สถาปนาขึ้นอย่างแท้จริง ด้วยความสามารถของตนเอง แต่ละกลุ่มจะมาจากภาคประชาชน จะประกอบด้วยสมาชิกจำนวนเท่าใดก็ตาม ก็สามารถตั้งกลุ่มขึ้นมาได้ และเป็นกลไกในการสร้างความคิดใหม่ ๆ ในพื้นที่ จุดเด่น คือ สภาองค์กรชุมชนตำบลในแต่ละแห่งสามารถระบุปัญหาหรือสภาพแวดล้อมที่เป็นจริงในพื้นที่ และร่วมกันคิดว่า จะทำอย่างไรให้ชุมชนอยู่ดีมีสุข กระบวนการกลุ่มของสภาจึงเปรียบเสมือนการนำปัญหาในแต่ละเรื่องมาปฏิสัมพันธ์กัน

๒.๒ บทบาทของสภาองค์กรของผู้บริโภค

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ได้มีบทบัญญัติอันเป็นการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชนชาวไทยในฐานะผู้บริโภค ดังนี้

“มาตรา ๔๖ สิทธิของผู้บริโภคย่อมได้รับความคุ้มครอง

บุคคลย่อมมีสิทธิร่วมกันจัดตั้งองค์กรของผู้บริโภคเพื่อคุ้มครองและพิทักษ์สิทธิของผู้บริโภค

องค์กรของผู้บริโภคตามวรรคสองมีสิทธิร่วมกันจัดตั้งเป็นองค์กรที่มีความเป็นอิสระ เพื่อให้เกิดพลังในการคุ้มครองและพิทักษ์สิทธิของผู้บริโภคโดยได้รับการสนับสนุนจากรัฐ ทั้งนี้ หลักเกณฑ์และวิธีการจัดตั้งอำนาจในการเป็นตัวแทนของผู้บริโภค และการสนับสนุนด้านการเงินจากรัฐ ให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ”

“มาตรา ๖๑ รัฐต้องจัดให้มีมาตรการหรือกลไกที่มีประสิทธิภาพในการคุ้มครองและพิทักษ์สิทธิของผู้บริโภคด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นด้านความรู้ข้อมูลที่เป็นจริง ด้านความปลอดภัย ด้านความเป็นธรรมในการทำสัญญา หรือด้านอื่นใดอันเป็นประโยชน์ต่อผู้บริโภค”

จากบทบัญญัติดังกล่าวได้นำมาซึ่งพระราชบัญญัติการจัดตั้งสภาองค์กรของผู้บริโภค พ.ศ. ๒๕๖๒ อันมีเจตนารมณ์ที่จะคุ้มครองและพิทักษ์สิทธิของผู้บริโภค และกฎหมายดังกล่าวได้มีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๖๒

ประกอบกับ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชน สิทธิเสรีภาพและการคุ้มครองผู้บริโภค วุฒิสภา ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศ และการจัดทำและดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ วุฒิสภา (คณะกรรมการสิทธิมนุษยชน) ให้พิจารณาติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการขับเคลื่อนแผนการปฏิรูปประเทศด้านสังคม พันธกิจ : กลุ่มผู้เสียเปรียบ กลยุทธ์ : การปฏิรูประบบการคุ้มครองผู้บริโภค ซึ่งมีกิจกรรมเสริมสร้างพลังให้แก่ผู้บริโภคและการพัฒนาผู้บริโภคโดยอาศัยเทคโนโลยี โดยมีเป้าหมายสำคัญ คือ “การพัฒนาระบบและกลไกการคุ้มครองผู้บริโภคที่มีประสิทธิภาพและสนับสนุนองค์กรของผู้บริโภคให้มีความเข้มแข็ง ป้องกันการละเมิดสิทธิผู้บริโภคและอำนวยความสะดวกแก่ผู้บริโภค สนับสนุนการบริโภคอย่างยั่งยืน รวมถึงการพัฒนาระบบรับรองคุณภาพขององค์กรคุ้มครองผู้บริโภค เสริมสร้างการเรียนรู้ของผู้บริโภคให้มีความตระหนักในสิทธิหน้าที่และมีภูมิคุ้มกันในการบริโภคและซื้อสินค้า และส่งเสริมให้ภาคีการพัฒนาต่าง ๆ มีบทบาทในการสนับสนุนการคุ้มครองผู้บริโภคได้อย่างเป็นรูปธรรม”

จากการติดตาม เสนอแนะและเร่งรัดการดำเนินการต่างแผนการปฏิรูปดังกล่าว คณะกรรมการสิทธิมนุษยชน สิทธิเสรีภาพและการคุ้มครองผู้บริโภค วุฒิสภา ได้รับทราบสภาพปัญหา และข้อจำกัดในการขับเคลื่อนภารกิจการคุ้มครองผู้บริโภคในหลายประการ แม้ว่าประเทศไทยจะมีพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. ๒๕๒๒ อันเป็นหลักประกันเบื้องต้นว่าผู้บริโภคมีสิทธิอย่างไร รัฐต้องให้การคุ้มครองป้องกันหรือปกป้องมิให้ผู้ประกอบการละเมิดสิทธิของผู้บริโภคอย่างไร แต่ปัจจุบันผู้บริโภคยังต้องประสบกับการถูกละเมิดสิทธิอยู่เสมอ โดยจะเห็นได้จากจำนวนสถิติเรื่องร้องเรียนที่เพิ่มสูงขึ้น การที่ผู้บริโภคถูกล่อลวงให้ซื้อสินค้าหรือบริการที่ไม่มีคุณภาพมาตรฐาน ผู้บริโภคได้รับความเสียหาย

จากการใช้สินค้าหรือใช้บริการจากผู้ประกอบการ ถูกเอาเปรียบจากการทำสัญญา ผู้บริโภคตกอยู่ในสถานะที่ไม่สามารถรู้เท่าทันกลวงของผู้ประกอบการ โดยรัฐไม่อาจบังคับใช้มาตรการทางกฎหมายเพื่อคุ้มครองสิทธิของผู้บริโภคได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้เกิดช่องว่างให้ผู้ประกอบการละเมิดสิทธิของผู้บริโภคได้โดยง่าย

ที่ผ่านมาหน่วยงานภาครัฐพยายามที่จะกำหนดแนวนโยบายหรือมาตรการต่าง ๆ เพื่อการคุ้มครองผู้บริโภคในหลากหลายรูปแบบแต่มาตรการดังกล่าวยังไม่เพียงพอต่อการแก้ไขปัญหาหรือสถานการณ์การคุ้มครองผู้บริโภคให้ดีขึ้นได้ อันเนื่องมาจากกลไกการคุ้มครองผู้บริโภคมีความเกี่ยวข้องกับหน่วยงานภาครัฐหลายหน่วยงาน หากนับกันแล้วก็ไม่น้อยกว่า ๔๐ หน่วยงาน มีกฎหมายที่เกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภค จำนวนกว่า ๑๐๐ ฉบับ ตลอดจนมีมาตรการและระเบียบข้อบังคับที่เกี่ยวข้องหลายด้าน ส่งผลกระทบให้ระบบการป้องกัน การควบคุมกำกับผู้ประกอบการ ระบบมาตรฐาน การเยียวยาชดเชยความเสียหายและการส่งเสริมการบริโภคอย่างยั่งยืนดำเนินการไปได้อย่างจำกัดและไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร นอกจากนี้ จากการพิจารณาสอบถามข้อเท็จจริงเรื่องร้องเรียนของผู้บริโภคของคณะกรรมการ พบว่า ประชาชนในฐานะผู้บริโภคยังอยู่ในสถานะที่ไม่เท่าเทียมกับผู้ประกอบการธุรกิจ อีกทั้งผู้บริโภคไม่รู้เท่าทันเกี่ยวกับเทคนิคทางการตลาดของผู้ประกอบการธุรกิจ คุณภาพสินค้าและบริการทำให้ผู้บริโภคถูกเอาเปรียบจากผู้ประกอบการอยู่เสมอ

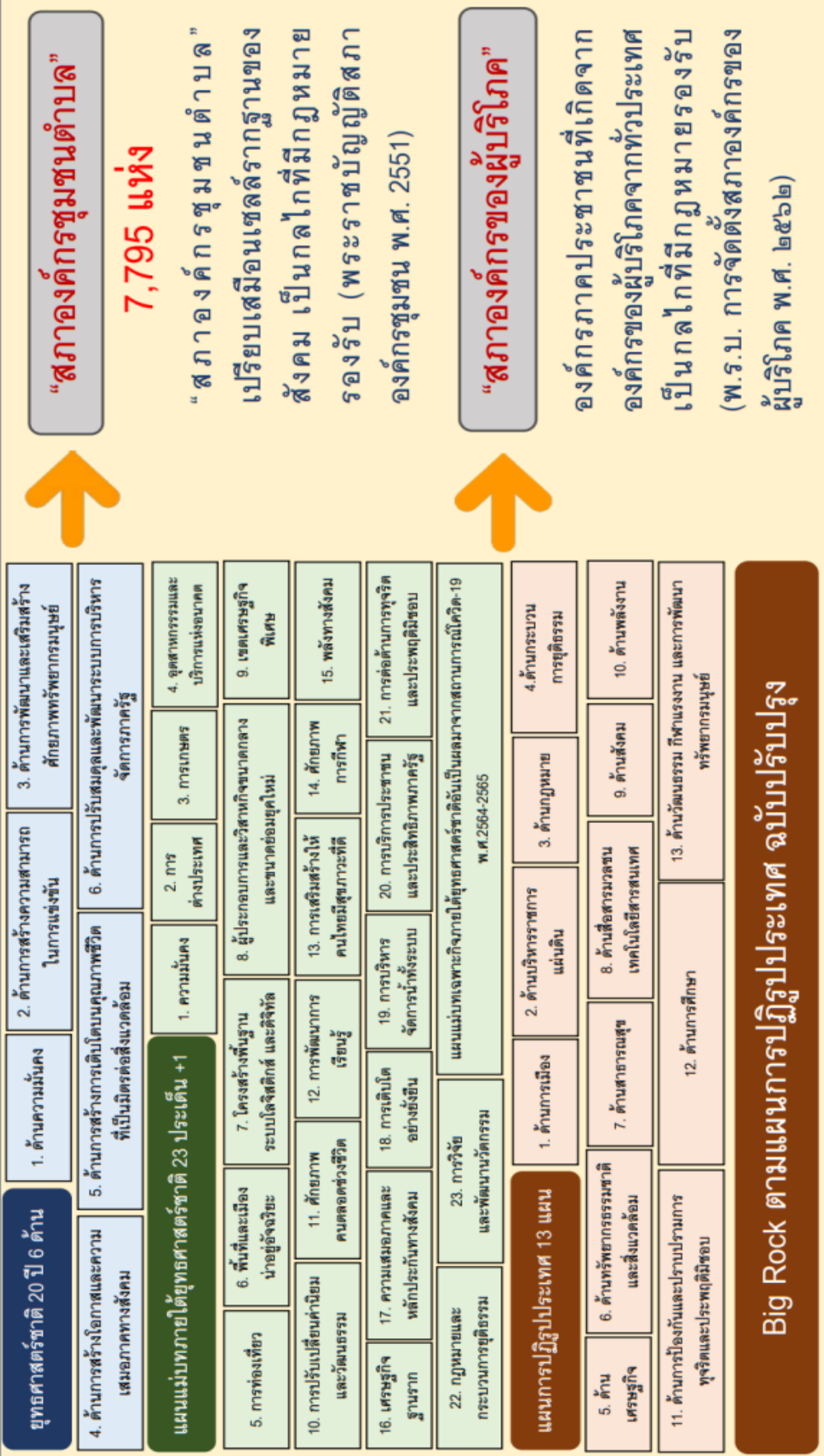
เมื่อคณะกรรมการได้พิจารณาถึงเป้าหมายสำคัญของการปฏิรูประบบการคุ้มครองผู้บริโภค ที่รัฐจะต้องเสริมสร้างพลังให้แก่ผู้บริโภคและการพัฒนาผู้บริโภคโดยอาศัยเทคโนโลยี เพื่อให้เกิดพลังในการคุ้มครองและพิทักษ์สิทธิของผู้บริโภค อันเป็นไปตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ จะเห็นได้ว่าเป้าหมายสำคัญของการปฏิรูประบบการคุ้มครองผู้บริโภคจะต้องมีความเกี่ยวข้องกับบทบาทการทำหน้าที่ของสภาองค์กรของผู้บริโภคอย่างชัดเจน อีกทั้งสังคมได้มีคาดหวังให้สภาองค์กรของผู้บริโภคจะทำหน้าที่เป็นตัวแทนให้กับผู้บริโภคในระดับชาติและระดับจังหวัด โดยมีสภาองค์กรของผู้บริโภค ทำหน้าที่เป็นตัวแทนเสนอความเห็นต่อการจัดทำร่างกฎหมายต่าง ๆ หรือ นโยบายต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับผู้บริโภค เป็นปากเป็นเสียงช่วยตรวจสอบ เตือนภัย เปิดเผยข้อมูล และซื้อสินค้าที่ลบกกลง ไม่ปลอดภัยกับผู้บริโภค ช่วยสนับสนุนผู้บริโภคให้สามารถแก้ปัญหา เคียงข้างผู้บริโภคในการเจรจาไกล่เกลี่ย ประนีประนอม ตั้งแต่ก่อนฟ้องจนเรื่องขึ้นสู่ศาล ช่วยฟ้องคดี รวมถึงช่วยผู้บริโภคที่ใช้สิทธิแล้วถูกดำเนินคดี รวมทั้ง ทำให้ผู้บริโภค รู้สิทธิ เข้าถึงสิทธิและใช้สิทธิได้อย่างเข้มแข็ง โดยร่วมกับองค์กรผู้บริโภคทั่วประเทศ เพื่อคุ้มครองสิทธิอันพึงมีพึงได้ของผู้บริโภคด้วย

การจัดตั้งสภาองค์กรของผู้บริโภค จึงนับเป็นก้าวสำคัญของการปฏิรูประบบการคุ้มครองผู้บริโภคของประเทศไทย และเป็น การสร้างกระบวนการในการรวมตัวกันของผู้บริโภค เพื่อคุ้มครองและพิทักษ์สิทธิของผู้บริโภคด้วยตนเอง เป็นการสร้างความเข้มแข็งให้กับประชาชนที่เป็นผู้บริโภคทางตรง ซึ่งนำมาซึ่งประโยชน์ทั้งกับตัวผู้บริโภคเองที่เกิดความเชื่อมั่นในการใช้สินค้าหรือบริการ ในขณะเดียวกัน จะส่งผลต่อภาคธุรกิจ โดยผู้ประกอบการจะแข่งขันกันพัฒนาคุณภาพของสินค้าและบริการ เกิดการแข่งขันทางราคา ทางการค้าในตลาดอย่างแท้จริง ซึ่งทำให้สินค้าของประเทศไทยเป็นสินค้าที่มีคุณภาพและมีราคาที่เป็นธรรม ยิ่งทำให้ผู้บริโภคเกิดความเชื่อมั่นในการใช้สินค้าหรือรับบริการมากขึ้น

และส่งผลดีต่อระบบเศรษฐกิจในภาพรวมของประเทศ และส่งเสริมความสามารถในการแข่งขันของผู้ประกอบการธุรกิจไทยในตลาดโลกอีกด้วย

จากข้อค้นพบดังกล่าว คณะกรรมการสิทธิมนุษยชน สิทธิเสรีภาพและการคุ้มครองผู้บริโภค จึงได้จัดโครงการเดินทางไปศึกษาดูงานเพื่อติดตามการขับเคลื่อนของสภาองค์กรชุมชนและสภาองค์กรของผู้บริโภคกับยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม จังหวัดเชียงราย จังหวัดพะเยา และจังหวัดน่าน ซึ่งเป็นพื้นที่ที่มีองค์กรภาคประชาชนอย่างสภาองค์กรชุมชนตำบลและองค์กรของผู้บริโภคที่เข้มแข็ง เป็นพื้นที่ที่มีการใช้ทุนของชุมชนในการต่อยอดพัฒนาในด้านต่าง ๆ ตลอดจนสามารถเป็นต้นแบบและเป็นแหล่งเรียนรู้ให้กับพื้นที่หรือองค์กรอื่นๆ ต่อไปได้

องค์กรภาคประชาชนที่มีบทบาทสำคัญกับการปฏิรูปประเทศไทยในมิติที่เชื่อมโยงกับ
ภารกิจด้านสิทธิมนุษยชน สิทธิเสรีภาพและการคุ้มครองผู้บริโภค

แผนภาพแสดงกรอบแนวคิดของอนุกรมวิธีการ เพื่อสื่อสารให้ “สภาองค์กรชุมชนตำบล” และ “สภาองค์กรของผู้บริโภค” เข้ามามีส่วนร่วมในการปฏิรูปประเทศ

๒.๓ ข้อมูลจากการติดตามการดำเนินงานของคณะกรรมการ ตสร. วุฒิสภา และ คณะกรรมการโครงการสมาชิกวุฒิสภาพบประชาชน

ก่อนการเดินทางไปศึกษาดูงาน คณะกรรมการ โดยคณะอนุกรรมการ ตสร. ได้ทำงานเชื่อมโยงกับคณะกรรมการ ตสร. วุฒิสภา และคณะกรรมการโครงการสมาชิกวุฒิสภาพบประชาชน เพื่อให้ได้ประเด็นในการติดตาม เสนอแนะและเร่งรัดการปฏิรูปประเทศ และการจัดทำ และดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ ที่ไม่ทับซ้อนกัน แต่เป็นการหนุนเสริมการทำงานระหว่างกัน อันนำมาซึ่งข้อมูลที่เป็นการต่อยอดหรือติดตามในประเด็นที่คณะอื่น ๆ ได้ลงพื้นที่ไปแล้ว โดยปรากฏ ข้อมูลสำคัญ ดังนี้

๒.๓.๑ ข้อมูลเกี่ยวกับการขับเคลื่อนของสภาองค์กรชุมชนจังหวัดเชียงราย

สืบเนื่องจากคณะกรรมการ ตสร. วุฒิสภา ได้มีการติดตาม เสนอแนะและ เร่งรัดการปฏิรูปประเทศ และการจัดทำและดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ ผ่านการประชุมกับผู้ว่า ราชการจังหวัด/รองผู้ว่าราชการจังหวัดและหัวหน้าส่วนราชการ เพื่อติดตามผลสัมฤทธิ์ของการดำเนิน โครงการ/กิจกรรมสำคัญตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติหรือแผนการปฏิรูปประเทศ โดยเมื่อ วันอังคารที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๖๔ ได้มีการประชุมร่วมกับรองผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงราย (ว่าที่ร้อยตรี ณรงค์ โรจนโสทร) และหัวหน้าส่วนราชการประจำจังหวัด ซึ่งจากการรับฟังข้อมูล พบว่า

จังหวัดเชียงรายเป็นจังหวัดที่มีการจัดตั้งสภาองค์กรชุมชนครบทุกท้องถิ่น จำนวน ๑๔๐ แห่ง โดยได้มีการจัดระดับความเข้มแข็งของสภาองค์กรชุมชนไว้ ดังนี้

๑) กลุ่ม A สภาองค์กรชุมชนตำบล ทำหน้าที่ขับเคลื่อนและสะท้อนปัญหาและความต้องการของชุมชนให้แก่ท้องถิ่น รวบรวมประเด็นปัญหา จำนวน ๓๐ แห่ง

๒) กลุ่ม B สภาองค์กรชุมชนตำบล ทำหน้าที่พัฒนามีการพัฒนาชุมชนในท้องถิ่น จำนวน ๔๐ แห่ง

๓) กลุ่ม C สภาองค์กรชุมชนตำบล ทำหน้าที่ติดตามสนับสนุนองค์กรต่าง ๆ มี ๗๐ แห่ง

การดำเนินงานของสภาองค์กรชุมชน ได้เข้ามาช่วยดูแลคนที่มีเหลื่อมล้ำทางสังคมในกลุ่มคนที่เป็นโยบายของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ได้แก่

๑. กลุ่มเป่าพันธุ์ ๔๐,๗๔๐ คน โดยได้ดำเนินการคัดกรองเพื่อช่วยเหลือติดตามในมิติคุณภาพ ๕ ด้าน จำนวนกว่า ๗,๐๐๐ คน ซึ่งจะดำเนินการต่อเนื่องในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ และปี พ.ศ. ๒๕๖๕

๒. กลุ่มบุคคลที่ไร้รากเหง้า ซึ่งอยู่ในพื้นที่ไม่ต่ำกว่า ๑๐ ปี จะได้รับการรับรองจังหวัดเชียงรายมีบุคคลที่ไร้รากเหง้าที่ได้หนังสือรับรองความเป็นคนไร้รากเหง้าแล้ว ๙๗ คน

๓. กลุ่มคนพิการและคนเร่ร่อน จะมีศูนย์คุ้มครองคนไร้ที่พึ่งจังหวัดเชียงรายเป็นหน่วยงานในการดูแลบุคคลดังกล่าว

กลไกการขับเคลื่อน ประกอบด้วย

๑. การดูแลสุขภาพจิตการชุมชน สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) มีกองทุนสวัสดิการชุมชนในท้องถิ่น ๗๕ แห่ง ดูแลสมาชิก ผู้รับผลประโยชน์ในท้องถิ่นในการยังชีพ ซึ่งปัจจุบันได้มีการดูแลสุขภาพจิตและผู้รับผลประโยชน์กว่า ๕,๐๐๐ คน

๒. กลไกภายใต้พระราชบัญญัติส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคม พ.ศ. ๒๕๔๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๐ มีกลไกการขับเคลื่อน ๒ แนวทาง ได้แก่ องค์กรสาธารณประโยชน์ จำนวน ๑๖๕ องค์กร และองค์กรบริการชุมชน ๑๖๘ องค์กร รวมทั้งสิ้น ๓๓๓ องค์กร โดยมีเป้าหมายในการขับเคลื่อนการดูแลสุขภาพจิตและกลุ่มผู้เปราะบางทางสังคมร่วมกับอาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (อพม.) โดยอาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (อพม.) ๑ คน ดูแลกลุ่มเป้าหมาย ๒๐ - ๒๕ ครอบครัว โดยมีเจ้าหน้าที่ของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เป็นพี่เลี้ยง

นอกจากนี้ ทางจังหวัดเชียงรายยังได้ดำเนินการขับเคลื่อนงานที่มีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติที่ ๔ ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม ดังนี้

๑. การสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม ในส่วนของสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดเชียงรายมีกระบวนการขับเคลื่อนให้ชุมชนมีความเข้มแข็งโดยใช้ฐานของหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงในการขับเคลื่อนกิจกรรม โดยไม่ใช้งบประมาณ มีการเตรียมความพร้อมของกลไกทุกระดับสร้างความตระหนักให้กับครัวเรือนที่เป็นครัวเรือนเป้าหมายในการจัดเก็บข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จพฐ.) ว่ามีการตกเกณฑ์ตัวชี้วัดในเรื่องใดบ้างก็นำประเด็นดังกล่าวมาพูดคุยทำความเข้าใจ

๒. ประเด็นการพัฒนางาน ได้ขับเคลื่อนโครงการเชียงราย Next Step ศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาตำบลเข้มแข็ง มั่งคั่ง มั่นคงและยั่งยืน โดยมี ๔ มิติการพัฒนา ประกอบด้วย

๒.๑) การพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง เป็นการส่งเสริมในเรื่องการน้อมนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในวิถีชีวิตประจำวัน ให้กับพื้นที่ ๑๘ ตำบลเข้มแข็ง ๑๘ อำเภอ รวม ๒๒๐ หมู่บ้าน โดยใช้หัวข้อว่า “ทำมาหากิน สร้างความพอเพียง ลดการพึ่งพา”

๒.๒) การเพิ่มรายได้ด้วยการบริหารจัดการตลาดที่ทันสมัย มุ่งเน้นการบูรณาการหน่วยงานในพื้นที่ โดยการรวมกลุ่มในการซื้อ-ขาย โดยใช้ระบบไอทีเข้ามาช่วยสนับสนุนการดำเนินงานในรูปแบบระบบออนไลน์ และส่งเสริมในเรื่องการตลาดออนไลน์ ตำบลละ ๒ คน ทำให้มีช่องทางการตลาดออนไลน์ ๓๖ ช่องทาง นอกจากนี้ยังมีร้านค้าชุมชน ร้านค้าประชารัฐคนไทยยิ้มได้ ก็ดำเนินการควบคู่กันไป รวม ๓๔ ช่องทาง โดยจะดำเนินการในพื้นที่ที่เป็นหมู่บ้านปลอดโควิด

๒.๓) การพัฒนาคุณภาพชีวิตครัวเรือนสู่การแก้ไขปัญหาความยากจนแบบมุ่งเป้า จังหวัดเชียงรายมีครัวเรือนที่มีปัญหาสังคมเปราะบาง ๒,๐๕๑ ครัวเรือน โดยเป็นครัวเรือนที่สามารถพัฒนาได้ จำนวน ๓๔๓ ครัวเรือน ได้มีการส่งเสริมการประกอบอาชีพหรือให้ความรู้เองการลดค่าใช้จ่าย และเป็นครัวเรือนสงเคราะห์ (ครัวเรือนคนพิการ)

๒.๔) การสร้างความเข้มแข็งชุมชน โดยในตำบลที่เข้าร่วมโครงการ ๑๘ ตำบล ให้มีการขยายผลและพัฒนาพื้นที่ตำบล ดำเนินกิจกรรม ๓๖ โครงการ รวม ๒๒๙ หมู่บ้าน มุ่งเน้น

ให้ชุมชนได้คิดเองทำเอง บริหารเอง และมีการติดตามผล โดยในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ มีการคัดเลือกพื้นที่ที่จะเป็นตัวแทนที่สามารถเข้าไปดูงานได้ คือ ตำบลดอยงาม อำเภอพาน

๒.๒.๒ ข้อมูลเกี่ยวกับการขับเคลื่อนด้านสิทธิเสรีภาพของประชาชนกับการบริการด้านแพทย์แผนไทยและแพทย์ทางเลือกในประเด็น “การพัฒนานวัตกรรมที่ได้มาตรฐานและการรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์สมุนไพร เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้บริโภค”

สืบเนื่องจากการลงพื้นที่ของคณะกรรมการโครงการสมาชิกวุฒิสภาพบประชาชนภาคเหนือตอนบน เมื่อวันที่พฤหัสบดีที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๖๔ คณะกรรมการได้ร่วมหารือกับศาสตราจารย์ ดร.สุจิตรา วงศ์เกษมจิตต์ รองอธิการบดีมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง พร้อมคณะผู้บริหารอาจารย์ของมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย โดยได้รับทราบข้อมูลว่า ศูนย์นวัตกรรมสมุนไพรครบวงจร มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวงเป็นหน่วยงานหลักในการพัฒนานวัตกรรมที่ได้มาตรฐานและให้การรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์สมุนไพรให้เป็นไปตามมาตรฐานในระดับสากล เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้บริโภค เกิดการสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจและเป็นผู้ประกอบการส่งออกวัตถุดิบและผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่มีคุณภาพ นำไปสู่การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ตลอดจนเป็นแหล่งเรียนรู้ ส่งเสริม สนับสนุนการใช้และการสร้างอาชีพจากสมุนไพร

ภารกิจ

๑. พัฒนางานวิจัยและนวัตกรรมด้านสมุนไพร การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก เพื่อสร้างความเป็นเลิศทางวิชาการ และการใช้ประโยชน์เชิงนโยบาย เชิงเศรษฐกิจและสังคม

๒. คิดค้น พัฒนาสูตรตำรับ ควบคุมการผลิตยาแผนไทยและผลิตภัณฑ์สมุนไพรของโรงงานผลิตยาสมุนไพร มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง เพื่อส่งเสริมการใช้ในระบบบริการสาธารณสุขและต่อยอดสู่เชิงพาณิชย์

๓. สร้างเครือข่ายและความร่วมมือด้านการวิจัยและการพัฒนาศาสตร์การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ในระดับชาติและนานาชาติ

๔. สนับสนุนการ จัดการเรียนการสอนและการฝึกปฏิบัติงานของนักศึกษา

๕. ศูนย์การเรียนรู้ การประชุมวิชาการ สัมมนา ฝึกอบรม ตรวจวิเคราะห์และให้บริการวิชาการแก่สังคมด้านสมุนไพร การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก เพื่อสนับสนุนเมืองสมุนไพรครบวงจร

๖. เชื่อมโยงระบบฐานข้อมูล พืชสมุนไพร ภูมิปัญญาการใช้สมุนไพร องค์ความรู้ ภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

๗. ส่งเสริม อนุรักษ์ ฟื้นฟูและคุ้มครองภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกในชุมชน

โดยคณะกรรมการโครงการสมาชิกวุฒิสภาพบประชาชนภาคเหนือตอนบนได้ร่วมแลกเปลี่ยนข้อมูล รับฟังข้อคิดเห็นในประเด็นต่าง ๆ อาทิ

๑. การขับเคลื่อนการพัฒนาเมืองเศรษฐกิจสร้างสรรค์จังหวัดเชียงราย และการสมัครเข้าร่วมเครือข่ายเมืองสร้างสรรค์ขององค์การยูเนสโก โดยมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวงได้ให้ความ

ร่วมมือ และสนับสนุนทั้งทางด้านองค์ความรู้ ข้อมูล รวมถึงงานวิจัยด้านต่าง ๆ และการจัดกิจกรรมที่จะขับเคลื่อนชุมชนนักร้องแบบทางวัฒนธรรม อย่างเต็มกำลังความสามารถ

๒. การนำองค์ความรู้ด้านวิจัยและวิชาการมาพัฒนาการให้บริการด้านสุขภาพ และการสร้างสรรค์นวัตกรรมทางสุขภาพ นำไปสู่การขับเคลื่อนเศรษฐกิจภาคบริการด้วยความคิดสร้างสรรค์ (Service Design) ปัจจุบันในมหาวิทยาลัยได้มีการปลูกฟ้าทลายโจร กระจายขาว และนำมาผลิตเป็นยา และมอบให้กับชุมชนที่ต้องการ นอกจากนี้ มีการเปิดหลักสูตรการเรียนการสอนด้านการแพทย์แผนไทย แผนจีน และด้านกายภาพบำบัด โดยมีการให้นักศึกษาได้ไปฝึกงานที่เมืองเซี่ยเหมิน และยูนนาน เป็นเวลา ๖ ปี และมีอาจารย์จากจีนมาเป็นอาจารย์สอนที่มหาวิทยาลัย เทอมละประมาณ ๑๐ คน ในอนาคต มีการวางแผนที่จะจัดทำเป็นโฮมสเตย์ รับผิดชอบผู้สูงอายุที่ไม่ป่วยอีกด้วย นอกจากนี้ ยังมีการคิดค้นนำสิ่งเหลือใช้จากผลิตผลทางการเกษตรมาทำเป็นเครื่องสำอาง เช่น เมล็ดลิ้นจี่ ใบชาแก่ เป็นต้น ในโอกาสนี้ คณะกรรมการฯ เยี่ยมชมผลิตภัณฑ์ทางสุขภาพที่ใช้วัตถุดิบในท้องถิ่นมาพัฒนาต่อยอดให้เป็นผลิตภัณฑ์สร้างสรรค์สร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าทางการเกษตร โดยอาศัยความรู้ทางการวิจัยจากคณะอาจารย์มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง

๒.๒.๓ ข้อมูลเกี่ยวกับการขับเคลื่อนขององค์กรภาคประชาชนในจังหวัดพะเยา

เมื่อวันพุธที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๖๔ คณะกรรมการโครงการสมาชิกวุฒิสภา พบประชาชนภาคเหนือตอนบนได้ลงพื้นที่จังหวัดพะเยา เพื่อรับฟังข้อมูล ข้อเท็จจริงในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

๑. สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 และติดตามการแพร่ระบาดของนักเรียนและชนเผ่าชาติพันธุ์ อ้าเภอปง

๒. การแก้ไขปัญหาไฟป่าหมอกควันภาพรวมของจังหวัดพะเยา

๓. การพัฒนากว๊านพะเยา

๔. โครงการหนึ่งตำบลหนึ่งมหาวิทยาลัย

๕. การบริหารจัดการน้ำของจังหวัดพะเยา

โดยคณะกรรมการได้ทราบว่า องค์กรภาคประชาสังคมที่ขับเคลื่อนงานในพื้นที่ และเป็นกลไกสำคัญ คือ มูลนิธิพะเยาเพื่อการพัฒนา (เครือข่ายสมาคมหลายใจพะเยา) ซึ่งเดิมจัดตั้งใช้ชื่อโครงการพะเยาเพื่อการพัฒนา ก่อตั้งขึ้นเมื่อ พ.ศ. ๒๕๓๐ โดยได้รับการรับรองจากจังหวัดพะเยา สมัยผู้ว่าราชการจังหวัด นายสุตจิตร คอวนิช ตามหนังสือที่ พย. ๐๐๑๕/๗๙๑๕ เมื่อวันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๓๐ อนุมัติให้โครงการพะเยาเพื่อการพัฒนา ดำเนินงานพัฒนาชนบทในจังหวัดพะเยาในฐานะองค์กรพัฒนาเอกชน

การดำเนินงานในระยะแรกของโครงการ (พ.ศ. ๒๕๓๐ – ๒๕๓๘) มีพื้นที่ปฏิบัติงาน ๑๓ หมู่บ้าน ในเขตอำเภอเมือง ๙ หมู่บ้าน และอำเภอแม่ใจ ๔ หมู่บ้าน การดำเนินงานในช่วงนี้โครงการได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากกองทุนพัฒนาท้องถิ่นไทย – แคนาดา (LDAP) จากนั้นปี ๒๕๓๓ ได้ร่วมตัวกับองค์กรพัฒนาเอกชนขนาดเล็กในจังหวัดเชียงใหม่ ลำพูน แม่ฮ่องสอนและเชียงราย รวม ๖ องค์กร ภายใต้ชื่อโครงการร่วมพัฒนาชนบทภาคเหนือ (Northnet) และปี ๒๕๓๖ สามารถจดทะเบียนเป็นองค์กรนิติบุคคลภายใต้ชื่อ “มูลนิธิพัฒนาศักยภาพชุมชน” (Northnet

Foundation) และมืองค์กรสมาชิกเพิ่มขึ้นเป็น ๘ องค์กร และการดำเนินงานในระยะนี้ โครงการพะเยา เพื่อการพัฒนาได้ปรับ ภารกิจการทำงานขององค์กรไปทำงานด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ภายใต้โครงการอนุรักษ์และฟื้นฟูป่าต้นน้ำกว๊านพะเยา – คอป. (Project for Conservation and Recovery of Phayao Reservoir s Watershed Forests) โดยการประสานความร่วมมือกับโครงการส่งเสริมเกษตรกรรมทางเลือก รวมทั้งจัดทำโครงการฟื้นฟูกว๊านพะเยา (Kwan Phayao Recovery Program) โดยมีเป้าหมายเพื่อการฟื้นฟูระบบนิเวศของกว๊านพะเยา โครงการนี้ทำงานกับชุมชนทั้งในเมืองและชนบทรอบกว๊านพะเยา จำนวน ๑๓ ชุมชน โดยเน้นกลุ่มเป้าหมายชาวประมงในกว๊านพะเยา โรงเรียนรอบกว๊านพะเยา และชุมชนในเขตเมืองพะเยารวมทั้งหน่วยงานภาครัฐและเอกชน จนถึง ปี ๒๕๔๒ โครงการพะเยาลาออกจาก มูลนิธิพัฒนาศักยภาพชุมชน ขยายพื้นที่ทำงานครอบคลุมลุ่มน้ำอิง ลุ่มน้ำลาว – ยวน ในอำเภอเชียงคำ และชุมชนชาวประมงอำเภอเทิง ไปสิ้นสุดที่ปากน้ำอิง อำเภอเชียงของ

จนกระทั่งในปี ๒๕๔๘ ร่วมกับสถาบันพัฒนาชุมชนเข้มแข็งและโครงการส่งเสริมเกษตรกรรมทางเลือก จัดทะเบียนเป็นมูลนิธิพะเยาเพื่อการพัฒนา (Phayao for Development Foundation – PDF) เมื่อวันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๔๘ และขยายการ “ทำงานครอบคลุมในประเด็นสุขภาพ ด้านเอตล์ ผู้หญิง เกษตรกรรมทางเลือก และงานสิทธิผู้บริโภค” จนถึงปัจจุบันนี้

วัตถุประสงค์มูลนิธิพะเยาเพื่อการพัฒนา

๑. สนับสนุนและส่งเสริมให้ชุมชนมีการศึกษา เกิดจิตสำนึกและมีศักยภาพในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การพัฒนาระบบสุขภาพชุมชน การคุ้มครองสิทธิผู้บริโภค การพัฒนาสถาบันครอบครัว รวมทั้งฟื้นฟูภูมิปัญญาท้องถิ่นอย่างยั่งยืน

๒. ส่งเสริมและพัฒนาสื่อสาธารณะเพื่อรณรงค์การมีส่วนร่วมของประชาชนและองค์กรชุมชนให้มีความเข้มแข็งเพื่อพัฒนาท้องถิ่น

๓. ให้ความช่วยเหลือ และสงเคราะห์ผู้ด้อยโอกาสในสังคมให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น
วิสัยทัศน์

“องค์กรคุณภาพที่สามารถจัดการปัญหาโดยใช้พลังของท้องถิ่นที่นำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน”

พันธกิจ

“กระตุ้น ส่งเสริม สนับสนุน คนและเครือข่ายในการคุ้มครองสิทธิ การพัฒนาระบบสุขภาพและคุณภาพชีวิตที่สอดคล้องกับวิถีของชุมชน”

คำขวัญของมูลนิธิพะเยาเพื่อการพัฒนา “เชื่อมั่น และศรัทธาในศักยภาพของคนในชุมชน สู้แก้ปัญหาอย่างยั่งยืน”

ยุทธศาสตร์ของการขับเคลื่อนการทำงาน

๑. ส่งเสริมการศึกษาเรียนรู้เพื่อสร้างแกนนำและเครือข่ายให้เข้มแข็ง
๒. พัฒนาระบบข้อมูลและสื่อให้สามารถนำไปใช้ประโยชน์

๓. เสริมสร้างภาคีเครือข่ายความร่วมมือให้เกิดกลไกการทำงานที่มีประสิทธิภาพ

๔. รณรงค์เพื่อให้คนในสังคมได้สร้างความเข้าใจและความตระหนักต่อสถานการณ์ปัญหาที่เกี่ยวข้องและมีผลกระทบ

๕. ผลักดันให้เกิดการปรับปรุง เปลี่ยนแปลงเชิงนโยบายทั้งในระดับท้องถิ่น จังหวัดและประเทศ

๖. พัฒนาบุคลากรและองค์กรให้มีความเข้มแข็งและมีประสิทธิภาพ
นโยบาย

“การมีส่วนร่วมและการสร้างให้เกิดการเรียนรู้ในทุกกระดับ เป็นพื้นฐานที่สำคัญกับการทำงานร่วมกับชุมชน”

การทำงานด้านคุ้มครองสิทธิผู้บริโภคและผลการดำเนินงานที่สำคัญ คือ

๑. การสร้างการมีส่วนร่วมของผู้บริโภค/ประชาชนในการพัฒนาระบบสุขภาพผ่านรูปแบบการทำงานของศูนย์ประสานงานหลักประกันสุขภาพประชาชน เริ่มต้นทำงานศูนย์ประสานงานหลักประกันสุขภาพประชาชนในระดับจังหวัดร่วมกับ ๒๗ ศูนย์โดยมีมูลนิธิเพื่อผู้บริโภคเป็นผู้สนับสนุน โดยเริ่มจากการทำกิจกรรมรณรงค์สร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบหลักประกันสุขภาพให้กับกลุ่มเป้าหมาย การเชื่อมร้อยเครือข่ายภาคประชาชน ๙ ด้าน และเครือข่ายภาคประชาชนต่างๆในการมาร่วมแลกเปลี่ยนประสบการณ์การทำงานด้านระบบหลักประกันสุขภาพ การรับเรื่องร้องเรียนและช่วยเหลือประชาชนที่เดือดร้อนจากการรับบริการสาธารณสุข ตลอดจนการทำงานร่วมกับกองทุนสุขภาพตำบลในจังหวัดพะเยาเพื่อสร้างการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในการพัฒนากองทุนสุขภาพ

๒. การขยายประเด็นการทำงานด้านสุขภาพสู่ประเด็นผู้บริโภคที่หลากหลาย

- ศูนย์คุ้มครองสิทธิผู้บริโภคจังหวัดพะเยา ภายใต้มูลนิธิพะเยาเพื่อการพัฒนาได้มีการขยายประเด็นการทำงานที่เกี่ยวข้องกับผลกระทบที่มีต่อผู้บริโภค ไม่ว่าจะเป็นประเด็นอาหารปลอดภัยที่พัฒนาให้เกิดกลไกการเฝ้าระวังด้านอาหารที่ปลอดภัยของผู้บริโภค

- โครงการสนับสนุนสิทธิผู้ใช้บริการรถสาธารณะ เพื่อให้ผู้บริโภคมีข้อมูลพื้นฐานในการตัดสินใจเลือกใช้บริการได้อย่างถูกต้องเหมาะสม และมีส่วนร่วมในการพัฒนาและผลักดันนโยบายรวมถึงข้อกำหนดกฎเกณฑ์ที่จำเป็นเพื่อก่อให้เกิดการบริการที่มีคุณภาพ มีความปลอดภัย และราคาค่าบริการที่เป็นธรรม

- โครงการจำลององค์การอิสระเพื่อผู้บริโภค ที่ดำเนินการร่วมกับเครือข่ายผู้บริโภคในจังหวัดลำปาง จังหวัดเชียงราย และจังหวัดเชียงใหม่

- โครงการศูนย์คุ้มครองสิทธิผู้บริโภคในกิจการโทรคมนาคมระดับจังหวัดที่ดำเนินการมาอย่างต่อเนื่องในปีที่ ๔ ที่จะทำให้ผู้บริโภคมีความตื่นตัวในสิทธิผู้บริโภคที่เกี่ยวข้องกับกิจการโทรคมนาคม รวมทั้งสร้างภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้องไม่ว่าจะเป็นเครือข่ายนักวิชาการ เครือข่ายทนายอาสา ได้เข้ามาร่วมงานเพื่อสนับสนุนให้ผู้บริโภคมีความเข้มแข็งในการแก้ไขปัญหาของตนเองเพิ่มมากขึ้น

- โครงการรณรงค์การใช้ยาชื่อสามัญ

๓. การเป็นองค์กรประสานงานเครือข่ายผู้บริโภคระดับภาคเหนือ นอกจากการทำงานระดับจังหวัดแล้ว มูลนิธิพะเยาเพื่อการพัฒนาฯ ยังรับผิดชอบเป็นกลไกประสานงานระดับภาคเหนือของเครือข่ายผู้บริโภค ไม่ว่าจะเป็นเครือข่ายศูนย์ประสานงานหลักประกันสุขภาพประชาชนที่มีจำนวน ๑๘ ศูนย์ ในการทำงานสนับสนุนและเชื่อมร้อยการทำงานของศูนย์ประสานงานหลักประกันสุขภาพระดับประเด็นและจังหวัดให้สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพโดยมีการประสานงานกับองค์กรต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการทำงานระบบหลักประกันสุขภาพเข้ามาสนับสนุนการทำงานของศูนย์ประสานงานระดับจังหวัด/ประเด็นได้อย่างเต็มที่ รวมทั้งการเป็นกลไกประสานงานระดับภาคของเครือข่ายศูนย์คุ้มครองสิทธิผู้บริโภคในกิจการโทรคมนาคม ที่มีการดำเนินงานในพื้นที่ ๗ จังหวัดจำนวน ๘ ศูนย์ ที่สนับสนุนการพัฒนาศักยภาพให้กับทีมทำงานระดับจังหวัดมีความสามารถในการทำงานผู้บริโภค รวมทั้งร่วมเป็นแกนหลักในการขับเคลื่อนประเด็นเชิงนโยบายระดับภาคที่เกี่ยวข้องกับผู้บริโภคในกิจการโทรคมนาคม

๔. การผลักดันนโยบายเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค ได้ร่วมกับองค์กร/เครือข่ายผู้บริโภคทั้งระดับประเทศและระดับภาค ในการเคลื่อนไหวประเด็นเชิงนโยบายสาธารณะในเรื่องต่าง ๆ ที่ส่งผลกระทบต่อผู้บริโภคในวงกว้าง ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของปัจจัย ๔ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เรื่องของยาและระบบสุขภาพ อาหาร โทรคมนาคมและการสื่อสาร รวมทั้งร่วมสนับสนุนให้มีการตั้งองค์การอิสระของผู้บริโภค ตามมาตรา ๕๗ ในรัฐธรรมนูญฉบับปี ๒๕๔๐ และองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภคที่เป็นอิสระจากหน่วยงานของรัฐ ในมาตรา ๖๑ ในรัฐธรรมนูญฉบับปี ๒๕๕๐ เพื่อเป็นกลไกระดับชาติในการคุ้มครองและสนับสนุนผู้บริโภค หรือแม้แต่นโยบายระดับประเทศที่จะส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตของผู้บริโภคในระยะยาว เช่น นโยบายการค้าเสรี FTA กับ EU นโยบายการเป็นศูนย์กลางการแพทย์นานาชาติ (Medical Hub) เป็นต้น

ผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของการทำงานคุ้มครองสิทธิผู้บริโภค จังหวัดพะเยา

เกิดการประสานความร่วมมือองค์กรภาคีเครือข่าย ๙ อำเภอ มีความรู้ มีข้อมูลในเรื่องสิทธิผู้บริโภค รวมถึงมีทักษะในการเฝ้าระวัง การให้คำปรึกษา จัดการปัญหาเรื่องร้องเรียน และส่งต่อข้อมูลให้ประชาชนในพื้นที่ “รู้สิทธิ ใช้สิทธิ และเข้าถึงสิทธิ” รวมทั้งมีข้อเสนอแนะต่อการทำงานขององค์กร/กลุ่ม/เครือข่ายในการขับเคลื่อนด้านนโยบายที่มีผลกระทบต่อผู้บริโภคในระดับพื้นที่และจังหวัด

ทั้งนี้ สำนักวิชาการแพทยบูรณาการ มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง เป็นสำนักวิชาที่จัดตั้งขึ้นใหม่ แต่สาขาวิชาหรือหลักสูตรที่เปิดสอนนั้น ได้เปิดให้มีการเรียนการสอนมาต่อเนื่องยาวนานในสำนักวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ พร้อมมีความร่วมมือทางวิชาการกับมหาวิทยาลัยในต่างประเทศ เพื่อแลกเปลี่ยนวิชาการ งานวิจัย และบุคลากร-นักศึกษา ไม่ว่าจะเป็น Xiamen University, Yunnan University, Guangzhou University หรือ School of Natural Product Studies, Jadavpur University เป็นต้น

นอกจากพัฒนาการเรียนการสอนแล้วมหาวิทยาลัยยังได้มีพันธกิจในการสร้างองค์ความรู้ใหม่การวิจัยและสร้างนวัตกรรมอย่างต่อเนื่องซึ่งผลจากความทุ่มเททำให้ผลงานวิจัยของมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวงได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวางโดยเฉพาะงานวิจัยทางด้านเห็ดและเชื้อราซึ่งได้มีการนำไปอ้างอิงในวารสารระดับนานาชาติเป็นจำนวนมากและถูกจัดให้เป็นที่ยี่หนึ่งของโลก

นอกจากนั้นมหาวิทยาลัยหรือยังผลักดันให้นำงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์โดยต่อยอดออกมาเป็นผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ เช่น ผลิตภัณฑ์เครื่องสำอาง ผลิตภัณฑ์ด้านสุขภาพผลิตภัณฑ์เชิงอุตสาหกรรม ปัจจุบันมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวงมีผลงานทรัพย์สินทางปัญญาที่ได้รับความคุ้มครองจำนวน ๑๖๔ ชิ้น โดยมีทั้งสิทธิบัตรสิ่งประดิษฐ์อนุสิทธิบัตร สิทธิบัตรการออกแบบผลิตภัณฑ์ และลิขสิทธิ์ ซึ่งได้มีการนำ

องค์ความรู้เทคโนโลยีและนวัตกรรมออกไปเผยแพร่สู่ภาคส่วนต่าง ๆ ซึ่งเป็นพันธกิจหลักของมหาวิทยาลัยในการบริการวิชาการ และเป็นที่ยี่ทางปัญญาให้กับชุมชนและสังคมโดยมุ่งเน้น ๔ ด้าน คือ ด้านการศึกษา ด้านสิ่งแวดล้อมด้านพัฒนาอาชีพ ด้านสุขภาพ และด้วยความห่วงใยในสุขภาพของพี่น้องประชาชนมหาวิทยาลัยได้จัดตั้งศูนย์การแพทยมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวงขึ้นอันประกอบด้วยโรงพยาบาลศูนย์การแพทยมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง สถาบันการแพทยแผนไทย-จีน โรงพยาบาลมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง และศูนย์บริการสุขภาพแบบครบวงจรแห่งภาคเหนือและอนุภูมิภาคแห่งลุ่มแม่น้ำโขง โดยให้บริการดูแลรักษาและส่งเสริมด้านสุขภาพทั้งยังเป็นโรงเรียนแพทยชั้นนำมีเป้าหมายในการผลิตบุคลากรทางการแพทย์ที่มีคุณภาพรวมทั้งเป็นศูนย์กลางการศึกษา วิจัยทางด้านวิทยาศาสตร์การแพทยในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขงและด้วยสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 โรงพยาบาลศูนย์การแพทยมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวงได้มีความร่วมมือกับทุกภาคส่วนโดยมีการจัดสรรบุคลากรเวชภัณฑ์และพื้นที่ในการดูแลผู้ป่วย เพื่อช่วยเหลือผู้ที่ได้รับผลกระทบอย่างเร่งด่วนรวมทั้งมีบทบาทสำคัญในการให้บริการฉีดวัคซีนที่ได้รับการจัดสรรให้แก่ประชาชนในพื้นที่เพื่อร่วมกันสร้างภูมิคุ้มกันหมู่เป็นวงกว้างซึ่งแสดงให้เห็นถึงศักยภาพด้านการแพทยและความพร้อมที่จะอยู่เคียงข้างพี่น้องประชาชนในทุกสถานการณ์ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา มหาวิทยาลัยปฏิบัติการกิจในการเป็นสถาบันการศึกษาในระดับภูมิภาคอย่างครบถ้วนและเพื่อให้เกิดผลการดำเนินงานที่เป็นเลิศยึดหลักความถูกต้องและสุจริต โดยมหาวิทยาลัยได้นำเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศมาเป็นแนวทางในการพัฒนาและปรับปรุงระบบการบริหารจัดการในองรวมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของการ

ดำเนินงานเพื่อสร้างความเชื่อมั่นและตอบสนองต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในทุกกลุ่มได้อย่างยั่งยืน ทั้งนี้ มหาวิทยาลัยได้รับผลคะแนนจัดอยู่ในระดับเอของการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐอีกด้วย

รองศาสตราจารย์ชยาพร วัฒนศิริ อธิการบดีมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง ได้กล่าวว่า เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๘ มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง ได้จัดตั้งสำนักวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ เพื่อผลิตบัณฑิตทางด้าน การแพทย์แผนไทยประยุกต์ และสาขาวิชาอื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนด้าน การแพทย์แผนไทยประยุกต์และสาขาวิชาอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องบรรลุวัตถุประสงค์ มหาวิทยาลัยได้จัดให้มีการสร้างอาคารเรียนปฏิบัติการด้านวิทยาศาสตร์และสุขภาพเพื่อใช้เป็นโรงพยาบาล ประกอบด้วยอาคารเรียนและปฏิบัติการด้าน วิทยาศาสตร์และสุขภาพ และอาคารปฏิบัติการด้านแพทย์แผน ไทยประยุกต์ ซึ่งใช้เป็นอาคารหอผู้ป่วย สำหรับผู้ป่วยที่มารับการ รักษาในระบบผสมผสาน ระหว่าง การแพทย์แผนปัจจุบัน การแพทย์แผนไทยประยุกต์ การแพทย์ทางเลือก

ต่อมาเมื่อวันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๖๒ มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวงได้มีมติจัดตั้ง สำนักวิชาการ แพทย์บูรณาการเป็นสำนักวิชาใหม่ ที่แยกตัวออกมาจากสำนักวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ ประกอบด้วย หลักสูตรระดับปริญญาตรี จำนวน ๓ หลักสูตร ได้แก่ หลักสูตรการแพทย์แผนไทยประยุกต์บัณฑิต หลักสูตรการแพทย์แผนจีนบัณฑิต และหลักสูตรกายภาพบำบัดบัณฑิต และต่อมาได้ปรับปรุงรูปแบบเดิมของโรงพยาบาลมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง โดยการที่พัฒนาขึ้นให้เป็นโรงพยาบาลมหาวิทยาลัย แม่ฟ้าหลวง (การแพทย์แบบบูรณาการ) ของสำนักวิชาการแพทย์บูรณาการ มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง ที่เน้นการรักษาแพทย์แผนแบบดั้งเดิม มุ่งเน้นคุณภาพการให้บริการทางการแพทย์แบบผสมผสาน ให้บริการตรวจรักษาด้วยแพทย์แผนไทย แพทย์แผนจีน กายภาพบำบัดแบบองค์รวม กลุ่มเป้าหมาย คือ ผู้ป่วยและประชาชนทั่วไป เป็นแหล่งฝึกปฏิบัติการแพทย์แบบบูรณาการ (Integrative Medicine) ของนักศึกษาสำนักวิชาการแพทย์บูรณาการ มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง โดยเป็นการรักษาแบบองค์รวม ที่รวมแพทย์แผนไทย แพทย์จีน กายภาพบำบัด หรือที่เรียกว่า “**การรักษาด้วยศาสตร์การแพทย์ บูรณาการ**” ซึ่งกล่าวได้ว่าเป็นศาสตร์การรักษาการแพทย์บูรณาการแห่งแรกของประเทศไทย

นอกจากนี้ โรงพยาบาลศูนย์การแพทย์มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง ได้จัดตั้งและศูนย์บริการ สุขภาพแบบครบวงจรแห่งภาคเหนือและอนุภูมิภาคกลุ่มแม่น้ำโขง (Wellness Center) โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อสร้างและพัฒนาระบบบริการสุขภาพแบบครบวงจร ที่มีคุณภาพเป็นศูนย์กลางการดูแลสุขภาพและ พัฒนาศักยภาพ เสริมสร้างคุณภาพชีวิตและการมีสุขภาพที่ดีให้กับประชาชนทุกช่วงวัย มีภารกิจ การให้บริการวิชาการ และการบริการด้านสุขภาพหน่วยบริการ ได้แก่ งานศูนย์ตรวจสุขภาพ คลินิกเวชศาสตร์คลินิกเวชศาสตร์ชะลอวัยและความงาม ศูนย์จำหน่ายอาหารเสริมและ ผลิตภัณฑ์เพื่อสุขภาพ ศูนย์ จำหน่ายอาหารและเครื่องดื่มเพื่อสุขภาพ งานสวัสดิการบ้านเด็กเล็กและห้องออกกำลังกาย นั้น เนื่องจากปัจจุบันอาคารศูนย์บริการสุขภาพ อยู่ระหว่างการก่อสร้าง จึงใช้อาคารโรงพยาบาล มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวงเป็นสำนักงานชั่วคราว ทั้งนี้ โรงพยาบาลศูนย์การแพทย์มหาวิทยาลัยแม่ฟ้า หลวง เป็นส่วนหนึ่งของศูนย์การแพทย์มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง มีเป้าหมายที่สำคัญคือการให้บริการ

รักษาผู้ป่วยทั่วไปในทุกระดับของความเจ็บป่วย ด้วยวิทยาการทางการแพทย์ที่ทันสมัย ผู้ป่วยที่ยากไร้จะได้รับการบำบัดรักษาเป็นอย่างดี โดยคณะแพทย์ พยาบาล และบุคลากรทางการแพทย์ที่มีความเชี่ยวชาญภายใต้ระบบงานที่เน้นคุณภาพการรักษาพยาบาล โรงพยาบาลศูนย์การแพทย์มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง จะเป็นศูนย์กลางการศึกษา วิจัย และพัฒนาทางการแพทย์ เพื่อประโยชน์สุขของคนไทยในภาคเหนือตอนบนและในอนุภูมิภาคกลุ่มน้ำโขง ภายใต้ยุทธศาสตร์การใช้การแพทย์และการสาธารณสุขเป็นเครื่องมือในการยกระดับคุณภาพชีวิต และสร้างความเป็นมิตรที่ยั่งยืนกับประเทศเพื่อนบ้านตลอดไป

ด้วยการดำเนินงานของมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวงตลอดระยะเวลา ๒๔ ปี มหาวิทยาลัยได้ดำเนินการจัดทำด้านการเรียนการสอน การวิจัย และบริการด้านวิชาการสู่สังคม รวมทั้งมหาวิทยาลัยยังได้มีการสร้างนวัตกรรมตามที่กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.) กำหนดให้หน่วยงานด้านการอุดมศึกษา และ ด้านวิจัยและพัฒนา ส่งเสริมและกำกับดูแลสถาบันอุดมศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องพัฒนากำลังคนให้มีทักษะสอดคล้องกับการพัฒนาของประเทศ รวมถึงการกำกับดูแลและการพัฒนานวัตกรรม จึงได้มีการจัดตั้ง ศูนย์นวัตกรรมสมุนไพรครบวงจร มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง เป็นหน่วยงานหลักในการพัฒนานวัตกรรมที่ได้มาตรฐานและให้การรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์สมุนไพรให้เป็นไปตามมาตรฐานในระดับสากล เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้บริโภค เกิดการสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจและเป็นผู้นำการส่งออกวัตถุดิบและผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่มีคุณภาพ นำไปสู่การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ตลอดจนเป็นแหล่งเรียนรู้ ส่งเสริม สนับสนุนการใช้และการสร้างอาชีพจากสมุนไพร

สำหรับนวัตกรรมการวิจัยที่ศูนย์นวัตกรรมสมุนไพรครบวงจร มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง ได้ดำเนินการวิจัยและต่อยอดเป็นผลิตภัณฑ์เสริมสร้างอาชีพให้กับเกษตรกร รวมทั้งการศึกษาวิจัยสมุนไพรไทยชนิดต่าง ๆ โดยเป็นงานวิจัยสมุนไพรไทยเกี่ยวกับการยับยั้งเชื้อไวรัสโควิด - 19 เช่น การศึกษาวิจัยสารสำคัญของขมิ้นชัน ฟ้าทะลายโจร กระชายดำ กระชายขาว เป็นต้น นอกจากนี้มหาวิทยาลัยได้รับรางวัลจากงานมหกรรมงานวิจัยแห่งชาติ Thailand research expo 2021 โดยเป็นผลงานที่มีกระบวนการนำเสนอที่มีความโดดเด่นในรูปแบบที่หลากหลายและสามารถเชื่อมโยงส่งต่องานวิจัยและนวัตกรรมไปสู่การใช้ประโยชน์ต่อไป ในผลงาน “ การพัฒนาเทคโนโลยีการปลูกขมิ้นชันปลอดโรค และสารสำคัญสูงด้วยระบบ Substrate Culture เจ้าของผลงานคือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ระวีวรรณ เจริญทรัพย์ หัวหน้าศูนย์นวัตกรรมสมุนไพรครบวงจร มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง เนื่องจากขมิ้นชันเป็นหนึ่งในสมุนไพรไทยที่มีการใช้ประโยชน์อย่างยาวนาน หลากหลายรูปแบบทั้งเป็นส่วนประกอบในอาหาร ยารักษาโรค และความงาม ศูนย์นวัตกรรมสมุนไพรครบวงจร มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง ได้รับการสนับสนุนโครงการบูรณาการการพัฒนาและส่งเสริมเศรษฐกิจฐานราก เพื่อพัฒนาศักยภาพเกษตรกร วิสาหกิจชุมชน และผู้ประกอบการ SME ให้สามารถผลิตวัตถุดิบและผลิตภัณฑ์สมุนไพรให้มีมาตรฐานระดับสากล และสร้างรายได้เพิ่มจากการผลิตวัตถุดิบสมุนไพร โดยศูนย์นวัตกรรมสมุนไพรมุ่งเน้นการพัฒนาเพื่อให้มีการนำพืชสมุนไพรไปใช้ประโยชน์และเป็นที่ยอมรับและต่อยอดการพัฒนาเสริมสร้างอาชีพให้กับเกษตรกรและประชาชนมีรายได้จากการปลูกพืชสมุนไพร ด้วยการรับเมล็ดพันธุ์สมุนไพรและต้นกล้าจากศูนย์นวัตกรรมสมุนไพรดำเนินการแจกจ่ายเมล็ดพันธุ์สมุนไพรและต้นกล้า

ให้กับเกษตรกรและประชาชนในพื้นที่ตลอดจนสอนวิธีการเพาะปลูกและรับซื้อสมุนไพรดังกล่าวเพื่อนำมาผลิตเป็นผลิตภัณฑ์ ซึ่งกล่าวได้ว่าเป็นการเสริมสร้างรายได้ให้กับเกษตรกรได้มีรายได้จากการเพาะปลูกสมุนไพรและลดการทำลายพื้นที่ป่าไม้ในพื้นที่ชุมชนได้อีกด้วย ทั้งนี้ มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวงได้มุ่งเน้นพัฒนาสมุนไพรแบบครบวงจรเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และสุขภาพ โดยมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวงมีแผนในการจัดทำศูนย์กลางงานวิจัยสมุนไพรทุกประเภทร่วมกับสำนักวิชาแพทยศาสตร์ สำนักวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพและสำนักวิชาแพทยศาสตร์ ผลักดันให้ศูนย์กลางงานวิจัยสมุนไพรให้เกิดขึ้นเพื่อพัฒนางานวิจัยและนวัตกรรมด้านสมุนไพรและสร้างความเป็นเลิศทางวิชาการและการใช้ประโยชน์เชิงนโยบาย เชิงเศรษฐกิจและสังคมเกิดผลประโยชน์สูงสุดกับประเทศชาติต่อไป

แพทย์หญิง สุกัญญา น้อยประเสริฐ คณบดีสำนักวิชาการแพทย์บูรณาการ ได้กล่าวว่า มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวงได้จัดตั้งสำนักวิชาการแพทย์บูรณาการ ซึ่งประกอบด้วยหลักสูตรระดับปริญญาตรี จำนวน ๓ หลักสูตร ได้แก่ ๑. หลักสูตรการแพทย์แผนไทยประยุกต์ ๒. หลักสูตรการแพทย์แผนจีน ๓. หลักสูตรกายภาพบำบัด โดยได้มีการเปิดการเรียนการสอนหลักสูตรการแพทย์แผนไทยประยุกต์ เมื่อปี ๒๕๔๘ ต่อมาในปี ๒๕๕๐ ได้เปิดการเรียนการสอนหลักสูตรกายภาพบำบัด และในปี ๒๕๕๗ ได้มีการเปิดหลักสูตรแพทย์แผนจีน สำหรับวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งสำนักวิชาการแพทย์บูรณาการ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ศาสตร์การแพทย์แผนไทย-จีน มีความโดดเด่นและมีการบูรณาการร่วมกับศาสตร์การแพทย์แผนปัจจุบัน ซึ่งเป็นศาสตร์ของกายภาพบำบัดและมีมุ่งหวังให้เป็นผู้นำทางด้านวิชาการและด้านวิชาชีพของศาสตร์นี้เพื่อผลักดันไปถึงระดับนานาชาติ รวมทั้งส่งเสริมให้มีการบริการด้านการศาสตร์การแพทย์พื้นบ้าน หรือ Traditional Medicine ให้แพร่หลาย ทั้งนี้ ในการผลิตบัณฑิตแต่ละหลักสูตรมีวัตถุประสงค์แตกต่างกันสรุปได้ ดังนี้

· **หลักสูตรการแพทย์แผนไทยประยุกต์มีวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ๖ ประการ ในการผลิตบัณฑิตให้มีคุณภาพ ดังนี้**

๑. ประพฤติตน และปฏิบัติหน้าที่ด้วยจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์
๒. มีองค์ความรู้สามารถอธิบายหลักการ แนวคิด และทฤษฎีทางวิทยาศาสตร์การแพทย์ได้
๓. มีทักษะในการร่วมสร้างสรรค์นวัตกรรมและงานวิจัย ในการพัฒนาสมุนไพร องค์ความรู้การแพทย์แผนไทย และการแพทย์ล้านนา

๔. สามารถบูรณาการความรู้ศาสตร์การแพทย์แผนไทยกับศาสตร์การแพทย์อื่น
๕. มีความสามารถทำเวชปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์และผลิตยาสมุนไพร ได้ตามมาตรฐานสากล
๖. มีแนวความคิดการบริหารจัดการธุรกิจสุขภาพ

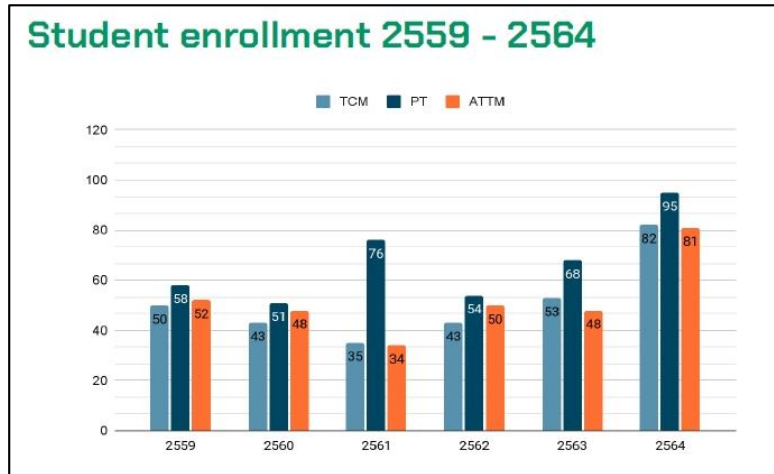
· **หลักสูตรกายภาพบำบัดมีวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ๕ ประการ ในการผลิตบัณฑิตให้มีคุณภาพ ดังนี้**

๑. มีความสามารถในการปฏิบัติการทางวิชาชีพ การวินิจฉัย บำบัดรักษาป้องกัน ส่งเสริม ฟื้นฟูสุขภาพด้วยศาสตร์การแพทย์แผนจีน
๒. มีทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์ โดยการบูรณาการศาสตร์การรักษาด้วยศาสตร์การแพทย์แผนจีนกับการแพทย์แผนปัจจุบันและสหวิชาชีพอื่นๆ ทั้งในคลินิกและชุมชน
๓. มีทักษะในการควบคุมคุณภาพและตรวจสอบมาตรฐานอัตลักษณ์ของพืชสมุนไพรแปรรูปและผลิตยาสมุนไพรด้วยเทคโนโลยีและสารสนเทศที่ทันสมัย
๔. มีทักษะการสื่อสารนำเสนอ ภาษาไทย ภาษาจีนและภาษาอังกฤษ
๕. มีกระบวนการคิดในการเป็นผู้ประกอบการธุรกิจสุขภาพทางแพทย์แผนจีน

· **หลักสูตรการแพทย์แผนจีนมีวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ๖ ในการผลิตบัณฑิตให้มีคุณภาพ ดังนี้**

๑. มีจรรยาบรรณและมีความภาคภูมิใจในวิชาชีพกายภาพบำบัด
๒. มีทักษะการคิดวิเคราะห์และ ให้เหตุผลทางคลินิก ร่วมกับการใช้หลักฐานเชิงประจักษ์ในการแก้ไขปัญหาทางคั่นกายภาพบำบัด
๓. มีทักษะการเป็นผู้ประกอบการ มีการพัฒนาตนเองและไม่เรียนรู้อย่างต่อเนื่อง
๔. มีทักษะในการทำงานเป็นทีมร่วมกับสหวิชาชีพได้เหมาะสมตามสถานการณ์ในสังคมพหุวัฒนธรรม
๕. สามารถร่วมสร้างสรรค์ผลงานวิจัยและนวัตกรรมทางด้านสุขภาพ
๖. สามารถปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพกายภาพบำบัดและบูรณาการศาสตร์อื่นในการดูแลสุขภาพบุคคล ชุมชน ในสังคมพหุวัฒนธรรม

สำหรับสถิติข้อมูลการรายงานจำนวนนักศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา ทั้ง ๓ หลักสูตร ตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๕๙ - ๒๕๖๔ พบว่ามีจำนวนนักศึกษาเข้ารับการศึกษาคือเป็นจำนวนมากขึ้นตามลำดับ

โดยเฉพาะในปี ๒๕๖๔ มีจำนวนนักศึกษาที่เข้ารับการศึกษาศาสตรบัณฑิตถึงร้อยละ ๙๕ ในขณะที่หลักสูตรแพทย์แผนจีนร้อยละ ๘๒ และแพทย์แผนไทยประยุกต์ร้อยละ ๘๑ ซึ่งมีอัตราการเข้ารับการศึกษามากกว่า ๕ ปี ที่ผ่านมา จากกรณีดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าศาสตร์การแพทย์บูรณาการได้รับความสนใจมากยิ่งขึ้นจากในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙

นอกจากนี้ มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง สำนักวิชาการแพทย์บูรณาการ ได้มีการทำงานร่วมกันกับมหาวิทยาลัยในต่างประเทศได้ลงนามในบันทึกความเข้าใจทางวิชาการ (MOU) ประกอบด้วย Yunnan University of Chinese Medicine, Jadavpur University, China Medical University Taiwan และ Gansu University of Chinese Medicine และได้มีการจัดทำบันทึกข้อตกลง (MOA) ร่วมกับ Xiamen University และ Huachiew Chinese Medicine Clinic ซึ่งนอกจากส่งเสริมให้นักศึกษาสามารถพัฒนาทักษะภาษาจีนได้อย่างเต็มที่ ตลอดจนเรียนรู้วิถีชีวิตของชาวจีน และเข้าใจแนวคิดแบบจีนจากประสบการณ์ตรงแล้ว สำนักวิชาจีนวิทยายังได้ริเริ่มความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยชั้นนำหลายแห่งในประเทศจีน ส่งเสริมด้านการแลกเปลี่ยนบุคลากร การทำวิจัยร่วมกัน การบรรยายแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ การประชุมเชิงปฏิบัติการวิจัย และกิจกรรมอื่นๆ ที่จะส่งเสริมการเรียนรู้ของทั้งสองมหาวิทยาลัยโดยคาดว่าจะได้มีการร่วมมือกันพัฒนาและวิจัยสมุนไพรไทย เพื่อต่อยอดพัฒนายาและผลิตภัณฑ์สุขภาพจากธรรมชาติต่อไป

สถาบันการแพทย์ไทย - จีน โรงพยาบาลมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง เป็นหน่วยงานที่มีพันธกิจในการผลิตบัณฑิตด้านการแพทย์แผนไทย - จีน กายภาพบำบัดและการให้บริการศาสตร์การแพทย์บูรณาการ ได้มีการจัดทำโครงการพัฒนาโปรแกรมรักษาด้วยศาสตร์การแพทย์แบบบูรณาการ เช่น โปรแกรมฟื้นฟูอัมพาต โปรแกรมรักษาโรคออฟฟิศซินโดรม เป็นต้น สำหรับการรักษาจะใช้ตำรับยาสมุนไพรจีนและตำรับยาสมุนไพรไทยในการบริการรักษาโรคต่าง ๆ และในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ที่ผ่านมา มหาวิทยาลัยได้มีกิจกรรมออกหน่วยบริการให้ความรู้ด้านการใช้สมุนไพรไทย - จีน ให้กับประชาชนในพื้นที่จังหวัดเชียงรายแจกจ่ายให้กับประชาชน

ไม่ว่าจะเป็นสมุนไพร อวิผิงเฟิง ตริผลา อีฮาวฟาง และฟ้าทะลายโจร เป็นต้น ในส่วนของผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่สถาบันการแพทย์ไทย-จีนได้พัฒนาร่วมกับ สำนักวิชาการแพทย์บูรณา และได้นำมาใช้ในการให้บริการภายในโรงพยาบาล ได้แก่ ชาแซ่เท้าบรรเทาปวด เอนกายลูกประคบ ครอบแก้วรูปหัวใจ และยาต้ม ส่วนการพัฒนานวัตกรรมด้านการแพทย์บูรณาการซึ่งได้มีการพัฒนาร่วมกับ สำนักวิชาการแพทย์บูรณา ได้แก่ แผ่นแปะสมุนไพรแก้ปวดเข่า แผ่นแปะสมุนไพรแก้ปวดประจำเดือน แอปพลิเคชันการตรวจการเคลื่อนไหวของผู้ป่วย ลูกประคบเคลื่อนที่ นอกจากนี้ ได้มีการสนับสนุนด้านวิชาการมีออกหน่วยบริการทางคลินิกและฟื้นฟูผู้ป่วยเด็กภาวะสมองพิการ รวมทั้งทำให้ผู้ป่วยได้รับรู้และรับทราบในเรื่องของการบูรณาการศาสตร์การแพทย์มากยิ่งขึ้น

พลเอก สายัณห์ สุวัณศ์ศิริ ได้กล่าวว่า สถานการณ์ของการแพทย์แผนไทยในปัจจุบัน และการผลักดันประเด็นนโยบายสาธารณะด้านการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้านและการแพทย์ทางเลือกให้เป็นระบบบริการสุขภาพหลักของประเทศคู่ขนานกับการแพทย์แผนปัจจุบันยังนับว่ามีอุปสรรคปัญหาหลายประการที่ทำให้ยังไม่สามารถเป็นระบบบริการสุขภาพหลักของคนไทยในเวลานี้ได้ เนื่องจากการแพทย์แผนปัจจุบันมีความสลับซับซ้อนและมีการนำเทคโนโลยีสมัยใหม่ที่มีประสิทธิภาพสูงมาใช้ในการรักษา การแพทย์บูรณาการแพทย์แผนไทย แพทย์แผนจีน หรือแพทย์ทางเลือกควรมีการทบทวนทิศทางการพัฒนาระบบสุขภาพของประเทศให้มากยิ่งขึ้นเนื่องจากการผสมผสานระหว่าง การแพทย์แผนปัจจุบัน การแพทย์แผนไทยประยุกต์ การแพทย์ทางเลือกยังเป็นอุปสรรคมากโดยเฉพาะอย่างยิ่งปัญหาที่เกิดขึ้น คือ การขับเคลื่อนดำเนินงานด้านยาแผนโบราณและยาสมุนไพรที่ยังขยายตัวได้ไม่มากนักแม้จะได้รับการสนับสนุนในระดับนโยบายค่อนข้างสูงก็ตาม ด้วยเหตุที่ปัจจัยสำคัญที่เกี่ยวกับสมุนไพรตั้งแต่ต้นน้ำไปจนถึงปลายน้ำยังมีปัญหา นับตั้งแต่ปัญหาวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิต ทั้งปัญหาการขาดแคลนและปัญหาคุณภาพ โรงงานที่ผลิตส่วนใหญ่ยังไม่ได้มาตรฐาน GMP การผลิตยาสมุนไพรบางชนิดยังไม่เพียงพอกับความต้องการของตลาด และแหล่งจำหน่ายยาสมุนไพรยังมีน้อย ยาจากสมุนไพรในบัญชียาหลักแห่งชาติมีจำนวนน้อยเกินไป และไม่เพียงพอที่จะรักษาผู้ป่วยที่มีอาการเจ็บป่วยด้วยโรคที่หลากหลาย ที่สำคัญแพทย์แผนปัจจุบันยังขาดความเชื่อมั่นในการสั่งใช้ยาสมุนไพร อันมีผลมาจากไม่มีงานวิจัยที่น่าเชื่อถือสนับสนุน ปัจจัยเหล่านี้จึงเป็นอุปสรรคสำคัญที่ฉุดรั้งการขับเคลื่อนเรื่องของสมุนไพรให้มุ่งไปสู่เป้าหมายต่าง ๆ ตามนโยบายได้

ในขณะที่การบริการโดยหมอพื้นบ้าน หมอแผนโบราณ หมอนวดแผนไทย แพทย์แผนไทย และแพทย์ทางเลือกมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นโดยเฉพาะการบริการนวดไทย และทิศทางนโยบายของประเทศเอื้อต่อการพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก แต่ระดับปฏิบัติยังไม่สามารถปรับตัวให้สอดคล้องกันนโยบายได้อย่างเต็มที่ ทั้งเรื่องของการขาดแคลนบุคลากรแพทย์แผนไทย และความเชื่อมั่นของแพทย์แผนปัจจุบันที่มีต่อการแพทย์แผนไทย ปัญหาด้านงบประมาณ ปัญหาด้านคุณภาพและมาตรฐานการบริการการแพทย์แผนไทย ตลอดจนการพัฒนาองค์ความรู้แพทย์แผนไทยและการให้ความสำคัญกับการแพทย์แผนไทยในสื่อสังคมยังกระจัดกระจาย

อย่างไรก็ดี การบูรณาการแพทย์แผนไทยและแพทย์ปัจจุบันควรมีการทำแผนงานหรือโครงการที่สอดคล้องกับนโยบายและทิศทางการพัฒนาการแพทย์แผนไทย พัฒนาระบบการบริหารจัดการจัดสรรงบประมาณและบุคลากรทางการแพทย์แผนไทยให้เหมาะสมและมีประสิทธิภาพมากขึ้น

ตามศักยภาพของหน่วยบริการ ตลอดจนกำหนดนโยบายส่งเสริมและสนับสนุนความเข้มแข็งของการบริการการแพทย์แผนไทยในชุมชนและภาคธุรกิจเอกชน โดยการจัดทำแผนงาน นโยบายและทิศทางการบูรณาการแพทย์แผนไทยและแพทย์แผนปัจจุบันต้องสอดคล้องกับสิทธิและเสรีภาพหน้าของประชาชนโดยต้องคำนึงถึงประโยชน์ของประชาชนเป็นสำคัญตลอดจนประชาชนจะต้องสามารถเข้าถึงระบบบริการสุขภาพได้อย่างเหมาะสม

นายอนุศักดิ์ คงมาลัย ได้กล่าวว่า ที่ผ่านมากกระทรวงสาธารณสุขได้มีแผนนโยบายในการผสมผสานบริการด้านการแพทย์แผนไทยในสถานบริการสาธารณสุขของรัฐรวมทั้งได้มีสถานบริการสาธารณสุขของรัฐบางแห่งได้เริ่มนำการแพทย์แผนไทยเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของการให้บริการดูแลสุขภาพ จึงมีประเด็นว่าจะทำอย่างไรที่จะปฏิรูประบบสาธารณสุขของไทยโดยให้ระบบการแพทย์แผนใหม่หรือการแพทย์แผนปัจจุบันมีแบบแผนการบูรณาการการแพทย์แผนไทยร่วมกับได้หรือจะมีแนวทางใดที่จะทำให้ระบบการแพทย์แผนใหม่หรือการแพทย์แผนปัจจุบันได้รับการยอมรับตลอดจนทำให้การแพทย์แผนไทยอยู่ในระบบบริการดูแลสุขภาพ จากกรณีดังกล่าว มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวงมีแนวทางและข้อเสนอแนะใดที่จะทำให้ประชาชนมีสิทธิและเสรีภาพในการเข้าถึงระบบบริการด้านการแพทย์แบบบูรณาการที่กระทรวงสาธารณสุขไม่สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนได้

ศาสตราจารย์สุจิตรา วงศ์เกษมจิตต์ รองอธิการบดี กำกับดูแลส่วนจัดการทรัพย์สินทางปัญญาและนวัตกรรม ปัญหาและอุปสรรคของการบูรณาการแพทย์แผนไทยและแพทย์ทางเลือกส่วนหนึ่งมาจากแพทย์แผนปัจจุบันยังขาดความเชื่อมั่นในการสั่งใช้ยาสมุนไพร เนื่องจากไม่มีงานวิจัยที่น่าเชื่อถือสนับสนุนจึงเป็นอุปสรรคสำคัญที่ทำให้การขับเคลื่อนเรื่องของสมุนไพรไม่เป็นไปตามเป้าหมาย

อย่างไรก็ดี จากกรณีดังกล่าวมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง จึงได้ตระหนักถึงการสร้างความเชื่อมั่นในการรักษาด้วยการขับเคลื่อนเรื่องสมุนไพรไทย โดยมหาวิทยาลัยได้จัดทำบันทึกเข้าใจทางวิชาการ (MOU) ร่วมกับประเทศเยอรมันในการศึกษาวิจัยสมุนไพรไทยเพื่อต่อยอดการพัฒนาและผลิตภัณฑ์จากธรรมชาติมุ่งเน้นป้องกันและรักษาโรคมะเร็งและโรคร้ายแรงอื่น ๆ โดยประเทศเยอรมันมีการนำขมิ้นชันไปวิจัยศึกษารักษาโรคเรื้อรังต่าง ๆ เช่น มะเร็งและเบาหวาน โดยศูนย์นวัตกรรมสมุนไพรได้มีการส่งเสริมอาชีพให้ประชาชนและเกษตรกรในพื้นที่ปลูกขมิ้นชันแบบครบวงจรและปลอดภัย และได้สารสำคัญสูงด้วยระบบ Substrate Culture ส่งเสริมการเพาะปลูกตลอดจนแนะนำวิธีการเพาะปลูกและรับซื้อสมุนไพรดังกล่าวจากประชาชนเกษตรกรเพื่อนำมาผลิตเป็นผลิตภัณฑ์และนวัตกรรมเพื่อต่อยอดการพัฒนาและผลิตภัณฑ์จากธรรมชาติ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ระวีวรรณ เจริญทรัพย์ หัวหน้าศูนย์นวัตกรรมสมุนไพรครบวงจร ได้กล่าวว่า โครงการการพัฒนาเทคโนโลยีการปลูกขมิ้นชันปลอดภัยเป็นโครงการที่ริเริ่มพัฒนาตั้งแต่ต้นน้ำไปจนถึงปลายน้ำ โดยมหาวิทยาลัยได้มีการจัดทำบันทึกเข้าใจทางวิชาการ (MOU) ร่วมกับบริษัทแห่งหนึ่งในประเทศเยอรมันในการศึกษาวิจัยสมุนไพรไทยเพื่อต่อยอดการพัฒนาและผลิตภัณฑ์จากธรรมชาติมุ่งเน้นป้องกันและรักษาโรคมะเร็งและโรคร้ายแรงอื่น ๆ โดยบริษัทดังกล่าวเป็นกลุ่มผู้ให้บริการด้านการแพทย์ชั้นนำของโลกที่นำเทคโนโลยีทางการแพทย์ การวินิจฉัย และการรักษาที่ดีที่สุดและให้บริการผู้ป่วยด้วยการดูแลสุขภาพเชิงป้องกันและมีคลินิกทั่วโลกซึ่งเป็นคลินิกที่มุ่งเน้นการรักษาและฟื้นฟูโรคเรื้อรัง เช่น โรคมะเร็งและเบาหวาน เนื่องจากประเทศไทยมีผลิตภัณฑ์สมุนไพรไทยหลายรายการมี

ประสิทธิภาพและความปลอดภัยสูงในการรักษาโรคมะเร็งสมุนไพรไทยฟ้าทะลายโจร ที่ปัจจุบันประเทศไทยใช้ในการรักษาการติดเชื้อ COVID - 19 ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สำหรับความเป็นมาของศูนย์นวัตกรรมสมุนไพรครบวงจรได้ก่อตั้งเมื่อปี ๒๕๖๒ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาและวิจัยนวัตกรรมด้านสมุนไพรและมุ่งเน้นพัฒนาสารสกัดจากธรรมชาติเพื่อใช้

เป็นยารักษาโรค อาหารเสริม ผลิตภัณฑ์เครื่องสำอาง มีการพัฒนาเทคโนโลยีการเพาะปลูก การสกัด และการศึกษาเภสัชพลศาสตร์ เป็นต้น ศูนย์นวัตกรรมสมุนไพรครบวงจรยังได้ให้บริการทางวิชาการการวิเคราะห์และทดสอบสารให้กับนักวิจัยและนักวิชาการทั่วประเทศ มีห้องปฏิบัติการตรวจวิเคราะห์ทางจุลชีววิทยาที่มีความพร้อมทั้งทางด้านบุคลากรและเครื่องมือในการให้บริการตรวจวิเคราะห์หาปริมาณเชื้อจุลินทรีย์ทั้งหมด และการตรวจหาคุณสมบัติ

ของสาร โดยเฉพาะสารในสมุนไพร ที่มีผลต่อการยับยั้งและการฆ่าเชื้อแบคทีเรีย นอกจากนี้มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวงมีโรงงานผลิตยาสมุนไพรครบวงจร เป็นโรงงานผลิตยาแผนโบราณตามมาตรฐาน GMP/PICs เพื่อให้เป็นโรงงานต้นแบบในการพัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านการผลิต การพัฒนาผลิตภัณฑ์สมุนไพรจากงานวิจัย การยกระดับคุณภาพของผลิตภัณฑ์สมุนไพรและเป็นห้องปฏิบัติการในการเรียนรู้สำหรับนักศึกษาสาขาการแพทย์แผนไทยประยุกต์ และสาขาอื่นที่เกี่ยวข้อง ปัจจุบัน ศูนย์นวัตกรรมสมุนไพรครบวงจร ได้พัฒนาผลิตภัณฑ์สมุนไพรไปแล้วกว่า ๖๘ ผลิตภัณฑ์ โดยผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ศูนย์นวัตกรรมสมุนไพรครบวงจรได้ดำเนินการศึกษาวิจัยทางธรรมชาติ และร่วมกับสำนักวิชาวิทยาศาสตร์ สุขภาพ ศึกษาพัฒนาประยุกต์ใช้สมุนไพรเพื่อดูแลสุขภาพ และรื้อฟื้นตำรับสมุนไพรที่ทรงภูมิปัญญาของบรรพบุรุษมาเป็นผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพ อยู่ในการควบคุมดูแลของนักวิทยาศาสตร์อย่างใกล้ชิด และเริ่มต้นผลิตสินค้าสมุนไพรตำรับ “เจ้าคุณวัน” และออกมาจำหน่ายใน พ.ศ. ๒๕๕๙ เป็นครั้งแรก นอกจากนี้ มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวงขับเคลื่อนด้วยวิสัยทัศน์ในการเป็นแหล่งสร้างสมและพัฒนาองค์ความรู้ในด้านต่างๆ ควบคู่ไปกับการนำองค์ความรู้ในมหาวิทยาลัยออกไปสู่การประยุกต์ใช้ในสังคมและภาคอุตสาหกรรมของประเทศผลิตภัณฑ์จากผลงานวิจัยของมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง จึงเป็นผลผลิตจากคณาจารย์ที่เชี่ยวชาญเฉพาะด้านจากสำนักวิชาวิทยาศาสตร์ เครื่องสำอาง และสำนักวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ ซึ่งมุ่งมั่นวิจัยและพัฒนาผลิตผลจากธรรมชาติในท้องถิ่น สู่อุตสาหกรรมที่ช่วยแก้ปัญหาด้านสุขภาพและเสริมสร้างความงามอย่างปลอดภัย ทั้งยังเป็นการช่วยเหลือสนับสนุนเกษตรกรในภูมิภาคให้มีรายได้ที่ดีมากขึ้นจากการเพิ่มมูลค่าผลผลิตทางการเกษตรด้วยการเสริมสร้างอาชีพให้กับเกษตรกร ประกอบอาชีพตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง และพัฒนาสู่การเป็นเกษตรกรมืออาชีพ โดยสนับสนุนให้เกษตรกรเพาะปลูกพืชสมุนไพร ตามความต้องการภายใต้เงื่อนไขของสภาพพื้นที่และสภาพภูมิอากาศใน

แต่ละท้องถิ่นที่มีวัตถุดิบท้องถิ่นของตนเองมีการฝึกอบรมเกษตรกรและให้บริการทางการเกษตรตามความต้องการของเกษตรกรและดำเนินการพัฒนาออกมาเป็นผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ ซึ่งเป็นการเพิ่มพูนทักษะความรู้และเพิ่มรายได้ให้แก่เกษตรกร ให้มีคุณภาพชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นสามารถประกอบอาชีพได้อย่างมั่นคงและยั่งยืนสืบไป

นอกจากนี้ มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวงได้จัดกิจกรรมพัฒนาทักษะผู้ประกอบการหลักสูตร “การเพิ่มประสิทธิภาพผู้ประกอบการเกษตรกรรุ่นใหม่โดยการใช้เทคโนโลยี Smart farm (Smart Farm Technology for Young Smart Farmer Level Up)” ภายใต้แผนงานการพัฒนาความสามารถทางเทคโนโลยีของบุคลากรภาคอุตสาหกรรม เป็นโครงการที่ริเริ่มจากการพัฒนาสายพันธุ์ขมิ้นชันและวิจัยร่วมกับศูนย์วิจัยพืชสวนจังหวัดเชียงราย ด้วยการพัฒนาเทคโนโลยีการปลูกขมิ้นชัน

ปลอดโรค และสารสำคัญสูงด้วยระบบ Substrate Culture โดยผลการศึกษาพบว่า ขมิ้นชันสายพันธุ์ที่มาจากภาคใต้ จะมีปริมาณสารเคอร์คูมินอยด์สูง แต่เนื่องจากการเพาะปลูกขมิ้นชันในภาคเหนืออาจจะต้องใช้วิธีการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อและนำมาปลูกในวัสดุทดแทนดิน คือ กาบมะพร้าวสับและจัดการธาตุอาหารให้เหมาะสม ทำให้ได้ต้นกล้าพันธุ์ที่ปลอดโรคปราศจากโรคพืช (โรครากเน่า) และให้ปริมาณสารสำคัญที่สูง โดยได้ถ่ายทอดเทคโนโลยีการปลูกดังกล่าว รวมถึงการ

ประยุกต์ใช้ AI Platform ให้แก่เกษตรกรในพื้นที่เพื่อปลูกและควบคุมคุณภาพการเพาะปลูกขมิ้นชันคุณภาพสูง ตามความต้องการของตลาดได้ ในส่วนของการบ่มเพาะหัวพันธุ์นักวิจัยได้นำเหง้าของหัวพันธุ์ต้นแบบมาบ่มกับขุยมะพร้าวที่ผ่านการฆ่าเชื้อด้วยหม้อนึ่งเรียวย่อยแล้ว เพื่อให้ได้หน่ออ่อนที่มีการแตกยอดใหม่จากต้นแม่พันธุ์โดยตรง สำหรับการนำไปขยายพันธุ์แบบปลอดโรคในห้องทดลองด้วยเทคนิคการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อพืช และขยายพันธุ์แบบเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อพืชด้วยเทคนิคการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อพืช (Plant Tissue Culture) เป็นการขยายพันธุ์พืชปลอดโรคที่สามารถเพิ่มจำนวนอย่างรวดเร็วในระยะเวลาที่จำกัด โดยพืชที่ได้จะมีลักษณะทางพันธุกรรมเหมือนเดิมกับต้นแม่พันธุ์ทุกประการ ซึ่งเทคนิคนี้สามารถขยายพันธุ์พืชได้ตลอดทั้งปี ช่วยลดการกลายพันธุ์และรักษาคุณภาพที่ดีของพันธุ์พืชไว้

ได้อีกด้วย สำหรับการนำต้นกล้าหัวพันธุ์ลงปลูกในแปลงชับสเตอร์ตในโรงเรือนระบบชับสเตอร์ต เป็นการเตรียมความพร้อมก่อนการปลูกลงดินเพื่อให้ได้หัวพันธุ์ที่แข็งแรงและปลอดโรค ซึ่งการปลูกด้วยระบบชับสเตอร์ต คือ การปลูกพืชกับวัสดุที่ไม่ปนเปื้อนเชื้อจุลินทรีย์ ซึ่งเป็นสาเหตุทำให้เกิดโรคพืชที่มาจากดินได้ โดยหลังจากการอนุบาลต้นเนื้อเยื่อในสภาพหลุมเป็นเวลา ๑ เดือนแล้ว จากนั้นจึงทำการย้ายลงปลูกในแปลงชับสเตอร์ตโดยใช้เวลาอีกประมาณ ๘ เดือน ก่อน

จะสามารถนำหัวพันธุ์มอบให้กับเกษตรกรเพื่อทำการย้ายลงปลูกในดินได้หรือสามารถปลูกในระบบชับ

ตรงต่อไปอีก ๘ เดือน จนถึงช่วงเก็บเกี่ยวผลผลิตเพื่อป้องกันการเกิดโรคตลอดการปลูก ซึ่งจะทำให้สามารถเก็บเกี่ยวผลผลิตได้อย่างเต็มที่สมบูรณ์ปราศจากโรค ในส่วนของการศึกษาวิจัยสารตกค้างจากการสกัดสมุนไพรต่าง ๆ มหาวิทยาลัยได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนานวัตกรรมที่ได้มาตรฐานและการรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์สมุนไพรโดยได้มีการใช้เทคโนโลยีคาร์บอนไดออกไซด์ในการสกัดซึ่งทำให้เกิดความปลอดภัยต่อสิ่งแวดล้อมและผู้บริโภคและสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้บริโภคได้มากยิ่งขึ้น

ทั้งนี้ มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวงหวังว่าการสนับสนุนการพัฒนาความรู้ความสามารถของอาจารย์ นักวิจัย หรือนักศึกษาของมหาวิทยาลัย จะเกิดการพัฒนาผลงานวิจัยและนวัตกรรมวิจัยที่มีคุณภาพสูงเพื่อยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ตลอดจนสร้างความร่วมมือทางวิชาการอย่างเป็นระบบ เพื่อให้เกิดการพัฒนาความรู้ความสามารถและเกิดประสบการณ์จากการปฏิบัติงานจริง ตลอดจนเป็นกลไกที่จะช่วยส่งเสริมและสนับสนุนให้ภาคเอกชนของประเทศให้มีความศักยภาพในการทำวิจัยและพัฒนาเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ โดยมุ่งเน้นงานวิจัยที่จะต่อยอดสู่เชิงพาณิชย์ เพื่อเป็นการส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือระหว่างภาคเอกชนและนักวิจัยในมหาวิทยาลัยอย่างแท้จริง

**๓.๒ การประชุมร่วมกับหัวหน้าส่วนราชการและผู้แทนสภาองค์กรชุมชนในพื้นที่จังหวัด
เชียงราย ในหัวข้อ “บทบาทของสภาองค์กรชุมชนกับการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ
และการปฏิรูปประเทศที่เกี่ยวข้องกับงานด้านสิทธิมนุษยชน สิทธิเสรีภาพ
และการคุ้มครองผู้บริโภค” ณ ศาลากลางจังหวัดเชียงราย**

นายวราดิศร อ่อนนุช รองผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงราย ได้กล่าวว่า จังหวัดเชียงรายเป็นจังหวัดที่มีรายได้หลักจากการบริการ การค้า และการเกษตร ซึ่งมีความเชื่อมโยงกับการคุ้มครองผู้บริโภคในหลายมิติ โดยจังหวัดได้ดำเนินการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนให้กับพี่น้องประชาชนและจังหวัดเชียงรายอยู่ระหว่างการพัฒนาพื้นที่ในทุกด้าน เนื่องจากเป็นพื้นที่ที่มีศักยภาพสูงเนื่องจากเป็นเมืองค้าชายแดนที่สร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจให้กับประเทศอยู่ในอันดับต้น ๆ และได้รับความร่วมมือจากหลายภาคส่วนในการพัฒนาในพื้นที่และมี

โครงการที่เกิดขึ้นลงไปสู่ประชาชนในพื้นที่ตั้งแต่โครงการหลวงโครงการในพระราชดำริ ที่ได้รับความร่วมมือจากภาคส่วนต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นภาครัฐราชการภาคธุรกิจการประกอบการขนาดใหญ่หลายองค์กร รวมถึงภาคประชาชน ปัจจุบันเกษตรกรในจังหวัดเชียงรายส่วนใหญ่มีการพัฒนาเพิ่มขึ้นโดยมีการปฏิรูปการผลิตจากการเกษตรเชิงเดี่ยวไปเป็นการทำเกษตรกรรมตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในขณะนี้ อยู่ระหว่างดำเนินการร่วมกับกระทรวงมหาดไทยและปลัดกระทรวงมหาดไทยซึ่งได้พยายามขับเคลื่อนจังหวัดเชียงรายให้เป็นจังหวัดนำร่องในเรื่องเกี่ยวกับการพัฒนาเศรษฐกิจพอเพียงในทุกด้าน ตลอดจนการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากไม่ว่าจะเป็นการท่องเที่ยวและการเกษตร ตลอดจนสร้างความเข้มแข็งให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกร การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหาร จัดการสินค้าเกษตร การเพิ่มความสามารถในการแข่งขันด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม การบริหารจัดการทรัพยากรการเกษตร และสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน และการพัฒนาระบบบริหาร จัดการภาครัฐ โดยมีกระบวนการขับเคลื่อนแผนไปสู่การปฏิบัติ ผ่านกลไกขับเคลื่อนระดับนโยบาย ยุทธศาสตร์ และหน่วยปฏิบัติ ที่จะช่วยกำกับให้ทุกหน่วยงาน จัดทำแผนงานโครงการสำคัญ ซึ่งจะเป็นส่วนช่วยขับเคลื่อนการพัฒนาจังหวัดเชียงรายสู่ความมั่นคง มั่งคั่งและยั่งยืน

นางสาวภาณี จันทรตัน ผู้แทนจากสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดเชียงราย ได้กล่าวว่า สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดเชียงราย ได้ดำเนินการขับเคลื่อนงานขบวนองค์กรชุมชนสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนตามภารกิจของสำนักพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ มีการดำเนินการจัดทำเรื่องการดูแลที่อยู่อาศัยให้กับประชาชนและดูแลงานสวัสดิการองค์กรชุมชนมีในส่วนของโครงการซ่อมแซมบ้านเรือนที่อยู่อาศัยของประชาชนโดยดำเนินการจัดทำโครงการบ้านพอเพียง ซึ่งได้มีการดำเนินการซ่อมแซมที่อยู่อาศัยให้กับพี่น้องประชาชนไปแล้วเป็นจำนวนกว่า ๔๕๙ ครัวเรือน นอกจากนี้ ยังได้มีการจัดกลุ่มสภาองค์กรชุมชนตำบลในจังหวัดเชียงรายทั้ง ๑๔๔ แห่ง แบ่งเป็น กลุ่มเอ กลุ่มบี และกลุ่มซี การออกแบบระบบการทำงานตั้งแต่ในระดับตำบล ระดับ มีการกำหนดยุทธศาสตร์เชิงพื้นที่และเชิงประเด็นมีการจัดกลไกเชื่อมโยงและบูรณาการทำงาน

นายประนอม เข้มชัยภูมิ ประธานเครือข่ายสภาองค์กรชุมชนจังหวัดเชียงราย ได้กล่าวว่า สภาองค์กรชุมชนเป็นองค์กรของประชาชนที่เป็นมีความพร้อม ในการที่จะร่วมมือกับหน่วยงานราชการในการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศเพื่อไปสู่สังคมที่ดีกว่า ซึ่งมีตัวอย่างพื้นที่ที่สภาองค์กรชุมชนได้ดำเนินปฏิบัติงานการร่วมกับหน่วยงานภาครัฐภายใต้โครงการว่าด้วย เรื่อง การพัฒนา

คุณภาพชีวิตในพื้นที่อำเภอเวียงแก่นจังหวัดเชียงราย ดำเนินงานโดยนายอำเภอเวียงแก่นร่วมกับสภาองค์กรชุมชนในการสร้างพื้นที่ตัวอย่างของการบูรณาการแก้ไขปัญหาชุมชนโดยใช้พื้นที่ชุมชน ๔ ตำบล ของอำเภอเวียงแก่น เป็นตัวตั้งและมิงงบประมาณจากสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน พอช. ลงไปช่วยสนับสนุนชุมชนให้ร่วมกันดำเนินงานด้านการแก้ไขปัญหาด้วยการสนับสนุนหน่วยงานราชการ ท้องถิ่น ท้องที่ และหน่วยงานภาคเอกชนเข้าไปร่วมดำเนินการด้วย โดยสภาองค์กรชุมชนจังหวัดเชียงรายหวังว่าพื้นที่ในส่วนนี้จะเป็พื้นที่นาร่องที่กล่าวได้ว่าเป็นการพัฒนาเชิงบูรณาการ และเป็นต้นแบบของการบูรณาการการทำงานของหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เนื่องจากที่ผ่านมาหลายหน่วยงานยังไม่สามารถบูรณาการการแก้ไขปัญหาาร่วมกันได้และถือได้ว่าเป็นอุปสรรคต่อการแก้ไขปัญหาในพื้นที่ ดังนั้น สภาองค์กรชุมชนจังหวัดเชียงรายจึงเห็นว่าต้นแบบพื้นที่นาร่องของการบูรณาการการทำงานร่วมกันดังกล่าวจะเป็นตัวอย่างการบูรณาการการทำงานร่วมกันที่เกิดขึ้นจากหน่วยงานภาครัฐและองค์กรชุมชนและภาคเอกชนที่จะนำไปสู่ทิศทางการทำงานพัฒนาของแต่ละพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

นอกจากนี้ สภาองค์กรชุมชนจังหวัดเชียงราย ได้เล็งเห็นความสำคัญของการมีส่วนร่วมและมีบทบาทในการอนุรักษ์การฟื้นฟู การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัญหาสถานการณ์ควันและไฟป่า โดยสภาองค์กรชุมชนจังหวัดเชียงรายได้ตระหนักและเล็งเห็นความสำคัญ จึงได้มีการขับเคลื่อนพื้นที่ปฏิบัติการ โดยใช้พื้นที่ปฏิบัติการนาร่องในพื้นที่ภูชี้ฟ้า เนื่องจากพื้นที่ภูชี้ฟ้าเป็นพื้นที่ชุมชนของกลุ่มชาติพันธุ์ ชาวม้ง ซึ่งชุมชนแห่งนี้เป็ชุมชนที่หลายหน่วยงานให้ความสนใจและมักตกเป็นจำเลยของสังคมว่าเป็นชุมชนที่มีการบุกรุกทำลายป่า ในขณะที่ปัจจุบันได้มีความชัดเจนเกี่ยวกับชุมชนดังกล่าวว่ากลุ่มชาติพันธุ์ที่อยู่บริเวณดอยยาว - ดอยผาหม่น หรือ ภูชี้ฟ้า ได้เข้าไปมีบทบาทในการดูแลรักษาป่ารักษาต้นน้ำจนถึงปลายน้ำ ทั้งนี้ สภาองค์กรชุมชนจังหวัดเชียงรายและชุมชนบริเวณพื้นที่ดังกล่าวได้มีการทำความตกลงร่วมกันเพื่อฟื้นฟูพัฒนาสภาพป่าและสภาพที่ดินตลอดจนการลดการใช้สารเคมีในการเพาะปลูก ซึ่งการดำเนินการในส่วนนี้เป็นการที่คนในพื้นที่ชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายการพัฒนาาร่วมกันผ่านการขับเคลื่อนของสภาองค์กรชุมชน นอกจากนี้ ยังได้มีการจัดทำเป็นยุทธศาสตร์การพัฒนา ดอยยาว - ดอยผาหม่นขึ้นในพื้นที่ดังกล่าวโดยสภาองค์กรชุมชนได้พยายามผลักดันให้ยุทธศาสตร์นี้ได้เข้ามาถูกบรรจุไว้ในแผนของจังหวัดเชียงราย จนในที่สุดผู้ว่าราชการจังหวัดได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติและขับเคลื่อนเรื่องการจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม ดอยยาว - ดอยผาหม่นขึ้น แต่หลังจากนั้นยังไม่มีการพัฒนาในส่วนดังกล่าวอีกแต่อย่างใด เนื่องจากคนในชุมชนที่ได้มีแนวคิยุทธศาสตร์การพัฒนา ดอยยาว - ดอยผาหม่น ซึ่งประกอบด้วยเรื่องเศรษฐกิจสังคม วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม จึงเห็นว่าหากไม่ได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอาจเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาความร่วมมือของคนในชุมชนที่ได้ช่วยกันออกความคิดเห็นและช่วยกันวางแผนในการพัฒนาชุมชน ดังนั้น หากยุทธศาสตร์การพัฒนา ดอยยาว-ดอยผาหม่นได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐและภาคส่วนที่เกี่ยวข้องเข้าไปมีบทบาทมีส่วนร่วมในการส่งเสริมและสนับสนุนแนวความคิดของคนในชุมชนจะทำให้เกิดเป็นแบบอย่างการพัฒนาชุมชนที่ใช้ชุมชนเป็นตัวตั้งโดยคนชุมชนร่วมกับหน่วยงานราชการช่วยกันบูรณาการการทำงานร่วมกันจะทำให้เกิดการพัฒนาพื้นที่ชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สำหรับการจัดการทรัพยากรในพื้นที่จังหวัดเชียงราย นั้น ขอเรียนว่าสภาองค์กรชุมชนในจังหวัดเชียงรายได้จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติสภาองค์กรชุมชน พ.ศ. ๒๕๕๑ ปัจจุบันได้มีการจัดตั้งครบทุกตำบล ทุกท้องถิ่น โดยพื้นที่จังหวัดเชียงรายมีจำนวน ๑๒๔ ตำบล และมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่จังหวัดเชียงราย รวมทั้งสิ้น ๑๔๔ ท้องถิ่น และสภาองค์กรชุมชนได้ดำเนินการจัดตั้งตามท้องถิ่น จึงมีสภาองค์กรชุมชนตำบลในจังหวัดเชียงรายทั้งหมด ๑๔๔ แห่ง ซึ่งในหลายแห่งและในหลายพื้นที่มุ่งเน้นกิจกรรมการดูแลรักษาป่าโดยใช้พระราชบัญญัติป่าชุมชน พ.ศ. ๒๕๖๒ เป็นเครื่องมือในการจดทะเบียนการจัดตั้งเป็นป่าชุมชน แต่ยังไม่ได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐเพราะในหลายพื้นที่ชาวบ้านไม่สามารถนำพื้นที่ป่าชุมชนจดทะเบียนจัดตั้งพระราชบัญญัติป่าชุมชน พ.ศ. ๒๕๖๒ เนื่องจากพื้นที่บางแห่งหน่วยงานราชการต้องการจัดตั้งเป็นเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าและจัดตั้งเป็นเขตอุทยานทั้งที่สภาพพื้นที่ป่าดังกล่าว มีสถานะเป็นเขตป่าสงวนแห่งชาติ อีกทั้ง ตามพระราชบัญญัติป่าชุมชน พ.ศ. ๒๕๖๒ ได้กำหนดให้ชุมชนที่มีความพร้อมมีศักยภาพสามารถนำเขตป่าสงวนแห่งชาติมาพัฒนาดูแลรักษาป่าหรือมาขึ้นทะเบียนพระราชบัญญัติป่าชุมชน พ.ศ. ๒๕๖๒ ได้ แต่จากกรณีดังกล่าวภาครัฐกลับปฏิเสธการขึ้นทะเบียนในบางพื้นที่เนื่องจากหน่วยงานภาครัฐมีเป้าหมายให้ป่าชุมชนที่ชาวบ้านได้อาศัยพึ่งพาป่ามาอย่างยาวนานเป็นป่าของรัฐจึงทำให้ชุมชนไม่สามารถใช้ประโยชน์จากป่าได้อีก

ในส่วนของการสื่อสารเพื่อสร้างการรับรู้เรื่องการปฏิรูปประเทศให้กับชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง นั้น โดยปกติสภาองค์กรชุมชนจะมีการจัดเวทีสมัชชาปรึกษาหารือร่วมกันเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนมีการจัดประชุมประจำปี ซึ่งเป็นการรวบรวมปัญหาขององค์กรชุมชนและของสภาองค์กรชุมชนในพื้นที่ต่าง ๆ เพื่อนำมาหารือร่วมกันและค้นหาทางออกในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ โดยนำเสนอแนวทางการพัฒนาแก้ไขปัญหาต่อผู้ว่าราชการจังหวัด ตลอดจนนายกองจัดการบริหารส่วนตำบล ซึ่งในการจัดประชุมสมัชชาประจำปีได้มีการดำเนินการมาอย่างต่อเนื่องถึงแม้ว่าในบางปีจะมีงบประมาณไม่เพียงพอก็ตาม

อย่างไรก็ดี การจัดสมัชชาในแต่ละครั้งสภาองค์กรชุมชนจังหวัดเชียงรายไม่ได้ดำเนินการเพียงแต่ภายในจังหวัดเพียงแห่งเดียว แต่ได้ดำเนินการจัดสมัชชาทั้งในระดับอำเภอและในระดับตำบลเพื่อรวบรวมปัญหาข้อเสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหาในระดับตำบล ปัจจุบันสภาองค์กรชุมชนจังหวัดเชียงรายมีกลไกในระดับอำเภอดำเนินการผ่านคณะทำงานเครือข่ายสภาองค์กรชุมชนอำเภอจำนวน ๑๘ อำเภอ ผ่านกลไกของประธานกรรมการหรือคณะทำงานเครือข่ายสภาองค์กรชุมชนอำเภอที่ทำหน้าที่ในการขับเคลื่อน ทั้งนี้ สภาองค์กรชุมชนในระดับอำเภอมีเป้าหมายและมีแผนปฏิบัติการในการสร้างความร่วมมือกับหน่วยงานราชการโดยมีเจตนารมณ์ที่จะร่วมมือกับหน่วยงาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งหน่วยงานราชการที่อยู่ในระดับอำเภอ โดยมีการจัดทำบันทึกความร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ เช่น การขับเคลื่อนเรื่องการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีของคนในพื้นที่ ซึ่งสภาองค์กรชุมชนมุ่งเน้นให้เกิดการขับเคลื่อนเรื่องการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีของคนในพื้นที่โดยใช้ประเด็นปัญหาในพื้นที่เป็นตัวตั้งและให้คนในองค์กรชุมชนร่วมกับหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องขับเคลื่อนเรื่องดังกล่าว อย่างไรก็ตาม ไม่สามารถประสานความร่วมมือในเรื่องการบูรณาการร่วมกับหน่วยงานราชการได้เนื่องจากปัญหาแผนงานของรัฐที่มีพื้นที่เป้าหมายและมีพื้นที่ปฏิบัติการเป็นของตนสภาองค์กรชุมชนจึงยังไม่มีส่วนร่วมในการบูรณาการการทำงานในส่วนดังกล่าว ดังนั้น ข้อเสนอของสภาองค์กรชุมชนเห็นว่า

ควรมีการพิจารณาทบทวนกลไกขับเคลื่อนของภาคราชการเพื่อการแก้ไขปัญหาของชุมชน ไม่ว่าจะเป็น
กลไกระดับอำเภอกลไกระดับจังหวัดโดยทำให้สภาองค์กรชุมชนเข้าไปมีบทบาทเป็นส่วนหนึ่งของกลไก
ดังกล่าว

ข้อเสนอเพื่อการปฏิรูปประเทศไทย มีดังนี้

๑. ปัญหาการถือครองที่ดินทำกินซึ่งเป็นปัญหาที่มีมาอย่างยาวนานและเป็นปัญหาถาวร
ที่คนไทยโดยเฉพาะอย่างยิ่งประชาชนเกษตรกรที่ไม่มีที่ดินทำกินซึ่งเป็นที่ทราบกันว่าเกษตรกรรายย่อย
ในปัจจุบันมีเอกสารสิทธิ์การถือครองที่ดินทำกินเป็นจำนวนเพียงร้อยละ ๑๐ เท่านั้น ดังนั้น จึงควรหา
แนวทางทำให้เกิดการปฏิรูปที่ดินให้ประชาชนเกษตรกรได้มีการกระจายการถือครองที่ดินทำกินเพื่อให้
ประชาชนชาวเกษตรกรใช้เป็นเครื่องมือสำคัญในการประกอบอาชีพและจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของ
ของโรคติดเชื้อไวรัสโควิด ๒๐๑๙ ที่ผ่านมาจะพบว่าสถิติประชาชนเกษตรกรที่มีที่ดินทำกินได้รับ
ผลกระทบน้อยมาก ในขณะที่ประชาชนเกษตรกรที่ไม่มีที่ดินทำกินกลับได้รับผลกระทบเป็นอย่างมาก
จึงกล่าวได้ว่าการจัดสรรที่ดินทำกินให้กับประชาชนเกษตรกรได้มีที่ดินทำกินและอยู่อาศัยถือว่าเป็นที่
พึงพึงให้กับประชาชนได้ในยามทุกข์ยาก

นอกจากสภาองค์กรชุมชนได้เล็งเห็นปัญหาการกระจายการถือครองที่ดินทำกินแล้วยัง
ได้คำนึงถึงปัญหาที่ดินทำกินหลุดมือเกษตรกรด้วยเช่นกัน สภาองค์กรชุมชน จึงเห็นว่าควรมีการออก
เอกสารสิทธิ์ในลักษณะ “โฉนดชุมชน” เนื่องจากเอกสารสิทธิ์ในลักษณะโฉนดชุมชนจะทำให้ชาวบ้านมี
กรรมสิทธิ์ในที่ดินดังกล่าวสามารถมีที่กินและทำให้คนในชุมชนมีโอกาสในการถือครองที่ดินหรือสิทธิ์ใน
ที่ดินเพื่อประกอบอาชีพเกษตรกรรมของคนในชุมชนเอง โดยโฉนดชุมชนดังกล่าวจะไม่สามารถนำไป
จำหน่าย แลกเปลี่ยน หรือค้ำประกัน แต่สามารถใช้โฉนดชุมชนดังกล่าวเป็นจุดเริ่มต้นของเกษตรกรที่ไม่
มีที่ดินทำกินเป็นของตนเอง ตลอดจนสามารถแก้ไขปัญหาการสูญเสียที่ดินของเกษตรกรรายย่อยและ
ปัญหาการใช้ที่ดินที่ไม่ตรงตามความต้องการของชุมชนให้เกิดการใช้ประโยชน์และการถือครองที่ดิน
อย่างยั่งยืน อย่างไรก็ตาม รูปแบบของโฉนดชุมชนไม่แตกต่างไปจากโฉนดที่ดินของภาครัฐมากนักในทาง
ปฏิบัติแล้วแต่ละชุมชนสามารถพัฒนารูปแบบของโฉนดชุมชนที่แตกต่างกันออกไปได้ ภายใต้การให้สิทธิ
ครอบครองและการใช้ประโยชน์เป็นรายบุคคลของชุมชนจะมีการควบคุมดูแลกฎระเบียบที่จัดทำร่วมกัน
ของแต่ละชุมชน โดยใช้หลักในการถือครองกรรมสิทธิ์ในที่ดินทั้งหมดร่วมกัน ปลอดภัยจากการคุกคามของ
หน่วยงานต่าง ๆ ได้ ซึ่งเป็นแนวคิดที่สภาองค์กรชุมชนร่วมกับเครือข่ายภาคประชาสังคมทั่วประเทศใน
การเสนอจัดการที่ดินทำกินแบบมีส่วนร่วมเพื่อให้เกิดการปฏิรูปเพื่อสังคมไทย

๒. สภาองค์กรชุมชนจังหวัดเชียงราย พบว่า มีกฎหมายฉบับที่เป็นอุปสรรคปัญหา
ต่อการแก้ไขปัญหาฝุ่นควัน-ไฟป่า คือ พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ เนื่องจากในเขต
พื้นที่ตามกฎหมายฉบับดังกล่าวประชาชนไม่สามารถเข้าไปมีบทบาทหรือเข้าไปมีส่วนร่วมในการดูแล
รักษาปัญหาไฟป่าได้ อีกทั้งปัจจุบันพบว่าร้อยละ ๙๐ ของปัญหาไฟป่ามักเกิดขึ้นในพื้นที่อุทยานแห่งชาติ
และเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า ทำให้ชาวบ้านไม่สามารถเข้าไปจัดทำแนวกันไฟป่าหรือเข้าไปดำเนินการ
จัดทำฝายชะลอน้ำเพื่อทำป่าเปียกได้ และหากจะดำเนินการต้องขออนุมัติจากอธิบดีกรมอุทยานก่อน
ซึ่งสภาองค์กรชุมชนมองว่าปัญหาไฟป่าเป็นปัญหาที่ควรมีการป้องกันและแก้ไขเร่งด่วน โดยไม่ต้อง
ดำเนินการผ่านหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเนื่องจากหน่วยงานดังกล่าวไม่สามารถเข้าถึงการดูแลรักษาป่า

อุทยานดังกล่าวได้ทันที ในขณะที่ประชาชนในพื้นที่สามารถดูแลและป้องกันปัญหาดังกล่าวทันทีเมื่อเกิดปัญหาไฟป่าและฝุ่นควันขึ้น

สภาองค์กรชุมชนจังหวัดเชียงราย จึงเห็นควรให้มีการกระจายอำนาจในการแก้ไข ปัญหาฝุ่นควันโดยให้มีการกระจายอำนาจในเรื่องการดูแลรักษาและการป้องกันไฟป่าให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดการปัญหาและแก้ไขปัญหาดังกล่าวและแม้ว่าที่ผ่านมาจะได้มีการกระจายอำนาจให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแล้วก็ตาม แต่พบว่ายังขาดงบประมาณในการสนับสนุนการทำงานให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบางแห่ง จึงเห็นว่าภาครัฐควรคำนึงถึงความสมดุลระหว่างการใช้งบประมาณของรัฐส่วนกลาง โดยจะต้องตระหนักและเห็นความสำคัญของท้องถิ่นให้มากขึ้น เพราะตราบไต่ที่ท้องถิ่นอ่อนแอย่อมหมายถึงการทำให้ประเทศชาติและส่วนกลางอ่อนแอลงไปด้วยนั่นเอง ดังนั้น จึงควรมีการกระจายอำนาจแก่ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและสนับสนุนงบประมาณให้แก่สภาองค์กรชุมชนแก้ไขปัญหาฝุ่นควันและไฟป่าได้เองโดยตรง

ปัญหา-อุปสรรค-ข้อห่วงใย-ข้อเสนอ

๑. เนื่องจากสภาองค์กรชุมชนจังหวัดเชียงรายในฐานะองค์กรภาคประชาชนได้จดทะเบียนตามพระราชบัญญัติสภาองค์กรชุมชน พ.ศ. ๒๕๕๑ เป็นองค์กรที่ต้องปฏิบัติตามกฎหมาย แต่ในการขับเคลื่อนการทำงานของสภาองค์กรชุมชนยังไม่สามารถเสนอขอรับงบประมาณโดยตรงได้ และจะต้องดำเนินการเสนอขอรับงบประมาณผ่านไปยังหน่วยงานของรัฐเท่านั้น ซึ่งที่ผ่านมาสภาองค์กรชุมชนและเครือข่ายสภาองค์กรชุมชนได้เคยเสนอแผนงานการแก้ไขปัญหาไฟป่าในปี พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ โดยสำนักงานจังหวัดเชียงรายได้มีการดำเนินการจัดทำแผนในเรื่องการแก้ไขปัญหาฝุ่นควันและไฟป่า และแผนงานการแก้ไขปัญหาไฟป่าดังกล่าวได้รับการบรรจุให้เป็นแผนพัฒนาจังหวัดด้วยในขณะนั้น แต่ในท้ายที่สุดแผนงานการแก้ไขปัญหาไฟป่ากลับไม่ได้รับการสนับสนุนงบประมาณให้ดำเนินงานแต่อย่างใด โดยได้รับเหตุผลว่าสภาองค์กรชุมชนจะต้องดำเนินการหาหน่วยงานเจ้าภาพหลักเพื่อเสนองบประมาณผ่านหน่วยงานของรัฐ จึงทำให้แผนงานการแก้ไขปัญหาไฟป่าตกไปและไม่ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการ ปัจจุบันยังไม่มีหน่วยงานใดที่จะดำเนินการรับผิดชอบเรื่องนี้อย่างจริงจัง จึงมองว่าเป็นปัญหาสำคัญที่ทำให้เครือข่ายสภาองค์กรชุมชนต่างมองว่าหน่วยงานภาครัฐยังไม่ให้การยอมรับสภาองค์กรชุมชนในการเป็นหน่วยงานรับงบประมาณเพื่อกำเนินการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ทั้งที่สภาองค์กรชุมชนมองว่ากลไกของสภาองค์กรชุมชนมีศักยภาพและมีความพร้อมในการดำเนินการขับเคลื่อนแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้ ดังนั้น หากเป็นไปได้ควรให้สภาองค์กรชุมชนสามารถเสนองบประมาณได้เองโดยตรงโดยไม่ต้องดำเนินการผ่านกลไกหน่วยงานของรัฐอีกทั้งการตรวจสอบงบประมาณของสภาองค์กรชุมชนก็มีกฎหมายกำหนดรองรับไว้อยู่แล้ว

๒. เนื่องจากปัจจุบันการดำเนินงานของสภาองค์กรชุมชนได้ดำเนินการด้วยจิตอาสา ผู้นำสภาองค์กรชุมชนไม่มีค่าตอบแทนแต่อย่างใด การดำเนินงานหรือกิจกรรมบางภารกิจจำเป็นต้องได้รับการสนับสนุนงบประมาณเพื่อดำเนินการและเพื่อให้เกิดความต่อเนื่องของการทำงาน โดยที่ผ่านมาสภาองค์กรชุมชนได้รับการสนับสนุนจากสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (พอช.) เพียงทางเดียว ซึ่งในปัจจุบันพบว่างบประมาณสนับสนุนดังกล่าวได้รับการสนับสนุนเป็นจำนวนลดลงเรื่อย ๆ และการได้รับจัดสรรงบประมาณให้ดำเนินการบางภารกิจยังไม่เพียงพอและในบางครั้งไม่สามารถสนับสนุนได้

ครอบคลุมทุกสภาองค์กรชุมชน ดังนั้น จึงขอความอนุเคราะห์คณะกรรมการได้ให้ความช่วยเหลือสภาองค์กรชุมชนได้รับจัดสรรงบประมาณที่เพียงพอและสามารถขับเคลื่อนกิจกรรมหรือขับเคลื่อนกระบวนการการแก้ไขปัญหาให้กับพี่น้องประชาชนและชุมชนได้อย่างต่อเนื่องซึ่งแม้ว่าผู้นำสภาองค์กรชุมชนจะไม่มีค่าตอบแทนแต่ผู้นำสภาองค์กรชุมชนเหล่านั้นก็มีความพร้อมที่จะเข้ามาช่วยเหลือสังคมและพร้อมที่จะร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อพัฒนาพื้นที่ชุมชนให้ดียิ่งขึ้น

๓. เนื่องจากผลการสำรวจของสภาองค์กรชุมชน เครือข่ายบ้านมั่นคงเมืองเชียงราย และองค์กรชุมชนในจังหวัดเชียงรายรวมทั้งสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์พบว่าในพื้นที่จังหวัดเชียงราย ๑๒๔ ตำบล ๑๔๔ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีผู้ด้อยโอกาสและกลุ่มผู้เสียเปรียบที่มีที่อยู่อาศัยไม่มั่นคงเป็นจำนวนมาก ซึ่งสภาองค์กรชุมชนและเครือข่ายที่เกี่ยวข้องได้มีเป้าหมายร่วมกันว่าในปี ๒๕๗๐ ประชาชนชาวเชียงรายจะมีที่อยู่อาศัยได้อย่างมั่นคงและมีที่ดินทำกินที่มั่นคงในการดำรงชีพ โดยมองว่าผู้ได้อาศัยที่มั่นคงและมีสิทธิเข้าถึงที่ดินทำกินที่เป็นของตนเองได้ ดังนั้น จึงขอความอนุเคราะห์ให้คณะกรรมการได้พิจารณาศึกษาปัญหาที่เกิดขึ้นในส่วนนี้เพื่อทำให้เกิดการขับเคลื่อนในเรื่องดังกล่าวและผลักดันให้ความหวังของสภาองค์กรชุมชนและเครือข่ายบ้านมั่นคงเชียงรายและองค์กรชุมชนในจังหวัดเชียงรายได้เกิดขึ้นจริง

๔. เนื่องจากได้รับทราบว่ารัฐบาลเตรียมผลักดันร่างพระราชบัญญัติการดำเนินกิจกรรมขององค์กรไม่แสวงหากำไร พ.ศ. ซึ่งสภาองค์กรชุมชนและเครือข่ายองค์กรภาคประชาชน และภาคประชาสังคมที่เกี่ยวข้องไม่เห็นด้วยกับร่างกฎหมายฉบับดังกล่าว เนื่องจากร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวอาจส่งผลกระทบต่อเครือข่ายสภาองค์กรชุมชนและเห็นว่าเป็นกฎหมายที่จะเข้ามาควบคุมและจำกัดสิทธิในการดำเนินกิจกรรมของเครือข่ายองค์กรชุมชนและเครือข่ายภาคประชาสังคมซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อสิทธิของชุมชนในทุก ๆ ด้านและไม่ใช้กฎหมายที่จะส่งเสริมหรือสนับสนุนให้เกิดความเข้มแข็งขององค์กรชุมชนตามที่องค์กรชุมชนต้องการ

๕. รัฐบาลควรมีวิธีการปรับปรุงงบประมาณเพื่อเปิดโอกาสให้สภาองค์กรชุมชนสามารถนำเสนอแผนงานเพื่อขอรับงบประมาณโดยตรงได้ โดยไม่ต้องดำเนินการผ่านหน่วยงานของรัฐ เนื่องจากในปัจจุบันมีกองทุนของรัฐบาลหลายกองทุนที่ส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาหรือแก้ไขปัญหาแต่ในบางกองทุน เช่น กองทุนสิ่งแวดล้อม กองทุนพัฒนาอาชีพ กองทุนการจัดการไฟฟ้า หรือหน่วยงานภาครัฐ และแม้ว่าสภาองค์กรชุมชนจะได้เขียนโครงการไปยังกองทุนดังกล่าวเพื่อขอรับการสนับสนุนงบประมาณเพื่อแก้ไขปัญหาไฟฟ้าและฝุ่นควันในพื้นที่ลุ่มน้ำลาวและพื้นที่ดอยยาว - ดอยผาหม่นก็ตาม แต่จะพบว่าหน่วยงานเหล่านั้นกลับไม่ให้ความร่วมมือเนื่องจากการขอรับงบประมาณจะต้องมีหน่วยงานภาครัฐหรือหน่วยงานเอกชนเป็นหน่วยงานรับงบประมาณเพื่อดำเนินการจัดสรรให้กับสภาองค์กรชุมชนต่อไป จากกรณีดังกล่าวจึงเป็นข้อจำกัดในการเสนองบประมาณหรือเสนอแผนงานงบประมาณเพื่อดำเนินการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาให้กับประชาชน ดังนั้น ควรสนับสนุนให้สภาองค์กรชุมชนสามารถนำเสนอแผนงานงบประมาณได้โดยตรง

๖. สภาองค์กรมีความห่วงใยพี่น้องประชาชนในฐานะผู้บริโภคเป็นอย่างยิ่งโดยเฉพาะปัญหาผู้บริโภคที่ซื้อสินค้าผ่านระบบออนไลน์ เนื่องจากในปัจจุบันพบว่าผู้บริโภคมักตกเป็นฝ่ายที่ไม่ได้รับความเสียหายจากการซื้อสินค้าไม่ว่าจะเป็นสินค้าออนไลน์ หรือการซื้อสินค้าต่าง ๆ ที่ไม่ได้

มาตรฐานทำให้ประชาชนผู้บริโภคได้รับสินค้าไม่เป็นไปตามโฆษณาและได้รับความเสียหาย ดังนั้น จึงควรมีการพิจารณาแก้ไขปัญหานี้โดยเสนอให้มีกฎหมายคุ้มครองผู้บริโภคภายหลังจากได้รับสินค้าหรือกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการคืนสินค้า

๗. ปัญหาในการบริหารจัดการทรัพยากรและที่ดินทำกินเป็นปัญหาที่มีมายาว แม้หน่วยงานภาครัฐจะได้พยายามแก้ไขปัญหาดังกล่าวอย่างเต็มกำลังแล้วก็ตาม แต่ในหลายพื้นที่พบว่า ยังมีที่ดินทับซ้อนกันของแนวเขตที่ดินของรัฐ เมื่อพื้นที่ทับซ้อนเกิดขึ้นผู้ที่เสียประโยชน์มากที่สุด คือ ประชาชนที่ไม่สามารถดำเนินการออกโฉนดที่ดินและมีที่ดินทำกินเป็นของตนเองได้ และบางกรณี เกิดข้อพิพาทขึ้นระหว่างรัฐและประชาชน ดังนั้น จึงควรมีการพิจารณาหาแนวทางแก้ไขว่าทำอย่างไรที่จะทำให้การปรับปรุงแผนที่แนวเขตที่ดินของรัฐแบบบูรณาการหรือโครงการ One Map เกิดขึ้นได้จริง และทำให้ประชาชนรวมทั้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้เข้าใจและใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงแนวเขตที่ดินของรัฐเพื่อให้ได้แนวเขตที่ดินของรัฐที่ต่อกันสนิท ไม่ทับซ้อนหรือมีช่องว่างรวมทั้งกำหนดแนวทางการบริหารจัดการที่ดินที่มีประสิทธิภาพ เกิดประโยชน์สูงสุด ลดความเหลื่อมและคืนความชอบธรรมให้กับประชาชน

นายธนชัย พู่เฟื่อง หัวหน้าหน่วยงานประจำจังหวัดเชียงราย สภาองค์กรของผู้บริโภค ได้กล่าวว่า หน่วยงานประจำจังหวัดเชียงราย สภาองค์กรของผู้บริโภค ได้รับการจัดตั้งตามพระราชบัญญัติจัดตั้งสภาองค์กรของผู้บริโภค พ.ศ. ๒๕๖๒ ซึ่งได้ดำเนินการให้ความช่วยเหลือผู้บริโภคเป็นตัวแทนของผู้บริโภคและทำหน้าที่เสนอความคิดเห็นและจัดทำนโยบายมาตรการเพื่อคุ้มครองหรือสะท้อนปัญหาของผู้บริโภคโดยมีหลักการสำคัญว่าผู้บริโภคมีส่วนร่วมในการจัดทำนโยบายและมาตรการเพื่อคุ้มครองตนเอง อย่างไรก็ตามการทำงานของหน่วยงานประจำจังหวัดเชียงราย สภาองค์กรของผู้บริโภค ได้ดำเนินการมาอย่างต่อเนื่องเป็นระยะเวลามากกว่า ๑๐ ปี ซึ่งแน่นอนว่าต้องให้ความสำคัญกับการให้ความช่วยเหลือและคุ้มครองประโยชน์ของผู้บริโภค

สำหรับภาพรวมในการดำเนินงานตามภารกิจด้านการคุ้มครองและพิทักษ์สิทธิของผู้บริโภคซึ่งนอกจากจะเป็นหน่วยงานที่รับเรื่องร้องเรียนในเชิงพื้นที่แล้ว หน่วยงานประจำจังหวัดเชียงราย สภาองค์กรของผู้บริโภค ยังได้มีการทำงานในเชิงรุกด้วยการสร้างความเข้าใจในเรื่องสิทธิของผู้บริโภคให้กับพี่น้องประชาชนในจังหวัดเชียงรายและนอกจากการสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับประชาชนแล้ว ยังได้มีการที่การบูรณาการทำงานร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอีกด้วยเนื่องจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยงานที่ใกล้ชิดกับประชาชนมากที่สุดจึงได้มีการจัดทำแผนงานร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการคุ้มครองสิทธิและพิทักษ์ของผู้บริโภคอันเป็นไปตามภารกิจหน้าที่ของสภาองค์กรของผู้บริโภค ปัจจุบันจังหวัดเชียงรายมีองค์กรผู้บริโภคจำนวน ๑๖ องค์กร ที่ได้รับการรับรองสถานะความเป็นองค์กรผู้บริโภคแล้ว โดยมีหน้าที่ในการคุ้มครองผู้บริโภคในระดับพื้นที่ตั้งแต่ในระดับตำบล ในระดับอำเภอและในระดับจังหวัดทำหน้าที่ในการขยายความรู้สร้างความเข้าใจให้กับประชาชนในระดับพื้นที่ ปัจจุบันหน่วยงานประจำจังหวัดเชียงราย สภาองค์กรของผู้บริโภค ได้รับเรื่องร้องเรียนจากเครือข่ายองค์กรของผู้บริโภคทั้ง ๑๖ องค์กร ซึ่งปัญหาหลักส่วนใหญ่ของผู้บริโภค คือ ปัญหาการหลอกลวงจากมิถนาซีพ การส่งข้อความ SMS หรือ คอลเซ็นเตอร์ (Call Center) หลอกลวงโดยการให้ผู้บริโภคซึ่งเป็นเจ้าของบัญชีเงินหรือดูดเงินออกไปจากบัญชี หรือให้ข้อมูลส่วนบุคคล

เพื่อนำไปฉ้อโกงประชาชน ปัญหาการยกเลิกการรับประกันภัย ตลอดจนปัญหาการซื้อสินค้าออนไลน์ เนื่องจากผู้บริโภคยังไม่เท่าทันกับกลไกของมิชญาชีพและพบว่าผู้บริโภคยังเข้าไม่ถึงข้อมูลการคุ้มครองสิทธิของตนเองไม่มีกระบวนการแจ้งเตือนภัยที่เท่าทันสถานการณ์ ผู้บริโภคจำนวนมากถูกละเมิดสิทธิจากการสั่งซื้อสินค้าทางตลาดออนไลน์ เช่น ได้รับสินค้าไม่ตรงตามที่ต้องการหรือไม่ได้รับสินค้า บางกรณีมีการประสานติดต่อขอสินค้าคืนหรือขอรับเงินคืนแต่ถูกปิดกั้นการติดต่อ อย่างไรก็ตาม สำนักงานประจำจังหวัดเชียงราย สภามงคลของผู้บริโภค ได้ดำเนินการตามระบบขั้นตอนโดยการออกหนังสือถึงผู้ประกอบการดังกล่าวแต่หนังสือถูกตีกลับซึ่งในขณะนี้อยู่ระหว่างค้นทางแนวทางแก้ไขปัญหาให้กับผู้บริโภคโดยได้ดำเนินการประสานไปยังทางส่วนกลางและหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการแก้ไขปัญหาให้กับผู้บริโภคต่อไป

สำหรับช่องทางการสื่อสารสาธารณะในสถานการณ์ปัจจุบันสำนักงานประจำจังหวัดเชียงราย สภามงคลของผู้บริโภค ได้ดำเนินการเปิดช่องทางการสื่อสารให้กับประชาชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยเพิ่มช่องทางให้มีความหลากหลายสะดวกและประชาชนสามารถเข้าถึงการร้องเรียนได้มากยิ่งขึ้น โดย ได้ดำเนินเพิ่มช่องทางในการเข้าถึง ๓ ช่องทาง ได้แก่ Facebook LINE และ Twitter ซึ่งประชาชนสามารถเข้าสู่กระบวนการในการใช้สิทธิของตนได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว

ผู้อำนวยการกลุ่มงานศูนย์ดำรงธรรมจังหวัดเชียงราย ได้กล่าวว่า ศูนย์ดำรงธรรมจังหวัดเชียงราย ได้ให้การสนับสนุนงานด้านการคุ้มครองผู้บริโภคร่วมกับสภามงคลของผู้บริโภค โดยประสานการทำงานระหว่างสภามงคลของผู้บริโภคและสภามงคลชุมชนสภามงคลชุมชนอย่างต่อเนื่อง ที่ผ่านมาศูนย์ดำรงธรรมได้ร่วมกับสภามงคลของผู้บริโภคดำเนินการอำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนชาวจังหวัดเชียงราย ในลักษณะการทำงานเชิงรุกด้วยการรับฟังปัญหาความทุกข์ร้อนของประชาชน มีการรับเรื่องร้องเรียนร้องทุกข์จากประชาชนโดยตรง ซึ่งจากการดำเนินการใกล้เคียงข้อพิพาทและปัญหาการร้องเรียนที่พบโดยส่วนใหญ่จะเป็นปัญหาแบบปัจเจกบุคคล และพบว่าสถิติเรื่องร้องของผู้บริโภคมักจะเป็นปัญหาเกี่ยวกับกรณีที่ผู้บริโภคซื้อสินค้าไม่ตรงตามความต้องการและได้มาตรฐานรวมทั้งปัญหาผู้ถูกหลอกลวงจากการซื้อขายสินค้าในตลาดตลาดออนไลน์

ทั้งนี้ ศูนย์ดำรงธรรมจังหวัดเชียงรายได้ทำหน้าที่ตรวจสอบข้อเท็จจริงจากปัญหาข้อร้องเรียนของประชาชนและดำเนินการไกล่เกลี่ยในเบื้องต้น แต่หากเป็นกรณีที่ไม่สามารถระงับการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทได้จะดำเนินการส่งเรื่องไปยังสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคประจำ จังหวัดเชียงราย โดยคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคประจำจังหวัดจะดำเนินการพิจารณาแก้ไขปัญหาให้กับผู้บริโภค ส่วนในกรณีที่ไม่สามารถดำเนินการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทกันได้ ศูนย์ดำรงธรรมจังหวัดเชียงราย จะให้คำปรึกษาเกี่ยวกับขั้นตอนการฟ้องคดีต่อศาล ส่วนหากเรื่องร้องเรียนใดเป็นเรื่องที่มีความยุ่งยากหรือซับซ้อนจะดำเนินการขอความร่วมมือไปยังสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคส่วนกลางเพื่อพิจารณาให้คำปรึกษาและให้ความช่วยเหลือแก่ผู้บริโภคต่อไป

สำหรับปัญหาข้อพิพาทเรื่องการบุกรุกที่ดินหรือการพิพาทเกี่ยวกับที่ดินมองว่าเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นมายาวนานซึ่งศูนย์ดำรงธรรมได้ให้คำปรึกษาและได้รับเรื่องร้องเรียนในกรณีเช่นนี้บ่อยครั้ง แต่เนื่องจากปัญหาข้อพิพาทเรื่องการบุกรุกที่ดินจะไม่อยู่ในขอบข่ายหน้าที่และอำนาจของสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคประจำจังหวัดผู้บริโภคโดยตรง แต่ก็ยังอยู่ในขอบข่ายงานของศูนย์ดำรงธรรม

โดยศูนย์ดำรงธรรมจะให้คำปรึกษาปัญหาข้อพิพาทเกี่ยวกับที่ดิน ปัญหาการบุกรุกที่ดินระหว่างเอกชนกับเอกชนหรือระหว่างเอกชนกับหน่วยงานของรัฐ ตลอดจนปัญหาการทับซ้อนของที่ดิน ซึ่งแม้ว่าโครงการ One Map จะเป็นโครงการที่จะทำให้เกิดการแก้ไขปัญหาการบริหารจัดการทรัพยากรและที่ดินทำกินและการปรับปรุงแนวเขตที่ดินของรัฐไม่ให้ทับซ้อนกันได้ก็ตาม แต่พบว่ายังเกิดปัญหาและอุปสรรคที่ทำให้โครงการ One Map ไม่สามารถดำเนินการให้บรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้ กล่าวคือ การจัดทำแผนที่ของแต่ละหน่วยงานมีที่มาแตกต่างกันและโดยส่วนใหญ่เป็นการจัดทำจากแผนที่ภูมิประเทศมาตราส่วน ๑ : ๕๐,๐๐๐ แล้วจำลองเป็นมาตราส่วน ต่าง ๆ ตามวัตถุประสงค์การใช้งาน โดยไม่มีการสำรวจในพื้นที่จริง เมื่อมีการจัดทำเป็นแผนที่มาตราส่วน ๑ : ๕๐๐๐ จึงไม่สอดคล้องกับสภาพพื้นที่จริงและไม่สอดคล้องกันระหว่างหน่วยงานในการบูรณาการ ปัญหาการขาดบุคลากรที่มีความรู้ความเข้าใจระบบภูมิสารสนเทศ อีกทั้งในแต่ละหน่วยงานมีอำนาจหน้าที่ที่กำหนดไว้ตามกฎหมายอย่างชัดเจน จึงขาดการบูรณาการการทำงานร่วมกันและขาดความต่อเนื่องในการทำงาน อย่างไรก็ตาม โครงการ One Map เป็นโครงการที่ดี จึงควรมีการพิจารณาหาแนวทางการดำเนินงานด้านกฎหมายเพื่อรับรองผลการดำเนินการปรับปรุงแผนที่แนวเขตที่ดินของรัฐ One Map ให้มีความต่อเนื่องของโครงการรวมทั้งปรับปรุงระบบการบริหารจัดการเพื่อทำให้เกิดความต่อเนื่อง โดยอาจพิจารณาจัดตั้งหน่วยงานรับผิดชอบในลักษณะถาวรและทำหน้าที่รักษาเส้นแนวเขตที่ดินของรัฐรวมทั้งรวบรวมปัญหาอุปสรรคและเสนอแนะการแก้ไขปัญหาอันเกิดจากที่ดินของรัฐเพื่อทำให้เกิดการแก้ไขปัญหาการปรับปรุงแนวเขตที่ดินของรัฐไม่ให้ทับซ้อนลดความเหลื่อมและคืนความชอบธรรมให้กับประชาชน

ผู้แทนจากสำนักงานอัยการคุ้มครองสิทธิและช่วยเหลือทางกฎหมายและการบังคับคดีจังหวัดเชียงราย ได้กล่าวว่า

สำนักงานอัยการคุ้มครองสิทธิและช่วยเหลือทางกฎหมายและการบังคับคดีจังหวัดเชียงราย ทำหน้าที่ในการให้คำปรึกษาและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนและเสรีภาพแก่ประชาชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของคนต่างด้าวและกลุ่มเด็กด้อยโอกาส เด็กและเยาวชน ตลอดจนให้ความช่วยเหลือด้านกฎหมายตั้งผู้ปกครองเพื่อสิทธิของเด็กและเยาวชน โดยที่ผ่านมาสำนักงานอัยการคุ้มครองสิทธิและช่วยเหลือทางกฎหมายและการบังคับคดีจังหวัดเชียงรายได้ดำเนินการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพให้กับประชาชนไปแล้วเป็นจำนวนกว่า ๑๕๑ เรื่อง และในส่วนของสำนักงานอัยการจังหวัดเทิงได้ดำเนินการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพให้กับประชาชนเป็นจำนวนกว่า ๔๓ เรื่อง นอกจากนี้ได้ให้ความช่วยเหลือแก่ประชาชนยากจนในเรื่องคดีความทั้งในเรื่องดำเนินการคดีและเรื่องร้องเรียนให้กับประชาชนโดยไม่มีค่าใช้จ่าย ทั้งนี้ สำนักงานอัยการคุ้มครองสิทธิและช่วยเหลือทางกฎหมายและการบังคับคดีจังหวัดเชียงรายได้ดำเนินการช่วยเหลือทางคดีให้กับประชาชนไปแล้วและเป็นคดีผู้บริโภคเป็นจำนวน ๙ คดี โดยอยู่ในขั้นตอนการพิจารณาคดีในชั้นศาล ในส่วนของงานไกล่เกลี่ยข้อพิพาท สำนักงานอัยการคุ้มครองสิทธิและช่วยเหลือทางกฎหมายและการบังคับคดีจังหวัดเชียงรายได้เปิดช่องทางการเข้าถึงสิทธิในการร้องเรียนและการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทออนไลน์ และหากการดำเนินการไกล่เกลี่ยไม่เป็นผลจะจัดทนายความอาสาเพื่อดำเนินการว่าต่างหรือแก้ต่างคดีให้กับประชาชน นอกจากนี้อีกภารกิจที่สำคัญของสำนักงานอัยการคุ้มครองสิทธิและช่วยเหลือทางกฎหมายและการบังคับคดีจังหวัดเชียงราย คือ การเผยแพร่ความรู้ให้กับประชาชนเกี่ยวกับกฎหมายทั่วไป กฎหมายเกี่ยวกับการ

คุ้มครองผู้บริโภคด้วย โดยที่ผ่านมามีการให้ความรู้ด้านกฎหมายแก่ประชาชนชาวจังหวัดเชียงรายไปเป็นจำนวนแล้วกว่า ๒๖๔ หมู่บ้าน ส่วนของอำเภอเทิงจำนวน ๑๑๓ หมู่บ้าน รวมทั้งมีการเผยแพร่ข้อมูลและสื่อประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับชุดข้อมูลความรู้ด้านการปกป้องคุ้มครองสิทธิของประชาชนเป็น Infographic ผ่านช่องทาง Facebook และ LINE OFFICIAL โดยมีพนักงานอัยการ ทนายความอาสา และ นิติกรเป็นแอดมินในการให้คำปรึกษาด้านกฎหมายแก่ประชาชน

นายจตุรงค์ เสริมสุข กรรมการสิทธิมนุษยชน สิทธิเสรีภาพและการคุ้มครองผู้บริโภค ได้กล่าวว่า แม้ว่าในปัจจุบันจะมีกฎหมายเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภคและมีหน่วยงานด้านการคุ้มครองผู้บริโภคที่ทำหน้าที่ในการให้ช่วยเหลือหลายหน่วยงานก็ตาม แต่การจะปกป้องคุ้มครองสิทธิของผู้บริโภคคงไม่อาจประสบความสำเร็จได้ หากสภาองค์กรชุมชนหรือในสภาองค์กรของผู้บริโภคไม่ได้ประสานความร่วมมือกันไม่มีการบูรณาการทำงานร่วมกันเพื่อพิทักษ์สิทธิของผู้บริโภค ที่ผ่านมามีพบว่าผู้บริโภคถูกละเมิดสิทธิจากการสั่งซื้อสินค้าทางตลาดออนไลน์ ถูกมิฉฉาชีพ หลอกหลวงให้โอนเงินออกไปจากบัญชีหรือถูกหลอกหลวงให้เปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลเพื่อนำไปฉ้อโกงประชาชนทำให้ประชาชนผู้บริโภคได้รับผลกระทบเป็นวงกว้าง อย่างไรก็ตาม ใดก็ตาม คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนได้มีข้อห่วงในเรื่องนี้เป็นอย่างมากจึงได้วางแนวทางในการแก้ไขปัญหาดังกล่าวโดยจะได้มีการเชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว ตลอดจนกำหนดบทลงโทษกับผู้ประกอบการที่ฝ่าฝืนให้สภาพบังคับเพื่อไม่ให้เกิดปัญหาเช่นนี้ขึ้นอีก

นอกจากนี้ สภาองค์กรชุมชนหรือในสภาองค์กรของผู้บริโภคจะต้องร่วมกันสื่อสารยังผู้บริโภคโดยสร้างความรู้และความเข้าใจของสินค้าก่อนตัดสินใจเลือกสินค้า ตลอดจนร่วมกันเสนอปัญหาต่าง ๆ ของผู้บริโภคที่เกิดขึ้นและไม่ว่าผู้บริโภคจะถูกละเมิดสิทธิหรือสภาองค์กรชุมชนหรือในสภาองค์กรของผู้บริโภคได้รับทราบเมื่อพบว่ามีกรณีละเมิดสิทธิของผู้บริโภคขึ้น จะต้องร่วมกันทำหน้าที่ของตนในการดำเนินการร้องเรียน ตามสิทธิของตน หรือดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจของตนส่งร้องเรียนไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหรือดำเนินการแก้ไขปัญหาทันที

นายสมชาติ เจศรีชัย ได้แสดงความคิดเห็น ดังนี้

๑. สภาองค์กรคุ้มครองผู้บริโภคควรเป็นหน่วยงานกลางทำหน้าที่เป็นหน่วยประสานการทำงานร่วมกันระหว่าง ผู้บริโภค ผู้ประกอบการ และหน่วยงานราชการที่ทำหน้าที่ในการให้ความช่วยเหลือด้านการคุ้มครองผู้บริโภคซึ่งจะทำให้เกิดการแก้ไขปัญหาได้อย่างแท้จริง นอกจากนี้ สภาองค์กรของผู้บริโภคจะต้องเป็นหน่วยประสานการทำงานร่วมกันกับหน่วยงานด้านการคุ้มครองผู้บริโภค ผู้บริโภค ตลอดจนผู้ประกอบการโดยมุ่งเน้นการสร้างความรู้ด้านการคุ้มครองผู้บริโภค (Consumer Protection Literacy) และสิทธิมนุษยชนให้แก่ประชาชนในระดับฐานรากเพื่อให้ชุมชนมีความเข้มแข็ง โดยเฉพาะการปกป้องคุ้มครองความเป็นส่วนตัวและการรักษาสิทธิประโยชน์ของผู้บริโภค

๒. สภาองค์กรชุมชนเป็นองค์กรที่มีบทบาทสำคัญในการสร้างความเข้มแข็งให้องค์กรชุมชนในตำบลให้สามารถพึ่งพาตนเองและพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ของคนในชุมชนให้ดียิ่งขึ้น แต่เนื่องจากสภาองค์กรชุมชนมีหน่วยงานหลายภาคส่วนที่เป็นองค์อาภพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งสภาองค์กรชุมชนได้ร่วมกับระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการพัฒนาศักยภาพให้กับผู้นำชุมชนและเครือข่ายองค์กรชุมชนทุกพื้นที่ จึงควรประสานโดยตรงไปยังองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อขอรับการสนับสนุนงบประมาณได้โดยตรงเพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยงานรับงบประมาณและดำเนินการจัดสรรให้กับสภาองค์กรชุมชนต่อไป

๓.๓ การศึกษาดูงานและร่วมหารือแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นกับมูลนิธิพะเยาเพื่อการพัฒนา ในฐานะองค์กรภาคประชาชนที่ทำงานด้านคุ้มครองสิทธิผู้บริโภคและองค์กรประสานงาน เครือข่ายผู้บริโภคระดับภาคเหนือ ณ มูลนิธิพะเยาเพื่อการพัฒนา จังหวัดพะเยา

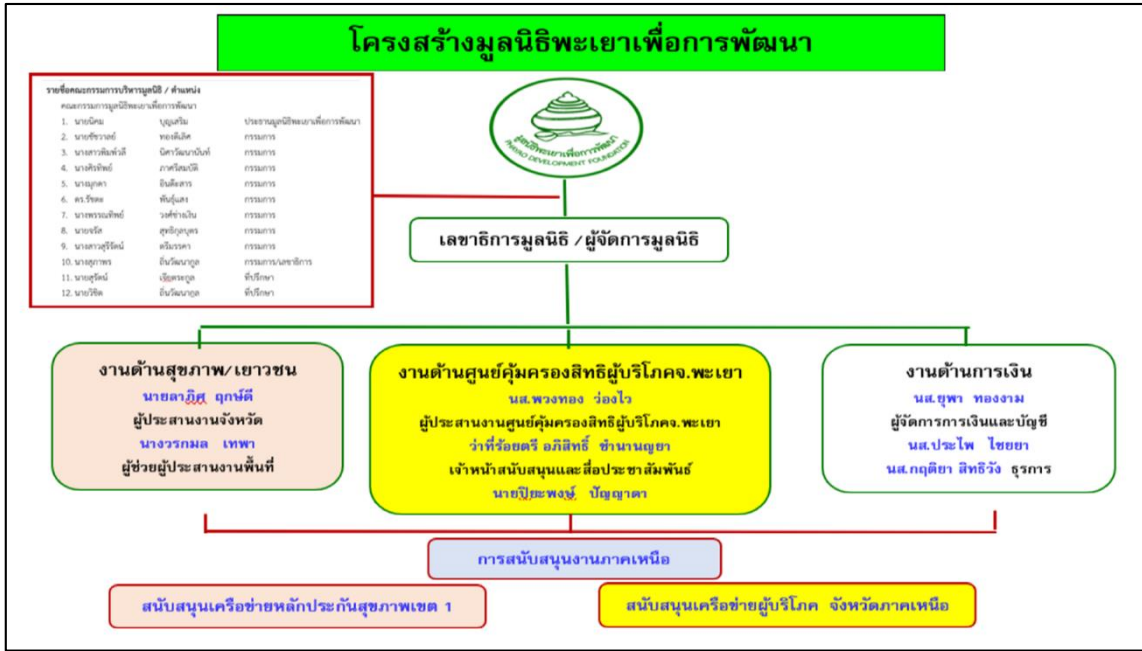

มูลนิธิพะเยาเพื่อการพัฒนา

มูลนิธิพะเยาเพื่อการพัฒนาเป็นองค์กรพัฒนาเอกชนที่ไม่หวังผลกำไร ได้จดทะเบียนเมื่อวันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๔๘ “มูลนิธิพะเยาเพื่อการพัฒนา” (Phayao Development Foundation) เน้นการทำงานครอบคลุมเกี่ยวกับประเด็นสุขภาพ เอดส์ เยาวชน สตรีกับการพัฒนา การพัฒนาระบบเกษตรยั่งยืน และการจัดการทรัพยากรงานหลักประกันสุขภาพ และงานสิทธิผู้บริโภค

๑. ขับเคลื่อนการทำงานในพื้นที่จังหวัดพะเยา

๒. เชื่อมประสานการดำเนินงานขับเคลื่อนการทำงานระดับภาคเหนือ ๑๗ จังหวัด การคุ้มครองผู้บริโภค การพัฒนาเครือข่ายศูนย์ประสานงาน หลักประกันสุขภาพภาคประชาชนภาคเหนือ

**ศูนย์คุ้มครองสิทธิผู้บริโภคจังหวัดพะเยาภายใต้ มูลนิธิพะเยาเพื่อการพัฒนา
หน้าที่**

๑. ให้คำปรึกษารับเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับผู้บริโภคถูกละเมิดสิทธิในทุกด้าน
 ๒. รณรงค์ประชาสัมพันธ์และให้ความรู้ความเข้าใจกับประชาชนในเรื่องสิทธิผู้บริโภค
 ๓. พัฒนาระบบข้อมูล และจัดการความรู้เพื่อนำไปสู่การผลักดันเชิงนโยบาย
- การดำเนินการที่ผ่านมา**

- ปี ๒๕๔๗ มูลนิธิพะเยาเพื่อการพัฒนา ตัวแทนประสานภาคเหนือ ร่วมกับ เครือข่ายศูนย์ประสานงานหลักประกันสุขภาพประชาชน ยกกระดับการทำงานร่วมกันให้มีกลไกเขต เป็นกลไกเครือข่ายศูนย์ประสานงานหลักประกันสุขภาพประชาชนเขต ๑ เชียงใหม่ ขับเคลื่อนประเด็นสิทธิประชาชนในระบบหลักประกันสุขภาพ ตามพระราชบัญญัติหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๕

- ปี ๒๕๕๐ เชื่อมเครือข่ายคุ้มครองสิทธิผู้บริโภคจังหวัด โดยร่วมกับสถาบันคุ้มครองผู้บริโภคในกิจการโทรคมนาคม (สบท.) ซึ่งเป็นหน่วยงานอิสระของสำนักงานคณะกรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ พัฒนากลไกการคุ้มครองสิทธิคุ้มครองผู้บริโภคในอันที่จะเสริมสร้างความเข้มแข็งและเท่าทันต่อปัญหา รวมถึงการรับเรื่องร้องทุกข้อในด้านสิทธิผู้บริโภคต่าง ๆ

- ปี ๒๕๕๘ - ๒๕๖๓ เชื่อมกับมูลนิธิเพื่อผู้บริโภค พัฒนากลไกการคุ้มครองสิทธิคุ้มครองผู้บริโภคภาคเหนือ ทำหน้าที่คุ้มครองสิทธิผู้บริโภค และช่วยเหลือผู้เสียหายในประเด็นต่าง ๆ เช่น การประสอบอุบัติเหตุจากรถโดยสารสาธารณะ

- ปี ๒๕๖๔ - ปัจจุบัน ได้รับการแต่งตั้งจากสภาองค์กรของผู้บริโภค เป็นหน่วยงานประจำจังหวัด

การขับเคลื่อน “สภาผู้บริโภคจังหวัดพะเยา”

- วันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๕๙ ได้มีการจัดเวทีองค์กรภาคีจังหวัดพะเยา ๑๕ เครือข่ายร่วมกับ ศูนย์คุ้มครองสิทธิผู้บริโภคจังหวัดพะเยา การเรียนรู้ข้อมูลสถานการณ์และการดำเนินงานและการพัฒนาแนวทางการร่วมมือระหว่างองค์กรภาคี ภาคีรัฐ เอกชน และองค์กรภาคประชาชน

- วันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ ประชุมพัฒนากลไกความร่วมมือเพื่อขับเคลื่อนการทำงานคุ้มครองสิทธิผู้บริโภค “สภาผู้บริโภคจังหวัดพะเยา” เพื่อเรียนรู้สถานการณ์ปัญหาผู้บริโภคและค้นหาคณะทำงาน

- วันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๖๐ เพื่อการรวมพลังของเครือข่ายผู้บริโภคเพื่อร่วมกันจัดตั้งองค์กรในการพิทักษ์สิทธิผู้บริโภค “สภาผู้บริโภค” ครั้งนี้เน้นการพัฒนาแนวคิดการเสริมสร้างความเข้มแข็งองค์กรผู้บริโภค : องค์กรอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค และสภามีหน้าที่หรือภารกิจ และมีการจัดตั้งคณะกรรมการสภาผู้บริโภค

- วันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ ประชุมเพื่อปรึกษาแนวทางการจัดเวที สภาผู้บริโภคจังหวัดพะเยาเพื่อเปิดตัวการทำงานสภาผู้บริโภคจังหวัดพะเยา

- วันที่ ๒๙ เมษายน ๒๕๖๐ “เวทีสภาผู้บริโภคจังหวัดพะเยา” ความสำคัญของการจัด “เวทีสภาผู้บริโภคจังหวัดพะเยา” โดยมีการนำเสนอ “สถานการณ์ปัญหาที่ผู้บริโภคจังหวัดพะเยาต้องเผชิญ” และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเพื่อพัฒนาความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

- วันที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๖๐ ประชุมจัดทำแผนคุ้มครองผู้บริโภคฯ จัดทำกรอบแนวคิดของแผนยุทธศาสตร์การคุ้มครองผู้บริโภค จังหวัดพะเยา (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๕)

- วันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๖๐ การประชุมการประชุมคณะกรรมการสภาผู้บริโภคจังหวัดพะเยา ในครั้งนี้มีการทบทวนการดำเนินงานของสภาผู้บริโภคจังหวัดพะเยาใน ๑ ปี ที่ผ่านมา และวางแผนการดำเนินงานคุ้มครองผู้บริโภคจังหวัดพะเยา

- วันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ สภาผู้บริโภคจังหวัดพะเยา ครั้งนี้เน้นการวางแผนการดำเนินงานคุ้มครองผู้บริโภคจังหวัดพะเยาร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

- วันที่ ๘ มีนาคม ๒๕๖๑ การประชุมพัฒนากลไกความร่วมมือ “สภาผู้บริโภคจังหวัดพะเยา” วางแผนการประชาสัมพันธ์เผยแพร่ความรู้และสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการคุ้มครองและพิทักษ์สิทธิของผู้บริโภค พบผู้ว่าราชการจังหวัดพะเยา ออกรายการพะเยาทีวี การจัดนิทรรศการ

- วันที่ ๒๙ เมษายน ๒๕๖๑ เพื่อเติมข้อมูลกฎหมาย-สิทธิผู้บริโภค ๓๐ เมษายน วันคุ้มครองผู้บริโภคไทย ความก้าวหน้าพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค และการระลึกถึงความสำคัญของวันคุ้มครองผู้บริโภคไทย ซึ่งมีรัฐธรรมนูญที่ให้ความสำคัญของการคุ้มครองผู้บริโภค โดยบัญญัติไว้ในมาตรา ๕๗ ว่า "สิทธิของบุคคลซึ่งเป็นผู้บริโภคย่อมได้รับความคุ้มครองทั้งนี้ตามที่กฎหมายบัญญัติ"

- วันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๖๑ จัด “เวทีสานพลังคนพะเยาเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค” โดยมีการนำเสนอสถานการณ์ปัญหาที่คนพะเยาเผชิญ และการผลักดันกฎหมาย “สภาองค์กรผู้บริโภคแห่งชาติ” และระดมความคิดเห็นข้อเสนอต่อการแก้ไขปัญหาผู้บริโภคและมีการเสวนา : ความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภคจังหวัดพะเยา

- วันที่ ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๖๑ การประชุมคณะกรรมการสภาคุ้มครองผู้บริโภคจังหวัดพะเยาครั้งนี้ได้มี การสรุปผลการจัดเวทีวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๖๑ จัดเวทีสานพลังคนพะเยาเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค และมีการนำเสนอสรุปบทเรียนการดำเนินงานโครงการพัฒนาองค์กรผู้บริโภคคุณภาพ

- วันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๖๑ คณะกรรมการสภาผู้บริโภคจังหวัดพะเยา เข้าพบเจ้าหน้าที่สำนักงานยุติธรรมจังหวัดพะเยา และกลุ่มงานคุ้มครองผู้บริโภคและเภสัชสาธารณสุข สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดพะเยา เพื่อติดตามการดำเนินงานยื่นหนังสือในการแก้ไขปัญหาและผลักดันนโยบาย เรื่องการจัดการเสาสัญญาณโทรศัพท์ และการจัดการยาแหว่ในชุมชนเพื่อให้เกิดมาตรการเพื่อคุ้มครองผู้บริโภคต่อไป รวมทั้งร่วมกับทางจังหวัดเพื่อขับเคลื่อนการจัดการปัญหาขายแดนในพื้นที่ และผลักดันเป็นนโยบายของอำเภอภูซางเพื่อขับเคลื่อนการทำงานต่อไป

- วันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๖๒ ประชุมทบทวนข้อมูลติดตามความก้าวหน้าและวางแผนการดำเนินงานของคณะกรรมการสภาผู้บริโภคจังหวัดพะเยา

- วันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๖๒ และเพื่อเป็นการสร้างพลังของผู้บริโภค โดยเน้นการสร้าง ความเข้าใจต่อเนื้อหาสำคัญของพระราชบัญญัติการจัดตั้งสภาองค์กรของผู้บริโภค เพราะถือเป็นกฎหมายที่ผู้บริโภคร่วมกันผลักดันให้เกิดตามเจตนารมณ์สร้างความเข้มแข็งของภาคประชาชน เพื่อขึ้นทะเบียนเป็นองค์กรผู้บริโภค รองรับกฎหมายดังกล่าว ณ สถาบันปวงเทพยาพยาว วัดศรีโคมคำ จังหวัดพะเยา

- วันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ ประชุมเพื่อความก้าวหน้าการขับเคลื่อนการจัดตั้งสภาผู้บริโภคจังหวัดพะเยา ข้อจำกัดและความท้าทาย

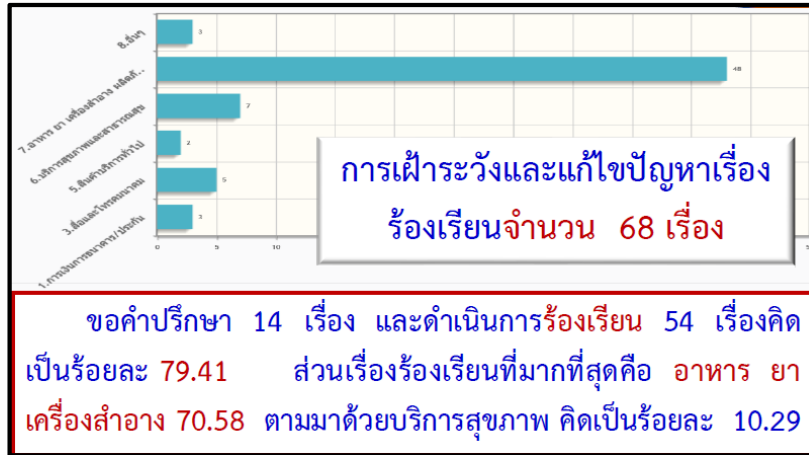
- วันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๖๒ เวทีการขับเคลื่อนสภาผู้บริโภคจังหวัดพะเยาเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภคจังหวัดพะเยา พัฒนากลไกโครงสร้างสภาจังหวัด

- วันที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๖๓ สภาผู้บริโภคจังหวัดพะเยาร่วมกับมูลนิธิพะเยาเพื่อการ พัฒนา จัดเวที “ขับเคลื่อนสภาผู้บริโภคจังหวัดพะเยาเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค” โดยมีการแลกเปลี่ยน และนำเสนอความคืบหน้าการขับเคลื่อนการจัดตั้งสภาองค์กรของผู้บริโภค ตามพระราชบัญญัติการจัดตั้งสภาองค์กรของผู้บริโภค

- วันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๖๓ คณะกรรมการสภาผู้บริโภคจังหวัดพะเยา จัดประชุมทีม คณะทำงานเพื่อกำหนดร่างระเบียบข้อบังคับสภาฯ เบื้องต้น และทบทวนโครงสร้างคณะกรรมการและ คณะทำงานฯ รวมถึงการเตรียมความพร้อมเพื่อสนับสนุนการทำงานและผลักดันการเกิดสภาองค์กร ผู้บริโภคแห่งประเทศไทย

- วันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ องค์กรสภาองค์กรผู้บริโภคจังหวัดพะเยา ๑๙ องค์กร ประชุมสภาองค์กรผู้บริโภคครั้งที่ ๒/๒๕๖๔ เพื่อพิจารณาข้อบังคับของสภาองค์กรผู้บริโภค และ ระเบียบของสภาองค์กรของผู้บริโภค

สำหรับกระบวนการติดตาม หนุนเสริม และพัฒนาการเสริมสร้างความรู้และทักษะในการคุ้มครองผู้บริโภคเครือข่ายภาคเหนือ ได้ดำเนินการดังนี้ (๑) การพัฒนาระบบขนส่งมวลชนที่ปลอดภัยและเป็นธรรม (๒) การพัฒนาองค์กรคุณภาพ และ (๓) การพัฒนาเครือข่ายศูนย์ประสานงานหลักประกันสุขภาพภาคประชาชนภาคเหนือ

สถิติเรื่องร้องเรียนของศูนย์คุ้มครองสิทธิผู้บริโภคจังหวัดพะเยา

**กลไกเขตพื้นที่ภาคเหนือสภาองค์กรของผู้บริโภค
หน้าที่กลไกเขตพื้นที่**

๑. สนับสนุนและสร้างความเข้มแข็งให้หน่วยงานประจำจังหวัด สามารถดำเนินงานได้ตามบทบาทหน้าที่
๒. สนับสนุนและสร้างความเข้มแข็งให้แก่สมาชิกเพื่อพัฒนาเป็นหน่วยงานประจำจังหวัด และองค์กรของผู้บริโภคให้สามารถจัดตั้งสถานะองค์กรของผู้บริโภคได้ และเข้าร่วมเป็นสมาชิกของสภาองค์กรของผู้บริโภค เป็นที่ปรึกษาองค์กรสมาชิก และสนับสนุนให้สามารถดำเนินการตามแผนเป้าหมายได้

- ๒.๑ กิจกรรมการประชุมภาคีจังหวัดเพื่อค้นหาองค์กรผู้บริโภคร
 ๒.๒ กิจกรรมประชุมสร้างความเข้าใจกับองค์กรผู้บริโภคร
 ๒.๓ กิจกรรมประชุมพัฒนาระบบฐานข้อมูลผู้บริโภครเพื่อนำไปจัดแจ้งองค์กร
 ผู้บริโภคร
 ๒.๔ กิจกรรมประชุมออนไลน์ติดตามความก้าวหน้าของการดำเนินงาน
 ๒.๕ ค่าสนับสนุนงานรับเรื่องร้องเรียนเฝ้าระวังปัญหาผู้บริโภคร วิเคราะห์ข้อมูล
 ๒.๖ สนับสนุนผลการดำเนินงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรู้จักผ่านหลากหลาย
 รูปแบบ และช่องทาง

๒.๗ ประชุมออนไลน์สภาองค์กรผู้บริโภครผู้บริโภคร

๓. พัฒนาศักยภาพองค์กรสมาชิกจังหวัด เพื่อให้้องค์กรสมาชิกจังหวัดสามารถทำงานตามหน้าที่ได้ร่วมกับหน่วยงานประจำจังหวัดและสมาชิก จัดทำยุทธศาสตร์ แผนงานในการคุ้มครองผู้บริโภครและร่วมในการขับเคลื่อน สร้างเครือข่ายและกลุ่มเขตจังหวัดและเชื่อมการทำงานเพื่อขับเคลื่อนร่วมกันเป็นที่รู้จักและเป็นที่ยอมรับของผู้บริโภครและหน่วยงาน สร้าง connection

๔. จัดทำประเด็นร่วมระดับภาค และจัดทำให้เป็นข้อเสนอนโยบายระดับภาค

การยื่นจดแจ้งองค์กรผู้บริโภคร ภาคเหนือ				
ที่	จังหวัด	จำนวนยื่นจดแจ้ง	อกพ.2	อกพ.3
1.	พะเยา	33	21	21
2.	เชียงใหม่	25	21	21
3.	เชียงราย	32	15	15
4.	ลำปาง	34	21	21
5.	ลำซูน	11	11	10
6.	แพร่	6	6	6
7.	น่าน	5	1	1
8.	กำแพงเพชร	6	1	-
9.	แม่ฮ่องสอน	3	-	1
10.	อุตรดิตถ์	1	-	1
	รวม	156	97	97

การดำเนินงานกลไกเขตพื้นที่ภาคเหนือ

๑. สนับสนุนและสร้างความเข้มแข็งให้หน่วยงานประจำจังหวัด สามารถดำเนินงานได้ตามบทบาทหน้าที่

๑.๑ จัดทำยุทธศาสตร์ของสภาองค์กรของผู้บริโภคร

๑.๒ ประชุมทีมทำงานกลไกเขตและหน่วยประจำจังหวัด

๑.๓ การถอดบทเรียนการทำงานสนับสนุนและสร้างความเข้มแข็งให้หน่วยงานประจำจังหวัด

๑.๔ การพัฒนาระบบฐานข้อมูลสารสนเทศสนับสนุนการดำเนินงานขององค์กรผู้บริโภคร

๒. สนับสนุนและสร้างความเข้มแข็งให้แก่สมาชิกเพื่อพัฒนาเป็นหน่วยงานประจำจังหวัด และองค์กรของผู้บริโภครให้สามารถจัดแจ้งสถานะองค์กรของผู้บริโภครได้

- ๒.๑ กิจกรรมการประชุมภาคีจังหวัดเพื่อค้นหาองค์กรผู้บริโภครู้จัก
 ๒.๒ กิจกรรมประชุมสร้างความเข้าใจกับองค์กรผู้บริโภครู้จัก
 ๒.๓ กิจกรรมประชุมพัฒนาระบบฐานข้อมูลผู้บริโภครู้จักเพื่อนำไปจัดแจ้งองค์กรผู้บริโภครู้จัก
 ๒.๔ กิจกรรมประชุมออนไลน์ติดตามความก้าวหน้าของการดำเนินงาน
 ๒.๕ ค่าสนับสนุนงานรับเรื่องร้องเรียนเฝ้าระวังปัญหาผู้บริโภครู้จัก วิเคราะห์ข้อมูล
 ๒.๖ สนับสนุนผลการดำเนินงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรู้จักผ่านหลากหลายรูปแบบ และช่องทาง

๒.๗ ประชุมออนไลน์สภาองค์กรผู้บริโภครู้จัก

๓. สนับสนุนสำนักงานในการติดตามการทำงานของหน่วยงานประจำจังหวัด โดยจัดกิจกรรมลงพื้นที่สนับสนุนการทำงานข้อมูลวิชาการ ทั้ง ๘ ด้าน รวมทั้งประเด็นสำคัญเร่งด่วน อาทิ ติดตามและกำกับหน่วยงานเพื่อทำหน้าที่การคุ้มครองผู้บริโภครู้จักอย่างแท้จริง เช่น

- กรมบัญชีกลางแก้ไขระเบียบจัดซื้อจัดจ้างให้เพิ่มเติมรายละเอียดการเลือกเช่ารถโดยสารสาธารณะไม่ประจำทางให้มีรายละเอียดที่ครอบคลุม ได้แก่ ใบเสนอราคา รายละเอียดการจ้าง เอกสารการจดทะเบียนบริษัท คู่มือจดทะเบียนรถยนต์ กรมธรรม์ประกันภัย ใบขับขี่คนขับรถ ๒ คน (ในกรณีเกิน ๔๐๐ กิโลเมตร) ประวัติการตรวจสภาพรถ

- ศูนย์อำนวยการความปลอดภัยทางถนนทุกจังหวัดกำหนดให้ทุกหน่วยงานใช้สัญญาเช่ารถโดยสารสาธารณะไม่ประจำทางให้เป็นไปตามมาตรฐานสัญญาเช่ากรมบัญชีกลางที่ปรับปรุง

- สำนักงานขนส่งกำกับควบคุมคุณภาพรถโดยสารสาธารณะไม่ประจำทางทุกคันให้มีคุณภาพและมาตรฐาน พร้อมใช้งาน เช่น ควบคุมอายุการใช้งานรถโดยสารสาธารณะต้องไม่เกิน ๑๐ ปี ไม่ให้เช่ารถสองชั้นมาวิ่งในเส้นทางที่มีความลาดชัน รถโดยสารสาธารณะทุกคันต้องผ่านการทดสอบการทรงตัว รถโดยสารสาธารณะทุกคันต้องติด GPS เป็นต้น

- สถานีตำรวจภูธร ไม่รับแจ้งความหรืออำนวยความสะดวกในคดีออนไลน์

นายประยูร เผ่าเต็ม คณะทำงานสภาองค์กรชุมชนจังหวัดพะเยาและเครือข่ายสร้างบ้านแปงเมืองพะเยา กล่าวว่า เครือข่ายสร้างบ้านแปงเมืองพะเยา ได้ทำงานกับขบวนองค์กรชุมชนและมูลนิธิพะเยาเพื่อการพัฒนา โดยขับเคลื่อนชุมชนให้เข้มแข็งในมีวาระสำคัญในการขับเคลื่อน ๕ ประเด็นสำคัญ คือ

- (๑) การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยชุมชน
- (๒) การจัดทำเกษตรปลอดภัยหรือเกษตรอินทรีย์
- (๓) การพัฒนาคุณภาพชีวิตกลุ่มผู้เปราะบาง
- (๔) การขับเคลื่อนกองทุนสวัสดิการชุมชนสู่ความยั่งยืน
- (๕) การเข้าถึงสิทธิของบุคคลไร้บ้านไร้สัญชาติ

การดำเนินการมีองค์กรชุมชนที่เป็นหลัก คือ สภาองค์กรชุมชน ซึ่งจังหวัดพะเยามีสภาองค์กรชุมชนครบทุกพื้นที่ จำนวน ๗๑ พื้นที่ ผลงานที่ผ่านมา คือ การสร้างพื้นที่รูปธรรมเรื่องเกษตรปลอดภัย การอนุรักษ์ป่า การช่วยเหลือกลุ่มเปราะบางหรือกลุ่มคนยากจนที่ไม่มีที่อยู่อาศัยหรือที่อยู่อาศัยทรุดโทรม โดยได้รับงบประมาณผ่านสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) หรือ พอช. โดยสนับสนุนงบประมาณเป็นค่าวัสดุ ๒๐,๐๐๐ บาท ต่อครัวเรือน โดยปีงบประมาณ ๒๕๖๔ ได้จำนวน ๔๕๑ ครัวเรือน และปีงบประมาณ ๒๕๖๕ ได้จำนวน ๖๑๘ ครัวเรือน

สำหรับข้อเสนอของสภาองค์กรชุมชน คือ ประเด็นร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการดำเนินงานขององค์กรไม่แสวงหารายได้หรือกำไรมาแบ่งปันกัน พ.ศ. สภาองค์กรชุมชนไม่เห็นด้วยกับกฎหมายฉบับนี้ เนื่องจากไปจำกัดสิทธิและเสรีภาพของกลุ่มองค์กร และอาจขัดกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ อีกทั้งยังมีบทลงโทษที่ร้ายแรงเกินไป

นายบุญมี คำลือ เครือข่ายสร้างบ้านแปงเมืองพะเยา กล่าวว่า ตัวอย่างที่เป็นรูปธรรมของสภาองค์กรชุมชนในจังหวัดพะเยา คือ เรามีสภาองค์กรชุมชนเต็มจำนวนพื้นที่ มีคณะทำงานในแต่ละพื้นที่ นักการเมืองท้องถิ่นจะไม่สามารถมาเป็นคณะกรรมการสภาองค์กรชุมชนได้ แต่ในท้องที่สามารถมาเป็นคณะกรรมการสภาองค์กรชุมชนในระดับตำบลได้ สำหรับการแก้ไขปัญหาที่เห็นผลอย่างเป็นรูปธรรม คือ การแก้ไขปัญหาหมอกควันและไฟป่า ส่วนข้อเสนอแนะต่อการดำเนินงานของสภาองค์กรชุมชน คือ สภาองค์กรชุมชนไม่มีงบประมาณเป็นของตนเอง หรือมีแหล่งสนับสนุนอื่นอย่างต่อเนื่อง จะมีเพียง พอช. เท่านั้น การจัดทำแผนหรือขับเคลื่อนงานจำเป็นต้องมีงบประมาณ แต่สภาองค์กรชุมชนไม่สามารถขอโดยตรงได้ แต่จะต้องผ่านหน่วยงานรัฐ ซึ่งเป็นอุปสรรคต่อการทำงานอย่างมาก

๓.๔ ลงพื้นที่ศึกษาดูงาน ณ ศูนย์เรียนรู้วิถีพื้นบ้านลานธรรม วัดหนองป่าคำ ตำบลศรีชะเกษ อำเภอนาน้อย จังหวัดน่าน

ศูนย์เรียนรู้วิถีพื้นบ้านลานธรรม วัดหนองป่าคำ ตำบลศรีชะเกษ อำเภอนาน้อย จังหวัดน่าน ก่อตั้งโดย พระครูสุจิน นันทธรรม (ประทีป ญาณวโร หรือ ตู๊ตูป) เริ่มขึ้นเมื่อราวปี พ.ศ. ๒๕๖๒ ท่านพระครูประทีปมองเห็นความเดือดร้อนของชาวบ้านบ้านหนอง ในเรื่องปัญหา ด้านสุขภาพจากการใช้สารเคมีในการเกษตร ปัญหาการขาดแคลนน้ำเพื่อการเกษตรในการทำการเกษตรในชุมชน ปัญหาด้านระบบนิเวศน์ของหมู่บ้านที่ส่งผลต่อการดำรงหาเลี้ยงชีพของชุมชน อาทิ แหล่งน้ำเสื่อมโทรมจากผลกระทบของสารเคมีที่กล่าวข้างต้น กลิ่นและสารพิษที่ลอยมากับอากาศ สารพิษตกค้างในพืชผักที่ใช้บริโภคในครัวเรือน เพราะชุมชนพึ่งพาอาศัยธรรมชาติเป็นหลัก เป็นต้น จากสภาพปัญหาที่ดังกล่าว จึงก่อเกิดเป็นเจตนารมณ์ของการก่อตั้งศูนย์เรียนรู้วิถีพื้นบ้านลานธรรม โดยแรกเริ่ม ท่านพระครูประทีป ได้ไปศึกษาดูงานที่ศูนย์เรียนรู้ชุมชน ท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ที่วัดโป่งคำ อำเภอสันติสุข จังหวัดน่าน และนำมาปรับใช้กับชุมชนบ้านหนองและชุมชนใกล้เคียง และเริ่มก่อตั้งศูนย์เรียนรู้ฯ โดยเริ่มจากการรวมสมาชิกที่มีความสนใจในการปลูกผักปลอดสารพิษเพื่อใช้บริโภคในครัวเรือน จนกลายมาเป็นกลุ่มเกษตรอินทรีย์ และด้วยความที่พระครูประทีปเป็นพระนักพัฒนา เอาใจใส่ต่อชาวบ้านและชุมชน เข้าใจชุมชน เข้าถึงชาวบ้าน จนทำให้กลุ่มเริ่มก่อร่างเป็นรูปธรรมมากขึ้น จากนั้นจึงมีกลุ่มอื่นๆ อาทิ กลุ่มจักสานงานฝีมือจากไม้ กลุ่มทอผ้าพื้นเมือง กลุ่มปศุสัตว์และการประมง กลุ่มเกษตรเชิงท่องเที่ยว (โคกหนองนา) กลุ่มแปรรูปผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ครัวเรือนจากธรรมชาติ และล่าสุด กลุ่มสถานีปลูกกระท่อมบ้านหนอง โดยจะต่อยอดเครือข่ายกลุ่มอื่นๆเข้าร่วมในอนาคตต่อไป

การรวมกลุ่มและกิจกรรม ประกอบด้วย

กลุ่มเกษตรอินทรีย์ ประกอบด้วยสมาชิกกลุ่มที่อาศัยอยู่ในชุมชนที่มีความสนใจในการปลูกผักปลอดสารพิษ การลดการใช้สารเคมีในการเกษตร รวมกลุ่มกันมีการศึกษาหาความรู้จากแหล่งต่าง ๆ แต่ละคนมีความชำนาญและมีภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ได้รับการสืบทอดกันมา มาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน อาทิ ความรู้ด้านการทำปุ๋ยหมักธรรมชาติ การทำน้ำหมักชีวภาพ การทำสารกำจัดศัตรูพืช

จากสมุนไพร เป็นต้น ปัจจุบันกลุ่มมีการปลูกพืชผักเพื่อการบริโภคในครัวเรือนและมีการจำหน่ายผักปลอดสารพิษในตลาดของชุมชน สร้างรายได้ให้กับสมาชิกได้ตลอดทั้งปี

กลุ่มจักสานงานฝีมือจากไม้ เริ่มต้นจากการนำวัสดุที่หาได้จากธรรมชาติ เช่น ไม้ ที่ขึ้นเองในป่าชุมชนมากมาย นำมาแปรรูปเป็นหัตถกรรมจักสานเพื่อใช้ในครัวเรือน เช่น หวดข้าว ชะลอม ไซปลา ค่อง สุ่มไก่อ เป็นต้น จากนั้นจึงรวมกลุ่มและหาแนวทางใหม่ๆ รูปแบบใหม่ๆ มาปรับใช้ในการทำจักสานไม้ไผ่ให้มีความทันสมัยขึ้น สวยงามขึ้น และเป็นที่ต้องการของท้องตลาด สามารถจำหน่ายสร้างรายได้ให้กับกลุ่มและสมาชิก ซึ่งสมาชิกส่วนใหญ่ใช้เวลาว่างจากการเกษตร ทำเครื่องจักสานจำหน่าย

กลุ่มทอผ้าพื้นเมือง เป็นกลุ่มสืบสานงานฝีมือพื้นถิ่นของชุมชน การทอผ้าจากภูมิปัญญาชาวบ้านแบบดั้งเดิม แรกเริ่มสมาชิกส่วนใหญ่เป็นผู้สูงอายุที่อาศัยอยู่ในชุมชน ต้องการสืบทอดมรดกด้านงานฝีมือให้แก่ลูกหลาน จึงได้ปลูกฝังการทอผ้าด้วยหูก (เครื่องทอผ้า) และสร้างลายการทอเฉพาะของชุมชน เป็นผ้าชิ้นที่มีเอกลักษณ์พื้นถิ่นแบบดั้งเดิม อาทิ ชิ้นตีนจก ชิ้นพญาค่าเคิบ เป็นต้น ปัจจุบันกลุ่มทอผ้าพื้นเมืองได้รับความนิยมจากลูกค้าเป็นอย่างมาก เนื่องจากเทคโนโลยีการตลาดที่สามารถจำหน่ายผ่านตลาดออนไลน์ได้ จึงมียอดการสั่งทำล่วงหน้ามากกว่า 2 ปี และสามารถจำหน่ายได้ในราคาตั้งแต่หลักพันไปจนถึงหลักแสนได้

กลุ่มปศุสัตว์และการประมง โดยส่วนมากมีสมาชิกเป็นผู้เลี้ยงโค กระบือ และหมูในชุมชน เพื่อการจำหน่ายและการขยายพันธุ์

กลุ่มเกษตรเชิงท่องเที่ยว(โคกหนองนา) เป็นกลุ่มที่บูรณาการร่วมจากกลุ่มเกษตรอินทรีย์ มีการปรับให้มีการท่องเที่ยวเชิงเกษตรเข้าไปในชุมชนให้เป็นแหล่งศึกษาดูงานด้านการเกษตรตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง ศูนย์เรียนรู้ระดับตำบล ให้แก่คนในชุมชน และนักท่องเที่ยวได้เข้ามาเยี่ยมชม

กลุ่มแปรรูปผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ครัวเรือนจากธรรมชาติ ตามแนวคิดชุมชนปลอดคาร์บอน ลดมลพิษที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม การนำวัสดุที่สามารถย่อยสลายเองตามธรรมชาติ อาทิ การทำงานจากวัสดุเหลือใช้ตามธรรมชาติ เช่น ใบตองตึง กาบไม้ไผ่ กาบใบหมาก ใบกล้วย ตากแห้ง เป็นต้น

กลุ่มสถานีปลูกกระท่อมบ้านหนอง เป็นกลุ่มที่เริ่มได้รับความสนใจจากสมาชิก เนื่องจากกระท่อมเป็นพืชเศรษฐกิจที่กำลังได้รับความนิยมในท้องตลาด จึงมีการส่งเสริมให้สมาชิกและคนในชุมชนปลูกกระท่อมเพื่อสามารถจำหน่ายไปนำไปแปรรูปสินค้าอื่นต่อไป

ศูนย์เรียนรู้วิถีพื้นบ้านลานธรรม วัดหนองป่าคำ ตำบลศรีชะเกษ อำเภอนาน้อย จังหวัดน่าน เป็นศูนย์กลางและเป็นเวทีการเรียนรู้ แลกเปลี่ยนวิถีชีวิตชุมชน ให้กับคนในชุมชนและนักท่องเที่ยวต่างถิ่น ให้ชุมชนเข้าใจถึงการพึ่งพาตนเอง การพึ่งพาอาศัยกัน การมีส่วนร่วมร่วมกันของคนในชุมชนพัฒนาและเติบโตตามแบบวิถีที่ชุมชนมี โดยไม่ทำให้สิ่งที่ดีอยู่แล้วขาดหาย สิ่งที่ยังไม่มีสามารถเพิ่มเติมเข้ามาได้ เกิดการเปลี่ยนแปลงที่เป็นพลวัตโดยไม่ทำลายขนบธรรมเนียม และประเพณีที่ดีงามที่ชุมชนสืบทอดกันมา เกิดจุดเด่นด้านอัตลักษณ์ที่มีเฉพาะถิ่นชุมชนนี้ ต่อยอดด้านเศรษฐกิจ เช่น การท่องเที่ยววิถีชุมชน เศรษฐกิจชุมชนพึ่งตนเอง เป็นต้นแบบของชุมชนพึ่งพาตนเองอย่างมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน ตามหลักยุทธศาสตร์ชาติ

**๓.๕ การประชุมร่วมกับหัวหน้าส่วนราชการและผู้แทนสภาองค์กรชุมชนในพื้นที่น่านได้
ในหัวข้อ “บทบาทของสภาองค์กรชุมชนกับการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ
และการปฏิรูปประเทศที่เกี่ยวข้องกับงานด้านสิทธิมนุษยชน สิทธิเสรีภาพ
และการคุ้มครองผู้บริโภค” ณ ที่ว่าการอำเภอนาน้อย จังหวัดน่าน**

กลุ่มพัฒนาชุมชนตำบลศรีชะเกษ บ้านหนองป่าคำ ได้กล่าวว่า ในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ จนถึงปัจจุบันในพื้นที่น่านได้ประสบปัญหาด้านการท่องเที่ยวที่ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจของประเทศไทยทั้งทางตรงและทางอ้อม ตลอดจนเกิดปัญหาติดขัดทั้งในเรื่องการใช้ชีวิตประจำวัน การทำงาน และการดำเนินธุรกิจ หลายธุรกิจประสบปัญหาอย่าง

มาก ผลกระทบจากโรคระบาดดังกล่าวได้ขยายวงกว้างผู้ประกอบการทั้งขนาดใหญ่ขนาดกลาง และขนาดเล็กขาดรายได้ สภาพคล่องไม่เพียงพอ แรงงานเผชิญความเสี่ยงอาจถูกเลิกจ้างจำนวนมาก ตลอดจนประชาชนในพื้นที่จังหวัดน่านไม่สามารถประกอบอาชีพหรือหารายได้ตามปกติทำให้ขาดรายได้ ในการดำรงชีพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งประชาชนในพื้นที่น่านใต้เป็นจำนวนมากไม่มีที่อยู่อาศัยและที่ดินทำกิน อันเนื่องมาจากปัญหาความขัดแย้งระหว่างรัฐและประชาชนที่สืบเนื่องยาวนานและเป็นปัญหารากเหง้าของปัญหาป่านาน คือ พื้นที่ที่ถูกกฎหมายไม่เพียงพอต่อการทำกินตามปกติได้ เพราะพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ป่าสงวนส่งผลทำให้เกิดข้อพิพาทระหว่างประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ดังกล่าวไม่สามารถเข้าไปใช้ประโยชน์ได้ โดยมองว่าอุปสรรคของการแก้ไขปัญหাপ่านานมาจากโครงสร้างทางกฎหมายที่มาจากพื้นฐานความคิดที่ไม่ยอมรับสิทธิของชุมชนที่เข้าไปทำประโยชน์ในพื้นที่ก่อนการประกาศให้เป็นพื้นที่ป่าอนุรักษ์ของรัฐ ตลอดจนไม่มั่นใจเรื่องการอยู่ร่วมกันระหว่างคนกับป่า เมื่อมารวมกับโครงสร้างการกระจายที่ดินที่ไม่เป็นธรรม ที่ทำให้ที่ดินส่วนใหญ่ตกอยู่ในมือของคนจำนวนน้อย ในขณะที่คนจนซึ่งเป็นคนส่วนใหญ่ของประเทศ ยังประสบปัญหาไม่มีที่ดินทำกิน ความขัดแย้งนี้จึงได้ก่อให้เกิดปัญหาความเหลื่อมล้ำในสังคมไทยเพิ่มขึ้นโดยตลอด ซึ่งกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหานี้ ได้แก่ พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ แต่กฎหมายฉบับนี้กลับไม่มีบทบัญญัติใด ๆ ที่ทำให้เกิดกลไกในการแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้อย่างยั่งยืนและในอดีต ภาครัฐมุ่งเน้นไปที่การจับกุม ซึ่งหลายกรณีเป็นการจับกุมคนจน ส่งผลต่อการทำมาหากินและการดำรงชีวิตความเป็นอยู่ของคนในพื้นที่ ดังนั้น หากภาครัฐมีการแก้ปัญหาข้อพิพาทอันเกี่ยวกับสิทธิที่ดินทำกิน โดยใช้แนวทางสันติวิธีไม่เลือกปฏิบัติเน้นการมีส่วนร่วมและการรับผิดชอบต่อสังคมตลอดจนส่งเสริมให้ประชาชนใช้ภูมิปัญญาชาวบ้านรักษาสภาพพื้นดินและสิ่งแวดล้อมและเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายการบริหารจัดการ การควบคุม การอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและ การใช้ประโยชน์จากป่า จะทำให้เกิดการแก้ไขปัญหาอย่างรอบด้านและสอดคล้องกับความเป็นจริงของสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นในประเทศไทย

ผู้แทนจากสภาองค์กรชุมชนตำบลศรีสะเกษ ได้กล่าวว่า จากการวิเคราะห์ศักยภาพด้านการท่องเที่ยวในพื้นที่น่านใต้ อำเภอนาน้อย จังหวัดน่าน พบว่าปัญหาการพัฒนาการท่องเที่ยวมีการกระจายรายได้ไม่เป็นธรรมมากขึ้น เนื่องจากผู้ที่ได้ประโยชน์โดยตรงอาจเป็นคนเฉพาะกลุ่มและอาจเป็นคนจากต่างถิ่น ประชาชนในพื้นที่ที่มีแหล่งท่องเที่ยวที่สมควรได้รับประโยชน์และโดยส่วนใหญ่มักจะเอื้อประโยชน์ให้กับกลุ่มทุน ในขณะที่ประชาชนไม่ได้รับประโยชน์ด้านรายได้จากการท่องเที่ยวแต่อย่างใด และกลับได้รับปัญหาต่าง ๆ มากขึ้น เช่น ปัญหาขยะมากยิ่งขึ้น ธรรมชาติเสื่อมโทรม เป็นต้น อย่างไรก็ตาม หากภาครัฐมีการพัฒนาให้พื้นที่ชุมชนมีการสร้างรายได้จากการท่องเที่ยวด้วยการมุ่งเน้นการท่องเที่ยวเชิงชุมชน โดยการให้หน่วยงานภาครัฐสนับสนุนการท่องเที่ยวเชิงชุมชนและให้คนในพื้นที่ชุมชนได้มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการท่องเที่ยวให้เกิดประโยชน์แก่คนในชุมชนอย่างแท้จริงและไม่เอื้อผลประโยชน์ให้กับคนเฉพาะกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง จะทำให้ระบบเศรษฐกิจในพื้นที่ชุมชนดีขึ้นอีกทั้งการประสานความร่วมมือเช่นนี้จะเชื่อมโยงให้กลุ่มองค์กรอื่น ๆ สามารถเข้ามาพัฒนาการท่องเที่ยวโดยใช้การท่องเที่ยวเป็นเครื่องมือในการพัฒนาพื้นที่ชุมชน ดังนั้น หากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมกันผลักดันการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวโดยชุมชนหรือการท่องเที่ยวเชิงชุมชนให้เกิดผลสำเร็จขึ้นในเชิงนโยบายอย่างจริงจังจะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางสังคมได้ในหลายมิติไม่ว่าจะเป็นการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

เศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อม จะส่งผลทำให้คนในชุมชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีเพิ่มขึ้นเกิดรายได้เสริมจากการทำการท่องเที่ยวในชุมชน ซึ่งการใช้นโยบายด้านการท่องเที่ยวจะเป็นทางออกที่ทำให้เกิดการแก้ไขปัญหาในเรื่องต่าง ๆ ได้อย่างยั่งยืน

สำนักงานป่าไม้จังหวัดน่าน ได้กล่าวว่า ปัญหาป่าไม้ในพื้นที่จังหวัดน่าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเขตอำเภอนาน้อยซึ่งมีแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่สำคัญมีอุทยานแห่งชาติกว่า ๑๒ แห่ง และปัญหาป่าไม้ที่เกิดโดยส่วนใหญ่มักเกิดขึ้นบริเวณเขตป่าสงวนแห่งชาติที่อยู่ในความดูแลของกรมป่าไม้ และเนื่องจากสภาพพื้นที่ป่าต้นน้ำจังหวัดน่านมีสภาพเป็นภูเขาหัวโล้นสลับกับผืนป่าสมบูรณ์ที่หลงเหลือค่อนข้างน้อยมากเพราะถูกเปลี่ยนการใช้จากแต่เดิมเป็นเพียงสภาพป่าทั้งหมด กลับกลายมาเป็นไร่ข้าวโพดโดยชาวบ้านกลุ่มดั้งเดิม ใช้วิธีการบวกรวมการผลิต ไม่ว่าจะใช้สารฆ่าหญ้า เพื่อฆ่าทำลายพืชต่าง ๆ รวมถึงการใช้รถแทรกเตอร์ขนาดใหญ่เข้าไปไถ ซึ่งเป็นมูลเหตุใหญ่ที่ทำให้พื้นที่ดังกล่าวนี้ถูกทำลายจนกลายเป็นพื้นที่โล่งเตียนเพราะประชาชนเข้าไปดำเนินกิจกรรมอันมีลักษณะเป็นการกระทำที่ผิดต่อกฎหมาย

อย่างไรก็ดี กรมป่าไม้ได้มีการประนีประนอมให้กับประชาชนในพื้นที่ โดยการผ่อนผันให้ใช้มาตรการทางกฎหมายเพื่อเยียวยาให้กับกลุ่มประชาชนในพื้นที่ผู้ที่มีรายได้น้อยและผู้ไร้ที่ดินทำกิน ซึ่งได้อาศัยอยู่ในพื้นที่เดิม นั้น ๆ ได้ดำเนินกิจกรรมที่พึงกระทำได้แต่มองว่าการแก้ไขปัญหาดังกล่าวยังไม่เกิดความยั่งยืนมากนัก

สำหรับประเด็นการพัฒนาการท่องเที่ยวในพื้นที่จังหวัดน่าน กรมป่าไม้ได้มีการแก้ไขปัญหาดังกล่าวด้วยการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติด้านการท่องเที่ยว โดยกรมป่าไม้ได้การประกาศจัดตั้ง “ป่านันทนาการ” เพื่อพัฒนาพื้นที่ป่าที่มีทัศนียภาพสวยงาม มีทรัพยากรทางประวัติศาสตร์ หรือมีวัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์ในพื้นที่ป่าทั่วประเทศ ซึ่งสำนักงานป่าไม้จังหวัดน่านได้มีการหารือร่วมกับกรมป่าไม้เพื่อดำเนินการจัดทำป่านันทนาการในเขตพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติของจังหวัดน่านโดยกรมป่าไม้อยู่ระหว่างการดำเนินการจัดทำข้อสั่งการ เพื่อให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องลงพื้นที่ตรวจสอบศึกษาข้อมูลเบื้องต้นเพื่อเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญและหากทุกภาคส่วนเข้ามามีบทบาทขับเคลื่อนการทำงาน โดยเฉพาะภาคประชาชนที่อยู่รอบ ๆ เขตป่านันทนาการอันเป็นรากฐานสู่การร่วมกันดูแลทรัพยากรธรรมชาติที่มีคุณภาพและยั่งยืน

นายอนุศักดิ์ คงมาลัย ได้กล่าวว่า จังหวัดน่าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในพื้นที่น่านใต้ เป็นพื้นที่ที่มีศักยภาพในหลากหลายมิติ ซึ่งการเปิดโอกาสให้ประชาชนตลอดจนภาครัฐและเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการอย่างเป็นระบบจะเป็นแนวทางการพัฒนาให้เกิดความยั่งยืนได้ เนื่องจากรูปแบบการจัดการการท่องเที่ยวเชิงชุมชนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างอัตลักษณ์และการพัฒนาอย่างยั่งยืนนั้น จะต้องให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้เข้ามามีบทบาท และให้ชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการ มีการส่งเสริมการเรียนรู้เรื่องศิลปวัฒนธรรมในแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่นของตนให้กับชุมชน มีการบริหารจัดการการท่องเที่ยวโดยภาครัฐ ภาคเอกชนหรือผู้ประกอบการธุรกิจ และประชาชนในพื้นที่เข้ามามีส่วนร่วมตั้งแต่การกำหนด

นโยบายเพื่อให้การกำหนดนโยบายของภาคต่าง ๆ เป็นไปในทางเดียวกันและมีจุดประสงค์และเป้าหมายเดียวกันอันจะเป็นพื้นฐานของการสร้างความยั่งยืนในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในจังหวัดน่านต่อไป ดังนั้น การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงชุมชนอาจจะต้องมีเวทีหารือแลกเปลี่ยนความคิดเห็นร่วมกันระหว่างภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในพื้นที่น่านได้แก่องค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (อพท.) ซึ่งเป็นองค์กรกลางที่ทำหน้าที่กำหนดนโยบายและแผนยุทธศาสตร์และประสานงานกับท้องถิ่นหรือพื้นที่ที่เป็นแหล่งท่องเที่ยว หรือส่งเสริมและพัฒนาพื้นที่ที่มีศักยภาพในการท่องเที่ยวให้มีการบริหารจัดการพื้นที่ โดยอาจร่วมกันกำหนดทิศทางพัฒนาในพื้นที่น่านได้เพื่อให้ได้แนวทางในการวางแผนพัฒนาอย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนได้รับประโยชน์จากการท่องเที่ยวเพื่อให้เกิดการกระจายรายได้ซึ่งเป็นส่วนสำคัญเพื่อน่านเป็นเมืองที่สามารถรองรับนักท่องเที่ยวได้อย่างยั่งยืน

ผู้แทนจากศูนย์ดำรงธรรมจังหวัดน่าน ได้ให้ข้อมูลว่า ผู้ว่าราชการจังหวัดน่านได้เล็งเห็นปัญหาการท่องเที่ยว จึงได้มีการตั้งคณะกรรมการประสานและบูรณาการเพื่อการบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนจังหวัดน่าน เพื่อขับเคลื่อนแหล่งท่องเที่ยวสู่การเป็นต้นแบบการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน โดยมีองค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (อพท.) ร่วมเป็นคณะกรรมการบูรณาการแผนงานท้องถิ่นเพื่อการบริหารการพัฒนาพื้นที่การท่องเที่ยวจังหวัดน่าน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดน่าน สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดน่าน เป็นต้น ทั้งนี้ อพท. มีความมุ่งหวังที่จะให้พื้นที่จังหวัดน่านเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีการบริหารจัดการอย่างมีส่วนร่วมบนฐานของความยั่งยืน และที่สำคัญได้มีการกำหนดยุทธศาสตร์ด้านสิ่งแวดล้อม ซึ่งจะเป็ปัจจัยก้าวไปสู่แหล่งท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนต่อไป

นางฉิมมพร กองสอน ประธานสภาองค์กรชุมชนตำบลบัวใหญ่ ได้กล่าวถึงผลการดำเนินงานของสภาองค์กรชุมชนจังหวัดน่าน ซึ่งมีขบวนองค์กรชุมชน สภาองค์กรชุมชนทุกตำบลทุกตำบลทำหน้าที่ขับเคลื่อนในระดับพื้นที่ ไม่ว่าจะเป็นด้านที่อยู่อาศัย เช่น การจัดทำบ้านมั่นคง บ้านมั่นคงเมือง บ้านพอเพียง การจัดทำด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมรวมไปถึงการจัดสรรที่ดินทำกินให้กับประชาชนชาวเกษตรกร สภาองค์กรชุมชนได้ตั้งเป้าหมายการขับเคลื่อนการทำงานด้านการฟื้นฟูบ้านน่านด้วยการลดการใช้สารเคมีเพื่อรักษาสิ่งแวดล้อม โดยสภาองค์กรชุมชนจังหวัดน่านได้คำนึงถึงการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติแม่น้ำน่านให้ปลอดภัยสารเคมีที่จะส่งผลกระทบต่อไปในอนาคตอีกด้วย นอกจากนี้ สภาองค์กรชุมชนจังหวัดน่านได้มีการจัดการเกษตรอินทรีย์การท่องเที่ยวโดยชุมชน ซึ่งเป็นเศรษฐกิจฐานรากในระดับชุมชนและในระดับตำบลที่สภาองค์กรชุมชนได้ดำเนินการขับเคลื่อนมาอย่างต่อเนื่อง

สำหรับการจัดสรรที่ดินทำกินและที่อยู่อาศัยให้กับประชาชนในพื้นที่จังหวัดน่านเป็นการขับเคลื่อนภายใต้การทำงานของขบวนองค์กรชุมชน ขบวนองค์กรชุมชน องค์การบริหารส่วนตำบล โดยความร่วมมือของผู้นำชุมชนในพื้นที่ ได้แก่ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ประธานสภาองค์กรชุมชน นายกองค์การบริหารส่วนตำบล นายกเทศมนตรีตำบล และนายอำเภอ ด้วยฐานข้อมูลที่ดินทำกินของ

ประชาชนที่อยู่ในพื้นที่เขตป่าสงวนแห่งชาติทั้งหมดของจังหวัดน่านเกิดเป็นโครงการน่านแซนด์บ็อกซ์ หรือ Nan Sandbox เป็นแม่แบบของการพัฒนาจังหวัดที่ส่งเสริมให้เกิดการแก้ปัญหาที่สั่งสมมาอย่างยาวนาน ซึ่งสภาองค์กรชุมชนได้มีเข้าไปเป็นส่วนหนึ่งในงานการขับเคลื่อนโครงการน่านแซนด์บ็อกซ์ที่จะเป็นทางออกของการแก้ปัญหาให้ประชาชนได้มีที่ทำกินที่ถูกต้องตามกฎหมายจากที่เป็นปัญหามายาวนานผ่านกลไกของคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ (คทช.) คือใช้กลไกของรัฐมาใช้ให้เป็นประโยชน์กับแต่ละพื้นที่กับประชาชน

ที่ผ่านสภาองค์กรชุมชนจังหวัดน่านได้ดำเนินงานภายใต้พระราชบัญญัติสภาองค์กรชุมชน พ.ศ. ๒๕๕๑ ตามมาตรา ๒๑ แต่สิ่งที่พบว่าเป็นอุปสรรคปัญหาต่อการทำงาน คือ

๑. สภาองค์กรชุมชนจังหวัดน่านไม่สามารถเสนอขอรับงบประมาณโดยตรงได้ ซึ่งสภาองค์กรชุมชนจังหวัดน่านได้จัดทำแผนภายใต้แผนชุมชน จัดทำแผนในระดับจังหวัด แต่ไม่สามารถเข้าถึงแหล่งงบประมาณได้ซึ่งจะต้องดำเนินการขอรับงบประมาณผ่านกลไกหน่วยงานของรัฐ ดังนั้น หากมีการแก้ไขปรับปรุงวิธีการจัดสรรงบประมาณโดยให้สภาองค์กรชุมชนสามารถเข้าถึงแหล่งงบประมาณได้โดยไม่ต้องผ่านหน่วยงานอื่นจะทำให้เกิดการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาให้กับประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๒. ส่วนประเด็นที่มีปัญหาในการขับเคลื่อนในด้านการจัดทำแผนมากที่สุดคือ ปัญหาข้อมูลและความรู้ทางวิชาการที่สำคัญต่อการวางแผนนั้นจากการสัมภาษณ์พบว่า หน่วยงานที่สนับสนุนและหน่วยงานที่อยู่ในท้องถิ่นไม่เข้าใจพระราชบัญญัติสภาองค์กรชุมชนอย่างแท้จริง ปัญหานี้สืบเนื่องมาจากการขาดการประชาสัมพันธ์และการให้ข้อมูลในเชิงลึกเกี่ยวกับบทบาท ภารกิจและหน้าที่ของสภาองค์กรชุมชน ทำให้หน่วยงานต่างๆ เหล่านี้พยายามปิดกั้นและไม่ค่อยให้ความสำคัญกับกระบวนการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนมากนักโดยเฉพาะในเรื่องของการจัดทำแผนแม่บทชุมชนร่วมกัน

๓. ปัจจุบันยังไม่ปรากฏมาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับการคุ้มครองเกษตรกรอินทรีย์และการสร้างมาตรฐานเกษตรอินทรีย์อย่างเป็นรูปธรรมอีกทั้งมาตรฐานเกษตรอินทรีย์แต่ละแห่งจะมีข้อกำหนดเกี่ยวกับการจัดการแนวกันชน (buffer zone) ที่แตกต่างกัน โดยอาจมีการกำหนดทั้งระยะห่างระหว่างแปลงเกษตรอินทรีย์กับแปลงเกษตรเคมี หรือการปลูกพืช หรือการจัดทำสิ่งปลูกสร้างที่เป็นแนวป้องกันการปนเปื้อน ในพื้นที่แนวกันชนที่แตกต่างกันได้ โดยทั่วไปจะมีการกำหนดเกณฑ์แนวกันชนขั้นต่ำไว้ในมาตรฐาน ซึ่งหน่วยงานรับรองอาจจะพิจารณาให้เกษตรกรต้องมีการจัดการแนวกันชนเพิ่มเติมจากข้อกำหนดขั้นต่ำ โดยการพิจารณาจากสภาพความเป็นจริงของฟาร์มแต่ละแห่งทำให้ไม่สามารถแก้ไขปัญหาสารเคมีที่เกิดได้อย่างแท้จริง ดังนั้น จึงควรมีการออกมาตรการทางกฎหมายหรือมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ที่เกษตรกรผู้ผลิตจะต้องปฏิบัติตาม โดยเฉพาะเกษตรกรผู้ผลิตและผู้ประกอบการ เพราะผู้ผลิตและผู้ประกอบการจะเป็นผู้ที่ต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขข้อกำหนดเหล่านั้น ดังนั้น มาตรฐานจึงเปรียบเสมือนหนึ่งเป็นกระบวนการแปลความคาดหวังและคุณค่าของเกษตรอินทรีย์ให้เป็นรูปธรรมในทางปฏิบัติ ดังนั้น การแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นกับจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องมีมาตรการทางกฎหมายที่มีความเหมาะสม โดยจึงควรมีกฎหมายที่มีสภาพบังคับเพื่อทำให้เกิดการแก้ไขและป้องกันปัญหาได้อย่างยั่งยืน

๔. สภาองค์กรชุมชนจังหวัดน่านได้ร่วมกับหน่วยงานภาคีเครือข่ายผลักดันให้เกิดการใช้ประโยชน์ที่ดินอย่างยั่งยืน ภายใต้แนวคิด ปลูกทุกอย่างที่เรากิน กินทุกอย่างที่เราปลูกเป็นแนวทางหนึ่งของแผนพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมส่งเสริมคนในพื้นที่หันมาทำเกษตรอินทรีย์ในพื้นที่ ๑ ไร่ โดยมีโครงการ ๑ ไร่เกษตรอินทรีย์เป็นตัวขับเคลื่อนและใช้ “ฟักทอง” เป็นผลผลิตพื้นเมืองที่ชื่อว่า “ฟักทองพันธุ์ไข่น้ำ” ซึ่งเป็นการร่วมมือกันระหว่างสถาบันการจัดการเทคโนโลยีและนวัตกรรมเกษตร (สท.) ชักชวนสถาบันวิจัยเทคโนโลยีเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา เข้ามาทำงานร่วมกับชุมชน เพื่อยกระดับการผลิตฟักทองพันธุ์ไข่น้ำให้ได้ผลผลิตที่สม่ำเสมอโดยใช้เทคโนโลยีการคัดเลือกและเก็บเมล็ดพันธุ์การปลูกและบริหารจัดการแปลงที่ถูกต้องตามหลักวิชาการ ซึ่งแม้การขับเคลื่อนฟักทองอินทรีย์ในจังหวัดน่านจะยังไม่สิ้นสุด แต่การทำงานของสภาองค์กรชุมชนจังหวัดน่านและเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนเกษตรอินทรีย์น่านกำลังสร้างความเปลี่ยนแปลงให้คนในพื้นที่ทั้งด้านสังคม สุขภาพ รายได้และสิ่งแวดล้อม เป็นการทำงานที่อาจกล่าวได้ว่าเป็นการขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานรากให้กับประเทศได้อย่างแท้จริง

รองผู้ว่าราชการจังหวัดน่าน ได้กล่าวสรุปเกี่ยวกับภาพรวมของสถานการณ์ปัญหาการบุกรุกพื้นที่ป่าไม้ของจังหวัดน่านปัญหาพื้นที่ป่ากับที่ดินทำกินของราษฎรที่เป็นปัญหาต่อเนื่องยาวนานระหว่างคนกับป่า ที่ผ่านมามีจังหวัดน่านมุ่งเน้นในการส่งเสริมเศรษฐกิจของประชาชนโดยการปลูกพืชเชิงเดี่ยว แต่มาตรการทางกฎหมายยังไม่สามารถบังคับใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลก่อให้เกิดอุปสรรคต่อการปฏิบัติงานของพนักงานเจ้าหน้าที่ในการควบคุมการบุกรุก การจัดระเบียบการใช้ประโยชน์ที่ดินป่า อย่างไรก็ตามการแก้ปัญหาให้คนกับป่าสามารถอยู่ร่วมกันได้นั้นก็ต้องอยู่ภายใต้กรอบเงื่อนไขที่กำหนด ซึ่งแนวทางหนึ่งที่เล็งเห็นว่าสามารถเป็นทางออกได้ คือ การหาทางออกให้คนสามารถอยู่ร่วมกับป่าได้โดยชอบด้วยกฎหมายและรัฐเข้าไปขับเคลื่อนนโยบายต่าง ๆ ในการจัดการพื้นที่ป่าอย่างรวดเร็ว ด้วยการทำให้ประชาชนมีรายได้เพิ่มมากขึ้นและมีภาคเกษตรรองรับรวมถึงการได้รับการสนับสนุนส่งเสริมจากภาครัฐ ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะเป็นกลไกสำคัญในการแก้ไขปัญหาการบุกรุกพื้นที่ป่าของจังหวัดน่านให้เป็นชุมชนต้นน้ำที่มีแต่ความสุข มีความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคม คงไว้ซึ่งวิถีชีวิตประเพณีวัฒนธรรมอันงดงามและทรัพยากรธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์เกิดการพัฒนาจังหวัดน่านเพื่อให้เกิดความสมดุลอย่างยั่งยืนต่อไป

บทที่ ๔ ข้อเสนอแนะจากการเดินทางไปศึกษาดูงาน

๔.๑ ข้อเสนอแนะต่อการขับเคลื่อนสภาองค์กรชุมชนตำบล

๑. จากการลงพื้นที่ของคณะกรรมการ พบว่า สภาองค์กรชุมชนตำบลเป็นกลไกที่มีความใกล้ชิดกับประชาชน สภาองค์กรชุมชนตำบลมีความเข้มแข็งจนสามารถจัดการปัญหา เรียนรู้ปัญหาและช่วยเหลือกันเองได้โดยไม่รอการพึ่งพิงจากภาครัฐ อีกทั้งการดำเนินงานของสภาองค์กรชุมชนตำบลยังเป็นเสมือนเวทีประชาธิปไตยแบบปรึกษาหารือในชุมชน อันถือเป็นรากฐานของประชาธิปไตยในระดับประเทศได้เป็นอย่างดี ดังนั้น ในวาระที่จะต้องมีการทบทวนแผนการปฏิรูปประเทศในห้วงระยะเวลา ๕ ปี สภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ คณะกรรมการปฏิรูปประเทศ ทั้ง ๑๓ ด้าน ควรให้ความสำคัญกับสภาองค์กรชุมชนตำบล โดยเฉพาะอย่างยิ่งกิจกรรม/โครงการที่มีเป้าหมายในการพัฒนาพื้นที่ใน ควรกำหนดบทบาทให้กับสภาองค์กรชุมชนตำบลนั้น ๆ ไว้อย่างชัดเจนในแผนงาน พร้อมทั้งสนับสนุนด้านงบประมาณให้เพียงพอต่อการดำเนินงานด้วย

๒. การตื่นรู้เกี่ยวกับยุทธศาสตร์ชาติและการปฏิรูปประเทศในระดับพื้นที่ตำบลยังมีน้อย แม้บางส่วนมีการดำเนินการไปด้วยตนเองอยู่แล้ว แต่ก็มีความเข้าใจเฉพาะผู้นำหรือแกนนำเท่านั้น ดังนั้น ภาครัฐต้องสื่อสารการปฏิรูปประเทศให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้เข้ามามีบทบาทและมีส่วนร่วมอย่างจริงจัง โดยสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ร่วมกับสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) ควรจัดทำชุดความรู้ในการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัด (ตสร.) เพื่อเผยแพร่ในประชาชนและชุมชนตั้งแต่ระดับฐานรากได้ร่วมกัน ตสร. ตนเองในท้องถิ่น ถอดบทเรียนจากตนเองและชุมชน ค้นหาสิ่งที่จะต้องเปลี่ยนแปลง ปรับปรุง แก้ไข ทั้งในเชิงระบบ เชิงกลไก เชิงนโยบาย เชิงกิจกรรม เป็นต้น ทั้งนี้ กลไกภาครัฐ ท้องถิ่น ท้องที่ ต้องร่วมเรียนรู้และสนับสนุนกระบวนการ ตสร. ดังกล่าวด้วย

๓. สภาองค์กรชุมชนตำบลควรมีการวิเคราะห์และประยุกต์ใช้ทุนทางสังคมและภูมิปัญญาในชุมชนเพื่อจัดสภาองค์กรชุมชนด้วยตนเอง (Self-Management) จากการเดินทางไปศึกษาดูงาน พบว่า ในแต่ละท้องถิ่นล้วนแล้วแต่มีต้นทุนทางทรัพยากรในการพัฒนาทุกท้องถิ่น โดยเฉพาะทุนทางสังคมและภูมิปัญญา ดังนั้น สภาองค์กรชุมชนจะต้องประยุกต์ใช้ทุนทางสังคมและภูมิปัญญาเหล่านี้เพื่อเป็นฐานในการขับเคลื่อนสภาองค์กรชุมชนควบคู่ไปกับการใช้ทุน (งบประมาณ) ที่ได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจะช่วยให้การขับเคลื่อนงานของสภาองค์กรชุมชนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

๕. สถาบันการศึกษาควรมีบทบาทในการเชื่อมโยงองค์ความรู้สู่ชุมชนท้องถิ่น ผ่านกระบวนการศึกษาวิจัยในประเด็นที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งส่งเสริมและผลักดันให้ผู้นำชุมชนมีบทบาทในการทำงานวิจัยชุมชน โดยอาศัยบทบาทสถาบันทางวิชาการเข้ามาหนุนเสริมหรือใช้ศักยภาพทางวิชาการมารองรับ เพื่อให้ข้อเสนอของสภาองค์กรชุมชนที่จะสื่อสารให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเกิดความน่าเชื่อถือมากยิ่งขึ้น

๕. กระบวนการออกกฎหมาย ระเบียบ ข้อบัญญัติท้องถิ่น ต้องเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมรับรู้ ร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ และต้องพิจารณาให้ครบถ้วนรอบด้านจากบริบทของสังคมหรือชุมชนซึ่งมีอัตลักษณ์ที่แตกต่าง ๆ กันไปในแต่ละพื้นที่

๖. ปัญหาเรื่องการจัดการทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่ เช่น การจัดการเรื่องที่ดินทำกินที่อยู่อาศัย การบริหารจัดการน้ำ เป็นต้น ชุมชนต้องรวมกลุ่มกัน โดยการศึกษา รวบรวมข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ข้อขัดข้องเชิงกฎหมายและข้อปฏิบัติ และความต้องการของชุมชน พร้อมทั้งเสนอแนวทางการแก้ไขปัญหาและข้อสรุปให้กับภาครัฐและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างเป็นระบบและเป็นรูปธรรม โดยผ่านกลไกของสภาองค์กรชุมชน

๓/. ภาครัฐควรพิจารณาทบทวน/ปรับแก้เนื้อหาในกฎหมายลำดับรองประกอบพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ พระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒ ที่จำกัดสิทธิชุมชน จำกัดสิทธิการทำกินตามวิถีวัฒนธรรม และสิทธิชุมชนในการถือครองที่ดินทำกินและที่อยู่อาศัย

๔.๒ ข้อเสนอแนะต่อการขับเคลื่อนสภาองค์กรของผู้บริโภค

๑. สภาองค์กรของผู้บริโภคเร่งผลักดันให้เกิดสภาองค์กรผู้บริโภคระดับจังหวัดให้ครอบคลุมทุกจังหวัด เพื่อให้ประชาชนตื่นตัว มีส่วนร่วมและเกิดเป็นพลังผู้บริโภคที่เข้มแข็ง โดยสภาองค์กรของผู้บริโภคในแต่ละจังหวัดจะต้องเป็นศูนย์บริการผู้บริโภคแบบเบ็ดเสร็จ ทำหน้าที่รับเรื่องร้องเรียน รวมทั้งดำเนินการแก้ไขปัญหาเพื่อคุ้มครองและพิทักษ์สิทธิของผู้บริโภค โดยมีช่องทาง การร้องเรียนที่หลากหลาย เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ผู้บริโภค

๒. สำนักปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีในฐานะหน่วยงานที่มีหน้าที่เสนอต่อคณะรัฐมนตรี เพื่อพิจารณาจัดสรรเงินอุดหนุนเป็นรายปีเป็นการจ่ายขาดให้แก่สภาองค์กรของผู้บริโภค ต้องให้ความสำคัญและวางแนวทางในการเสนอของงบประมาณที่เป็นเงินอุดหนุนเป็นรายปีตาม มาตรา ๑๖ ให้กับสภาองค์กรของผู้บริโภค เพื่อที่ทำให้สภาองค์กรของผู้บริโภคมีงบประมาณในการ ดำเนินงานเพื่อขับเคลื่อนแผนงานด้านการคุ้มครองผู้บริโภคได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๓. การจัดทำกฎหมายทุกฉบับที่เกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภคควรให้องค์กรภาค ประชาชน คือ สภาองค์กรของผู้บริโภคและเครือข่ายผู้บริโภคได้มีส่วนร่วมในการจัดทำกฎหมาย หากกฎหมายฉบับใดมีผลกระทบต่อผู้บริโภคก็อาจบัญญัติไว้ในกฎหมายนั้น ๆ ด้วยว่า ให้มีผู้แทนจาก สภาองค์กรของผู้บริโภคเป็นส่วนหนึ่งขององค์ประกอบคณะกรรมการ ที่สามารถเข้าไปเป็นส่วนหนึ่งในการ เสนอแนะเกี่ยวกับการกำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขอื่น ๆ ที่อาจมีผลกระทบต่อผู้บริโภค

ภาคผนวก ก

เอกสารประกอบการนำเสนอรายงานผลการดำเนินงาน
และข้อเสนอเพื่อกระบวนการปฏิรูปประเทศและการดำเนินงาน

ตามยุทธศาสตร์ชาติ

โดยเครือข่ายสภาองค์กรชุมชน จังหวัดเชียงราย

รายงานผลการดำเนินงาน และ ข้อเสนอ
เพื่อกระบวนการปฏิรูปประเทศและการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ชาติ

โดย
เครือข่ายสภาองค์กรชุมชน จังหวัดเชียงราย

วันที่ ๗ มีนาคม ๒๕๖๕
ณ ห้องประชุมธรรมลังกา ศาลากลางจังหวัดเชียงราย

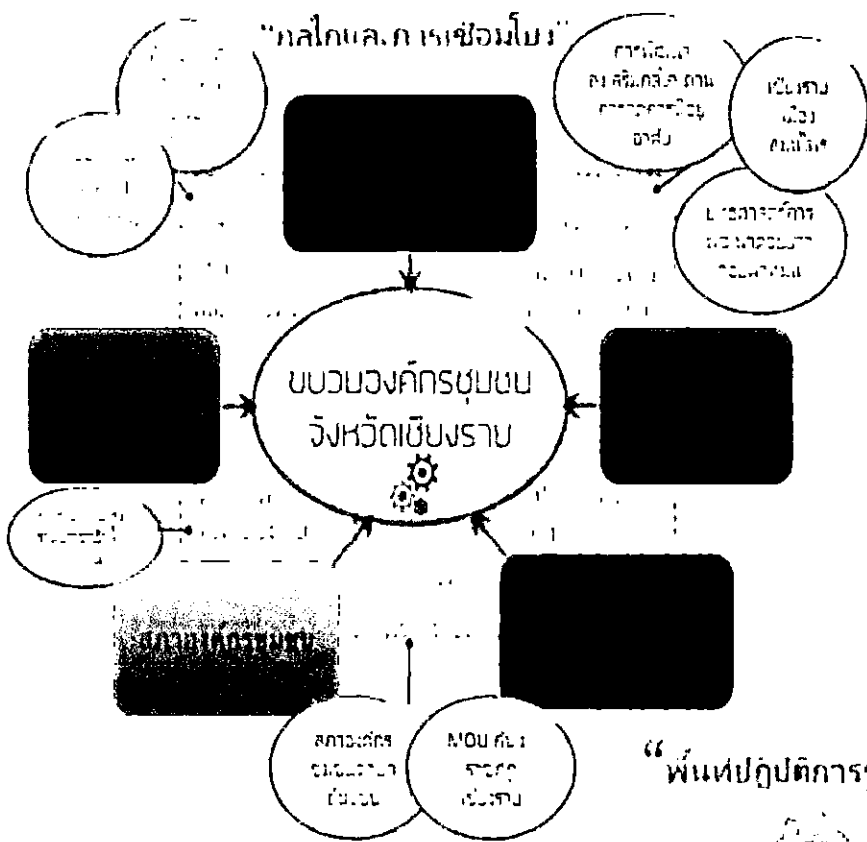
เสนอต่อ
คณะกรรมการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศ
และการจัดทำและดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ
ด้านสิทธิมนุษยชน สิทธิเสรีภาพและการคุ้มครองผู้บริโภค

เครือข่ายองค์กรชุมชนจังหวัดเชียงราย

วิถีชีวิตชุมชนมั่นคง เศรษฐกิจชุมชนมั่นคง ทรัพยากรป่าไม้ยั่งยืน

"การกำหนดเกิดจากการขับเคลื่อน"

๑) ยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบจังหวัดเชียงราย ปี 2563-2566

"จังหวัดเชียงรายเมืองเกษตร เศรษฐกิจสร้างสรรค์"

ยุทธศาสตร์ 1 เสริมสร้างโอกาสให้ชีวิตของพี่น้องชนบท
 ให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี เศรษฐกิจสร้างสรรค์ โดย
 1.1 การพัฒนาภาคเกษตร

1.2 การพัฒนาภาคอุตสาหกรรม

1.3 การพัฒนาภาคบริการ

1.4 การพัฒนาภาคสังคม

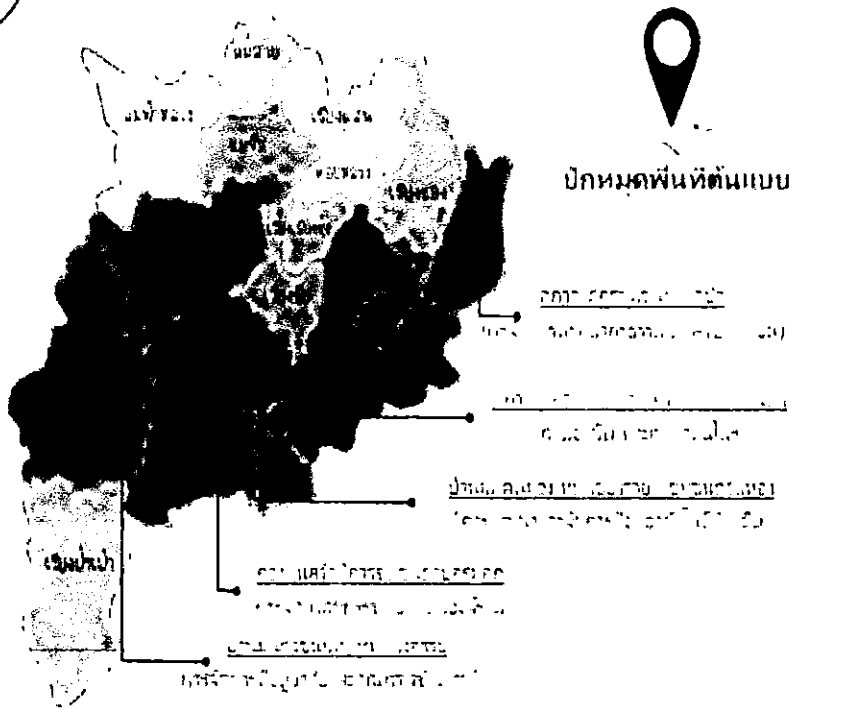
ปีงบประมาณ 2564

- ๑. ความเป็นภาคผู้ขึ้นและผู้นำวิถีธรรมชาติ
- ๒. สนับสนุนยุทธศาสตร์การดำเนินงานให้ภาคีในเครือข่ายภาคเกษตร
 ๒.๑ การพัฒนาระบบการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัย
- ๓. การขับเคลื่อนระบบนิเวศร่วมกับภาคีในระดับจังหวัด

"พื้นที่ปฏิบัติการบูรณาการ"

"ผลการดำเนินงานและพื้นที่ปฏิบัติการ"

- สภาองค์กรชุมชนตำบล**
144 ตำบล 3,265 องค์กร 5,272 คน
- สวัสดิการชุมชน**
87 กองทุน 201.4 ล้านบาท 81,109 คน
- เศรษฐกิจและทุนชุมชน**
36 ตำบล
- บ้านพอเพียงชนบท**
88 ตำบล 690 ครัวเรือน
- บ้านมั่นคง**
4 เมือง 15 โครงการ 1,167 ครัวเรือน

บทบาทของสภาองค์กรชุมชนในพื้นที่กับการมีส่วนร่วมในกระบวนการปฏิรูปประเทศและการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ชาติ

สภาองค์กรชุมชนมีการดำเนินงานด้านสิทธิเสรีภาพ ด้านสิทธิมนุษยชน สิทธิเสรีภาพและการคุ้มครองผู้บริโภค โดยมีบทบาทภารกิจ ตาม พรบ.สภาองค์กรชุมชน พ.ศ. ๒๕๕๑ (มาตรา ๒๑)

(๑) ส่งเสริมและสนับสนุนให้สมาชิกองค์กรชุมชนอนุรักษ์หรือฟื้นฟูจารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น ศิลปะหรือวัฒนธรรมอันดีของชุมชนและของชาติ เช่น สนับสนุนการฟื้นฟูประเพณีวัฒนธรรมในการประกอบอาชีพ เกษตรกรรม และ อาชีพท้องถิ่น แต่หน่วยงานราชการบางหน่วยยังไม่เข้าใจเรื่องภูมิปัญญาท้องถิ่นในการประกอบอาชีพ เช่น กรณีการทำไร่หมุนเวียนของชุมชนมีการการจัดการที่พึงพิงธรรมชาติ แต่หน่วยงานกลับมองว่าเป็นการทำไร่เลื่อนลอย เป็นต้น

(๒) ส่งเสริมและสนับสนุนให้สมาชิกองค์กรชุมชนร่วมมือกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและหน่วยงานของรัฐในการจัดการ การบำรุงรักษา และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติที่จะเป็นประโยชน์ต่อชุมชนและประเทศชาติอย่างยั่งยืน เช่น ตัวอย่างพื้นที่อำเภอเวียงแก่นในการขับเคลื่อนเรื่องการจัดการทรัพยากร-สิ่งแวดล้อม การจัดการระบบเกษตรในพื้นที่โดยการจัดตั้งเครือข่ายเกษตรกรดอยยาว-ดอยผาหม่น เพื่อช่วยกันแก้ไขปัญหาทรัพยากรและอาชีพในพื้นที่

(๓) เผยแพร่และให้ความรู้ความเข้าใจแก่สมาชิกองค์กรชุมชน รวมตลอดทั้งการร่วมมือกันในการคุ้มครองคุณภาพสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน

(๔) เสนอแนะปัญหา และแนวทางแก้ไข และการพัฒนา ต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อนำไปประกอบการพิจารณาในการจัดทำแผนพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เช่น สภาองค์กรชุมชนมีการจัดทำเสนอแนะเป็นประจำทุกปี โดย มีการจัดทำแผนพัฒนาชุมชนท้องถิ่นของสภาองค์กรชุมชนแบบบูรณาการทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม-วัฒนธรรม ทรัพยากร-สิ่งแวดล้อม และ สุขภาพ โดยได้นำแผนไปพูดคุยกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แต่หลายองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีแผนของตนเองที่เน้นการพัฒนาเชิงโครงสร้างพื้นฐานอยู่แล้ว ทำให้หลายพื้นที่ไม่ได้รับการบรรจุ

(๕) เสนอแนะปัญหาและแนวทางแก้ไข หรือความต้องการของประชาชนอันเกี่ยวกับการจัดทำบริการสาธารณะของหน่วยงานของรัฐ หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เช่น กรณีภูชี้ฟ้า มีการเสนอเรื่องการอนุรักษ์และฟื้นฟูการรักษาป่า โดยใช้ พรบ.ป่าชุมชน แต่ถูกปฏิเสธการขึ้นทะเบียนในบางพื้นที่ เพราะเจ้าหน้าที่มีเป้าหมายในการเสนอพื้นที่ของตนเองที่จะเอาป่าของชุมชนที่ชาวบ้านมีการพึ่งพาป่ามาอย่างยาวนาน เป็นป่าของรัฐ ทำให้ชุมชนไม่สามารถใช้ประโยชน์จากป่าได้ อีก

(๖) จัดให้มีเวทีการปรึกษาหารือกันของประชาชนเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการให้ความคิดเห็นต่อการดำเนินโครงการหรือกิจกรรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือหน่วยงานของรัฐหรือเอกชนที่มีผลหรืออาจ ก่อให้เกิดผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมหรือทรัพยากรธรรมชาติ สุขภาพอนามัย คุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชน ทั้งนี้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือหน่วยงานของรัฐซึ่งเป็นผู้ดำเนินการหรือเป็นผู้อนุญาตให้ภาคเอกชนดำเนินการต้องนำความเห็นดังกล่าวมาประกอบการพิจารณาด้วย เช่น มีการเสนอเรื่องการจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม โดยใช้ พรบ.ป่าชุมชน การจัดการที่ดินทำกิน-ที่อยู่อาศัย โดยมีการจัดทำบันทึกความร่วมมือกับหน่วยงานต่างๆ การขับเคลื่อนเรื่องการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีของคนในพื้นที่ จัดทำพื้นที่นำร่องภายใต้แนวคิดการแก้ไขปัญหาที่เกิดจากความต้องการจริงของชุมชน มีแผนปฏิบัติการและสร้างความร่วมมือเรื่องการพัฒนาคุณภาพชีวิตแบบบูรณาการ แต่ยังคงติดปัญหาเรื่องแผนงานของรัฐที่มีพื้นที่เป้าหมาย พื้นที่ปฏิบัติการของ

ตนเอง แต่มีบางพื้นที่ที่มีการทำงานอย่างจริงจัง เช่น พื้นที่อำเภอเวียงแก่น และมีการประสานงานกับเครือข่าย สภามหาวิทยาลัย โดยได้เข้าไปเป็นรองประธานสภามหาวิทยาลัย ร่วมกับกลุ่มคนชั้นกลางและภาคประชาชนประชาสังคม ในระดับจังหวัดในการทำงาน

(๗) ส่งเสริมและสนับสนุนให้องค์กรชุมชนในตำบลเกิดความเข้มแข็งและสมาชิกองค์กรชุมชนรวมตลอด ทั้งประชาชนทั่วไปในตำบลสามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน เช่น มีการพัฒนาศักยภาพผู้นำในเรื่องการใช้ เทคโนโลยีสารสนเทศในการสื่อสารการพัฒนา ทำให้ผู้นำมีความเชี่ยวชาญ และมีการประสานงานกับทาง AIS ในการสนับสนุนการพัฒนาตลาดออนไลน์และเทคนิคการสื่อสารเพื่อการเปิดตลาดออนไลน์

(๘) ประสานและร่วมมือกับสภาองค์กรชุมชนตำบลอื่น

(๙) รายงานปัญหาและผลที่เกิดขึ้นในตำบลอันเนื่องจากการดำเนินงานใด ๆ ของ

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือหน่วยงานของรัฐ โดยรายงานต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและ หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง

(๑๐) วางกติกาในการดำเนินกิจการของสภาองค์กรชุมชนตำบล

(๑๑) จัดทำรายงานประจำปีของสภาองค์กรชุมชนตำบล รวมถึงสถานการณ์ด้านต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในตำบล เพื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทั่วไปทราบ

(๑๒) เสนอรายชื่อผู้แทนสภาองค์กรชุมชนตำบลเพื่อไปร่วมประชุมในระดับจังหวัดของสภาองค์กรชุมชน ตำบล จำนวนสองคน

การสื่อสารเพื่อสร้างการรับรู้สาธารณะเรื่องการปฏิรูปประเทศให้กับชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

- มีการจัดประชุมสมัชชาประจำปี ร่วมกับขบวนองค์กรชุมชนอื่นในประเด็นงานต่าง ๆ เช่น ทรัพยากร- สิ่งแวดล้อม สวัสดิการชุมชน ที่อยู่อาศัย-ที่ดินทำกิน เศรษฐกิจชุมชนฐานราก เศรษฐกิจวิถีใหม่ ฯลฯ
- กระบวนการในการจัดสมัชชาประจำปี
 - การจัดเวทีสมัชชาระดับอำเภอ เพื่อการรวบรวมข้อมูลปัญหา แนวทาง ข้อเสนอเพื่อการพัฒนา ในระดับตำบล อำเภอ ต่อจังหวัด
 - ประสานความร่วมมือหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชน ประชาสังคม ในจังหวัด เข้าร่วมรับรู้ แลกเปลี่ยน และค้นหาแนวทางในการทำงานร่วม
 - การเสนอข้อมูล ปัญหา ความต้องการของชุมชน และ ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อการพัฒนาจังหวัด เชิงรายกับหน่วยงานภาคีที่เกี่ยวข้อง
- ข้อเสนอเพื่อการปฏิรูปสังคมไทย
 - ข้อเสนอว่าด้วยเรื่องการปฏิรูปที่ดินทำกิน ร่วมกับเครือข่ายองค์กรภาคประชาชน ประชาสังคม ทั่วประเทศในการเสนอการจัดการที่ดินทำกินแบบมีส่วนร่วม โดย กระบวนการโฉนดชุมชน
 - ข้อเสนอเรื่องการแก้ไขปัญหาฝุ่นควัน-ไฟป่า
 - การเสนอปรับปรุงพระราชบัญญัติอุทยาน และพระราชบัญญัติเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า เนื่องจากปัจจุบันหากจะมีการดำเนินการใด ๆ ในพื้นที่ดังกล่าวต้องขออนุมัติจากอธิบดี กรมอุทยานและสัตว์ป่า ชุมชนจึงถือว่าเป็นกฎหมายที่ไม่สอดคล้องกับการแก้ไขปัญหา ในพื้นที่

○ ข้อเสนอเรื่องการกระจายอำนาจ ในการแก้ไขปัญหาฝุ่นควัน

- เสนอให้รัฐบาลส่วนกลาง น่าจะมีการกระจายอำนาจให้ อปท.ในการจัดการและแก้ไขปัญหาได้
- เสนอให้รัฐบาลส่วนกลาง กระจายอำนาจเรื่องการสนับสนุนงบประมาณให้สภาองค์กรชุมชนในการขอรับการสนับสนุนงบประมาณเพื่อการแก้ไขปัญหาฝุ่นควัน-ไฟฟ้า ได้เอง ซึ่งปัจจุบันต้องเสนอผ่านหน่วยงานรัฐเท่านั้น

- การจัดทำบันทึกความเข้าใจการขับเคลื่อนงานพัฒนาจังหวัดเชียงราย ร่วมกับ สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ องค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย สำนักงานท้องถิ่นจังหวัดเชียงราย สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดเชียงราย สสว.เชียงราย บริษัท AIS สำนักงาน กศน. จังหวัดเชียงราย มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง มหาวิทยาลัยราชภัฏจังหวัดเชียงราย สถาบันพัฒนาฝีมือแรงงานที่ ๒๐ และ สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชนสำนักงานภาคเหนือ ภายใต้วาระการขับเคลื่อน ๔ ประเด็นงานหลัก ดังนี้

๑. เสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับองค์กรชุมชน สร้างผู้นำชุมชนรุ่นใหม่และ พัฒนาระบบการบริหารการจัดการแบบธรรมาภิบาล (สนับสนุนการเสริมสร้างความเข้มแข็งชุมชน องค์กรชุมชน โดยใช้พื้นที่เป็นตัวตั้ง องค์กรชุมชนเป็นแกนหลัก พัฒนาศักยภาพคณะทำงานคนรุ่นใหม่และเปิดโอกาสให้คนรุ่นใหม่ได้เข้ามามีส่วนในการขับเคลื่อนงานทั้งในเชิงประเด็น เชิงพื้นที่รวมถึงการมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นเพื่อกำหนดเป้าหมายการพัฒนาร่วมของจังหวัดเชียงราย อันจะนำไปสู่การพัฒนาพื้นที่รูปธรรมที่สามารถช่วยเหลือพึ่งพาตนเองได้และมีการบริหารจัดการ ชุมชน องค์กรชุมชนตามหลักธรรมาภิบาล)
๒. ขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจชุมชนท้องถิ่น และการพัฒนาระบบเกษตรกรรมวิถีใหม่ (สนับสนุนเสริมสร้างเศรษฐกิจชุมชนโดยยึดเอาปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวทาง พัฒนาและคุ้มครองระบบเกษตรกรรายย่อย สนับสนุนการสร้างวงจรเศรษฐกิจภายในชุมชนให้เกิดความเข้มแข็ง พึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน และส่งเสริมการรวมกลุ่มเพื่อแปรรูปผลผลิตในชุมชน มีการส่งเสริมให้ทำการเกษตรอินทรีย์ พัฒนาเศรษฐกิจชุมชนด้วยระบบดิจิทัล (วิถีใหม่) พัฒนาการเกษตรให้สามารถจัดการประกอบอาชีพเกษตรกรรมที่เป็นธรรม เพื่อสร้างหลักประกันด้านรายได้รวมทั้งการส่งเสริมให้ออกกฎหมายเพื่อคุ้มครองพื้นที่เกษตรกรรม และกฎหมายเพื่อจำกัดการถือครองที่ดิน)
๓. การขับเคลื่อนสวัสดิการชุมชนท้องถิ่นที่ก้าวหน้าและมั่นคง สามารถพึ่งตนเองได้อย่างยั่งยืน (สนับสนุนให้ชุมชนท้องถิ่นสร้างระบบสวัสดิการชุมชนท้องถิ่นที่ก้าวหน้า ก้าวหน้าและมั่นคงยั่งยืน การพัฒนาชุมชนเข้มแข็ง มีสถาบันครอบครัวอบอุ่น ส่งเสริมการสร้างระบบภูมิคุ้มกันดูแลสุขภาพเพื่อป้องกันโรคภัยต่าง ๆ พัฒนาระบบบริการสาธารณะ การรักษาพยาบาล ให้มีคุณภาพ มาตรฐานและเท่าเทียมกัน โดยยึดหลักการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน และชุมชน เป็นสำคัญ ภายใต้แนวคิด ให้อย่างมีคุณค่า รับผิดชอบต่อสังคม รับผิดชอบต่อสังคม และ รวมทั้งเชื่อมโยงกองทุนสวัสดิการชุมชนสู่บ้านญาติประชาชนในระดับจังหวัด ร่วมผลักดันให้เป็นวาระเร่งด่วนของจังหวัดเพื่อสนับสนุน ส่งเสริมการพัฒนาการเข้าถึงระบบสวัสดิการของรัฐอย่างเท่าเทียมและเป็นธรรม)

๔. การขับเคลื่อนและแก้ไขปัญหาที่ดินทำกิน- ที่อยู่อาศัย และการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สนับสนุนความร่วมมือชุมชน องค์กรชุมชนกับหน่วยงานภาคีในการขับเคลื่อนและแก้ไขปัญหาที่ดินทำกิน- ที่อยู่อาศัย ใช้โครงการบ้านพอเพียงชนบท เป็นเครื่องมือ ในการสำรวจจัดทำข้อมูลเรื่องที่อยู่อาศัย และที่ดินทำกิน การซ่อมแซมที่อยู่อาศัย ข้อมูลกลุ่มเปราะบาง ผู้ด้อยโอกาส กลุ่มชายขอบ และชาติพันธุ์ ร่วมบูรณาการจัดทำแผนพัฒนาที่อยู่อาศัยระดับจังหวัด/กลุ่มจังหวัด ผลักดันเชื่อมโยงแผนยุทธศาสตร์ ด้านที่อยู่อาศัยตามแผนยุทธศาสตร์ ๒๐ปี ของรัฐบาล และสนับสนุนการเป็นหุ้นส่วนในการมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เกิดการพัฒนาคุณภาพชีวิตพัฒนาให้ชุมชนท้องถิ่นมีสิทธิใช้พื้นที่เพื่อสร้างความมั่นคงในอยู่อาศัยทำกิน อย่างเท่าเทียมและเป็นธรรม และยั่งยืน)

ปัญหา-อุปสรรค ในการขับเคลื่อนงานสภาองค์กรชุมชน

- เนื่องจากปัจจุบันการดำเนินงานของสภาองค์กรชุมชน วิธีการดำเนินงานที่ผ่านมาเป็นการดำเนินงานด้วยจิตอาสา ผู้นำสภาองค์กรชุมชนไม่มีค่าตอบแทนใด ๆ แต่การดำเนินงานหรือการจัดกิจกรรมบางภารกิจ จำเป็นต้องได้รับการสนับสนุนงบประมาณเพื่อดำเนินงาน โดยที่ผ่านมาได้รับการสนับสนุนจากสถาบันพัฒนา องค์กรชุมชน(พอช.) เพียงทางเดียว ซึ่งปัจจุบันพบว่า งบประมาณในการสนับสนุนลดลงเรื่อย ๆ และ ไม่สามารถสนับสนุนได้ครอบคลุมทุกสภาองค์กรชุมชน และ มีงบประมาณจำกัด ไม่เพียงพอกับการทำงานในพื้นที่

ข้อห่วงใย/ข้อกังวล/ข้อเสนอ

๑. เนื่องจากผลการสำรวจของสภาองค์กรชุมชน เครือข่ายบ้านมั่นคงเมืองเชียงราย และองค์กรชุมชนในจังหวัด เชียงราย ร่วมกับพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ พบว่าในพื้นที่จังหวัดเชียงราย ๑๒๔ ตำบล ๑๔๔ อปท. มีผู้ด้อยโอกาสที่มีที่อยู่อาศัยที่ไม่มั่นคง เป็นจำนวนมาก ซึ่งมีเป้าหมายร่วมกันว่า ภายในปี พ.ศ.๒๕๗๐ ประชาชนชาวเชียงราย จะมีบ้านที่สามารถอยู่อาศัยได้อย่างมั่นคง และมีที่ดินทำกินที่มั่นคง ในการดำรงชีวิต
๒. การเสนอ (ร่าง) พรบ.การดำเนินกิจกรรมขององค์กรไม่แสวงหากำไร พ.ศ..... ซึ่งจากการศึกษาและระดมความคิดเห็นจากสภาองค์กรชุมชนตำบลในพื้นที่จังหวัดเชียงราย ๑๔๔ แห่ง ไม่เห็นด้วย กับ พรบ.ดังกล่าวทั้งฉบับ เนื่องจากเป็น พรบ.ที่ละเมิดสิทธิชุมชนในทุก ๆ ด้าน ไม่ได้เป็น พรบ.ที่จะส่งเสริมหรือสนับสนุนความเข้มแข็งขององค์กรชุมชนตามที่ชุมชนต้องการ
๓. รัฐควรปรับวิธีงบประมาณในการสนับสนุนสภาองค์กรชุมชน ซึ่งมี พรบ.รองรับ ให้สามารถนำเสนอแผนงาน งบประมาณ จากหน่วยงานต่าง ๆ ได้ เช่น กองทุนสิ่งแวดล้อม กองทุนการพัฒนาอาชีพ กองทุนการจัดการ ไฟป่า หรือ หน่วยงานรัฐต่าง ๆ
๔. รัฐบาลควรสนับสนุนงบประมาณให้สภาองค์กรชุมชนได้โดยตรง อย่างต่อเนื่อง เพียงพอ
๕. เนื่องจากปัจจุบันมีช่องทางในการซื้อสินค้ามีหลากหลายช่องทาง โดยเฉพาะช่องทางออนไลน์ ทำให้ ผู้บริโภคถูกกล่ละเมิดสิทธิอย่างกว้างขวาง ได้รับสินค้าที่ไม่เป็นไปตามโฆษณา โดยมีข้อเสนอให้มีระเบียบหรือ กฎหมายในเรื่องการจ่ายเงิน ควรมีการจ่ายหลังจากได้รับสินค้า และสามารถขอรับเงินคืนได้โดยเร็วหากไม่ เป็นไปตามที่โฆษณา เป็นต้น

หน่วยงานประจำจังหวัดเชียงราย (สอ.บ.) สภาองค์กรของผู้บริโภค

บทบาท หน่วยงานประจำจังหวัดเชียงราย สภาองค์กรของผู้บริโภค

โดยมาตรา 46 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 บัญญัติให้สิทธิของผู้บริโภคย่อมได้รับการคุ้มครอง บุคคลย่อมมีสิทธิรวมตัวกัน จัดตั้งองค์กรของผู้บริโภค เพื่อคุ้มครองและพิทักษ์สิทธิของผู้บริโภค และองค์กรของผู้บริโภคดังกล่าว มีสิทธิรวมตัวกันจัดตั้งเป็นองค์กรที่มีความเป็นอิสระเพื่อให้เกิดพลังในการคุ้มครองและพิทักษ์สิทธิของผู้บริโภคโดยได้รับการสนับสนุนจากรัฐ ทั้งนี้หลักเกณฑ์และวิธีการจัดตั้ง อำนาจผูกผัน สนับสนุนตัวแทนของผู้บริโภคและการสนับสนุนจากรัฐ ให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ สมควรมีกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งสภาองค์กรของผู้บริโภค ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

สภาองค์กรของผู้บริโภคจัดตั้งขึ้นตาม พ.ร.บ.การจัดตั้งสภาองค์กรของผู้บริโภค พ.ศ. 2562 และระเบียบสภาองค์กรของผู้บริโภคฉบับที่ 4 ว่าด้วยการจัดตั้งหน่วยงานประจำจังหวัด กลไกเขตพื้นที่ และการสนับสนุน หน่วยงานประจำจังหวัด กลไกเขตพื้นที่ สมาชิก และองค์กรของผู้บริโภค พ.ศ. 2564

หน่วยงานประจำจังหวัดเชียงราย สภาองค์กรของผู้บริโภค ได้รับการจัดตั้งตามระเบียบสภาองค์กรของผู้บริโภคฉบับที่ 4 มีสำนักงานตั้งอยู่เลขที่ 438-439 หมู่ 19 ต.รอบเวียง อ.เมือง จ.เชียงราย โทรศัพท์ 053-600416 มือถือ 063-4814665 ดำเนินงานตามที่ พ.ร.บ.การจัดตั้งสภาองค์กรของผู้บริโภค พ.ศ.2562 และข้อบังคับของสภาองค์กรของผู้บริโภคกำหนด มีอำนาจดำเนินการคุ้มครองและพิทักษ์สิทธิผู้บริโภค

หน้าที่ของหน่วยงานประจำจังหวัด

1. เสนอแนะนโยบายเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภคต่อหน่วยงานของรัฐในระดับจังหวัด
2. สนับสนุนและดำเนินการ ตรวจสอบ ติดตาม เฝ้าระวังสถานการณ์ปัญหาสินค้าและ บริการ แจ่งหรือโฆษณาข่าวสารหรือเตือนภัยเกี่ยวกับสินค้าหรือบริการที่อาจกระทบต่อสิทธิของผู้บริโภคหรืออาจก่อให้เกิดความเสียหายหรือเกิดความเสื่อมเสียแก่ผู้บริโภค ในระดับจังหวัด โดยจะระบุชื่อสินค้าหรือบริการหรือชื่อของผู้ประกอบธุรกิจด้วยก็ได้
3. รายงานการกระทำหรือการละเลยการกระทำอันมีผลกระทบต่อสิทธิของผู้บริโภค ไปยังหน่วยงานของรัฐหรือหน่วยงานอื่นที่รับผิดชอบในระดับจังหวัด และเผยแพร่ให้ ประชาชนทราบ
4. สนับสนุนการรวมตัวและช่วยเหลือองค์กรของผู้บริโภคภายในจังหวัด เพื่อรักษาประโยชน์ของผู้บริโภค
5. ร่วมกับสมาชิก และองค์กรของผู้บริโภคอื่นในจังหวัดจัดให้มีสภาจังหวัด โดยให้หน่วยงานประจำจังหวัดทำหน้าที่เป็นเลขานุการ
6. รับเรื่องร้องเรียน โกล่เกลี่ยหรือประนีประนอมยอมความข้อพิพาทเกี่ยวกับการละเมิดสิทธิของผู้บริโภค

7. ดำเนินคดีในนามของสภาได้ เมื่อได้รับความเห็นชอบจากที่ประชุมสภาจังหวัด ตามที่กำหนดในหมวดว่าด้วยการฟ้องคดี เว้นแต่หน่วยงานประจำจังหวัดนั้นเป็นองค์กรที่ได้รับ การแต่งตั้งโดยคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคให้ดำเนินคดีแทนผู้บริโภคได้
8. จัดทำแผนการปฏิบัติงานและแผนงบประมาณรายปี และรายหกเดือน
9. จัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานเสนอต่อสำนักงานเป็นประจำทุกหกเดือน โดยอย่างน้อย รายงานต้องมีเนื้อหาครอบคลุมผลงานที่เป็นความสำเร็จ ปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะ
10. ดำเนินการใช้จ่ายงบประมาณและจัดทำรายงานการเงินและบัญชี ให้เป็นไปตามระเบียบ สภากองค์กรของผู้บริโภคว่าด้วยการงบประมาณ การบัญชี การเงิน และการสอบบัญชีของสภากองค์กรของผู้บริโภค
11. ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

การสื่อสารเพื่อสร้างการรับรู้สาธารณะ

สำนักงานหน่วยงานประจำจังหวัดเชียงราย สภากองค์กรของผู้บริโภค ได้ดำเนินการสื่อสารต่อสาธารณะให้กับประชาชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดย เพิ่มช่องทางที่มีความหลากหลายช่องทาง

เปิดสปอร์ตวิทยุ 3 สถานี ดังนี้

1. สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย จังหวัดเชียงราย
2. สถานีวิทยุกรมประมง จังหวัดเชียงราย
3. สถานีวิทยุ สหกรณ์เวียงชัย

ส่งเอกสารให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้ง 142 แห่ง

1. แผ่นพับ วารสารแนะนำหน่วยงาน และโปสเตอร์

ทั้งนี้เพื่อเชื่อมโยงการดำเนินงานด้านการคุ้มครองผู้บริโภค และเป็นช่องทางการเข้าถึงสิทธิของผู้บริโภคต่อไป

สื่อสารต่อสาธารณะ ทางระบบดิจิทัล

ช่องทางการติดต่อ ร้องเรียน

หน่วยงานประจำจังหวัดเชียงราย สภากองค์กรของผู้บริโภค
ศูนย์คุ้มครองผู้บริโภคจังหวัดเชียงราย

 Facebook

 Line

 Twitter

438-439 หมู่ 19 ตำบลรอบเวียง อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย โทรศัพท์ 053-800416 / 063-4814665

ปัญหา อุปสรรค หรือข้อจำกัดในการขับเคลื่อนงาน

หน่วยงานประจำจังหวัด สภาองค์กรของผู้บริโภค

จากการดำเนินแผนงาน ที่ผ่านมา พบว่าผู้บริโภคเข้าถึงข้อมูลการคุ้มครองสิทธิของตนเอง และไม่มีกระบวนการแจ้งเตือนภัยที่เท่าทันสถานการณ์ และถูกละเมิดสิทธิจากการสั่งซื้อสินค้าทางตลาดออนไลน์ เช่น สินค้าไม่ตรงปก ไม่ได้รับสินค้า ประสานติดต่อขอคืนสินค้า หรือขอรับเงินคืน และที่สุดถูกปิดกั้นการติดต่อ

สำนักงานหน่วยงานประจำจังหวัดเชียงราย สภาองค์กรของผู้บริโภค ดำเนินการตามระบบขั้นตอน ออกหนังสือ ถึงผู้ประกอบการ หนังสือถูกตีกลับ และขณะนี้อยู่ระหว่างหาทางออกประเด็นตลาดออนไลน์นี้ ร่วมกับทาง ส่วนกลาง และฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

ภาคผนวก ข

เอกสารประกอบการนำเสนอ
โดยมูลนิธิพะเยาเพื่อการพัฒนา

ยื่นด้วยแล้ว... แยกแยะมาเยือน

ขอต้อนรับ... คณะอนุกรรมการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศ และการจัดทำและดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ ด้านสิทธิมนุษยชน สิทธิเสรีภาพและการคุ้มครองผู้บริโภค ในคณะกรรมการสิทธิมนุษยชน สิทธิเสรีภาพและการคุ้มครองผู้บริโภค

วันที่ 8 มีนาคม 2565

ณ ห้องประชุมมูลนิธิพะเยาเพื่อการพัฒนา

มูลนิธิพะเยาเพื่อการพัฒนา

เป็นองค์กรพัฒนาเอกชนที่ไม่หวังผลกำไร ได้จดทะเบียนเมื่อวันที่ 20 ตุลาคม พ.ศ.2548 “มูลนิธิพะเยาเพื่อการพัฒนาเพื่อการพัฒนา” (Phayao Development Foundation) เน้นการทำงานครอบคลุมเกี่ยวกับประเด็นสุขภาพ เอดส์ เยาวชน สตรีกับการพัฒนา การพัฒนาระบบเกษตรยั่งยืน และการจัดการทรัพยากรงานหลักประกันสุขภาพ และงานสิทธิผู้บริโภค

ทะเบียนเลขที่ พอ 3 4/2548

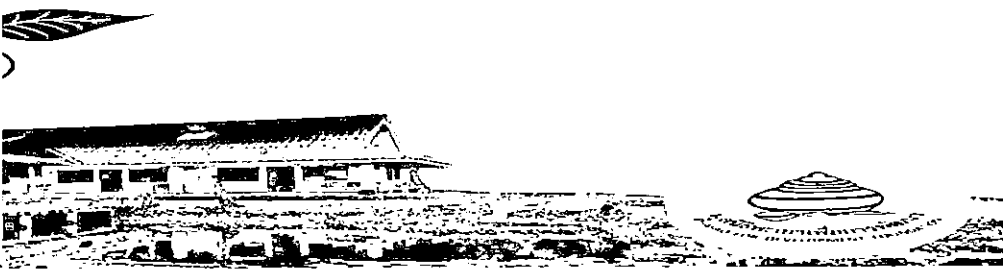

ใบสำคัญแสดงการจดทะเบียนจัดตั้งมูลนิธิ

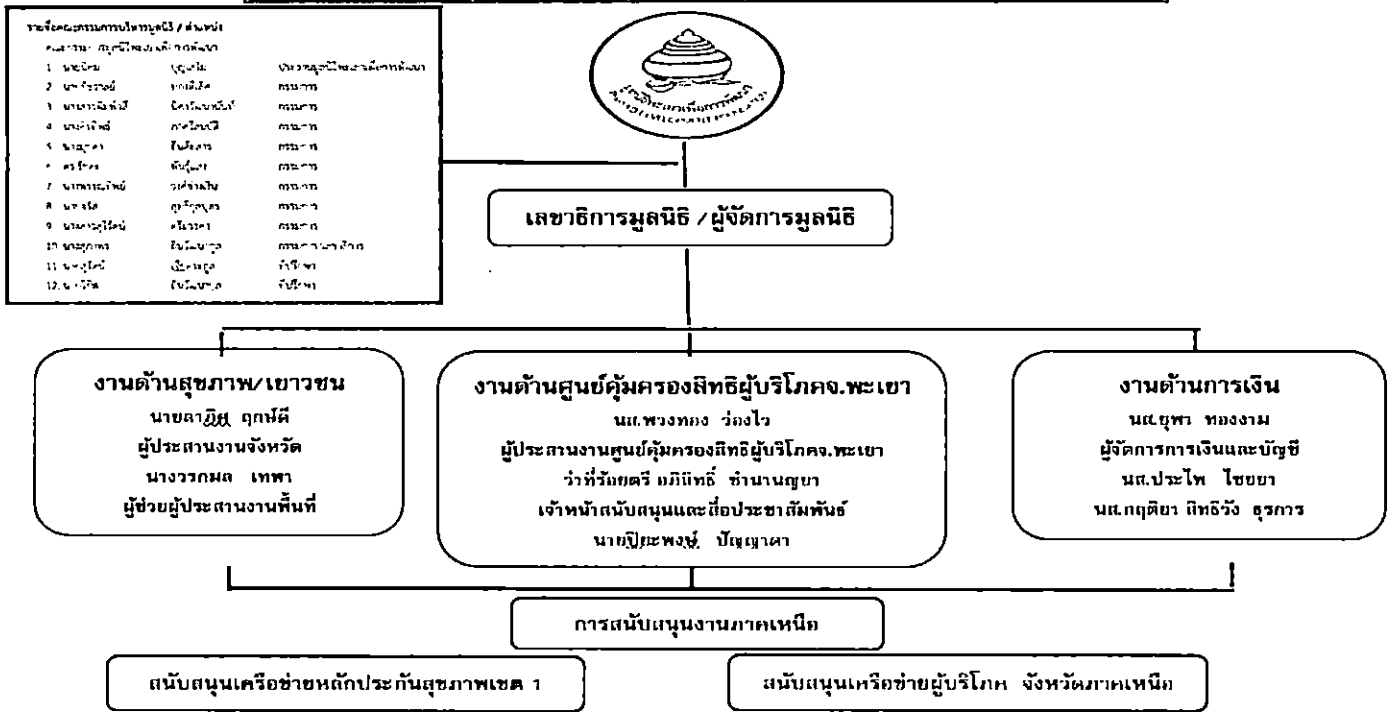
ในสัปดาห์นี้ได้ออกใบสำคัญแสดงการจดทะเบียนจัดตั้งมูลนิธิพะเยาเพื่อการพัฒนา

- 1. คณะกรรมการและสมาชิกได้จดทะเบียนจัดตั้งมูลนิธิพะเยาเพื่อการพัฒนา
- 2. คณะกรรมการและสมาชิกได้จดทะเบียนจัดตั้งมูลนิธิพะเยาเพื่อการพัฒนา
- 3. ใบสำคัญแสดงการจดทะเบียนจัดตั้งมูลนิธิพะเยาเพื่อการพัฒนา

ใบสำคัญแสดงการจดทะเบียนจัดตั้งมูลนิธิ พ.ศ. 2548

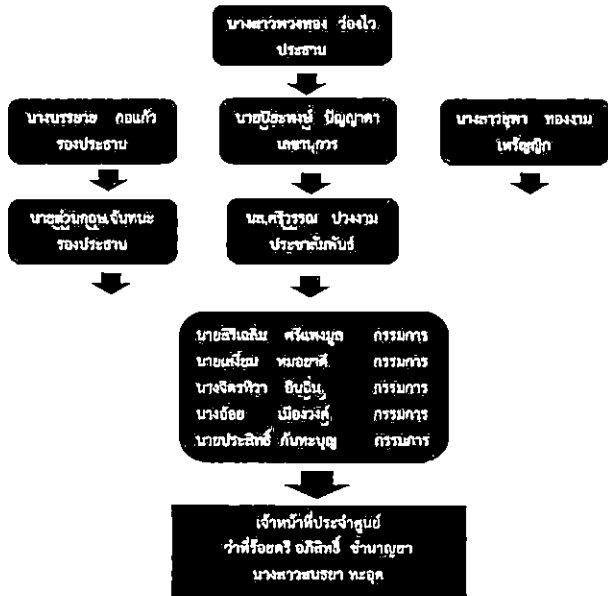
โครงสร้างมูลนิธิพะเยาเพื่อการพัฒนา

1. ขยับเคลื่อนการทำงานในพื้นที่จังหวัดพะเยา
2. เชื่อมประสานการดำเนินงานขยับเคลื่อนการทำงานระดับภาคเหนือ 17 จังหวัด
 - ✓ การคุ้มครองผู้บริโภค
 - ✓ การพัฒนาเครือข่ายศูนย์ประสานงานหลักประกันสุขภาพภาคประชาชน

ภาคเหนือ

ประกาศจัดตั้งศูนย์คุ้มครองสิทธิผู้บริโภคจังหวัดพะเยา
เป็นหน่วยงานประจำจังหวัดพะเยา สภาองค์กรของผู้บริโภค

โดยที่เป็นการสมควรจัดตั้งหน่วยงานประจำจังหวัด

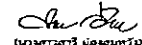
อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๒๒ แห่งพระราชบัญญัติการตั้งและเลิกสภาองค์กรของผู้บริโภค พ.ศ. ๒๕๖๓ ซึ่งกำหนดให้สภาองค์กรของผู้บริโภคมีหน้าที่และอำนาจในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิและผลประโยชน์ของประชาชนประจำจังหวัดซึ่งอาจมีสิทธิหรือเสรีภาพอันใดก็ตามที่ได้รับความเสียหายจากสภาองค์กรของผู้บริโภค ในวันที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๖๔ หมวดที่ ๔ โครงสร้างการบริหาร หน้าที่ และระเบียบของสภาองค์กรของผู้บริโภค ในวันที่ ๔ ซึ่งกำหนดการตั้งหน่วยงานประจำจังหวัด ภายใต้ข้อบังคับ และการดำเนินงานของหน่วยงานประจำจังหวัด ภายใต้ข้อบังคับ สมาชิก และองค์การของผู้บริโภค ของสภาองค์กรของผู้บริโภค พ.ศ. ๒๕๖๔ หน่วยงานสภาองค์กรของผู้บริโภคจึงจัดตั้งประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

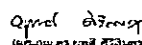
ข้อ ๑ ประกาศนี้เรียกว่า "ประกาศของสภาองค์กรของผู้บริโภค เรื่อง การตั้งหน่วยงานประจำจังหวัดพะเยา"

ข้อ ๒ หน่วยงานนี้ให้ตั้งอยู่ที่เลขที่ ๑๑๒ ถนนพหลโยธิน เป็นถาวร

ข้อ ๓ ให้ตั้งมี ๒ ศูนย์คุ้มครองผู้บริโภคจังหวัดพะเยา เป็นหน่วยงานประจำจังหวัดพะเยา ๑. เป็นหน่วยงานประจำจังหวัดพะเยา และ ๒. เป็นหน่วยงานประจำจังหวัดพะเยา ในวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๖๔ เพื่อให้หน่วยงานและผู้บริโภคในจังหวัดพะเยา ได้รับประโยชน์ โดยเร็วที่สุด ทั้งนี้ระเบียบและแบบแผนการตั้งสหภาพกับกิจการของสภาองค์กรของผู้บริโภค สามารถดำเนินการได้ตามความเหมาะสม

ประกาศ ณ วันที่ ๒๕ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๔

 (นางสาวสุชา ทองงาม)
 เลขาธิการสภาองค์กรของผู้บริโภค

 (นายสุทัศน์ พลอชาติ)
 ประธานสภาองค์กรของผู้บริโภค

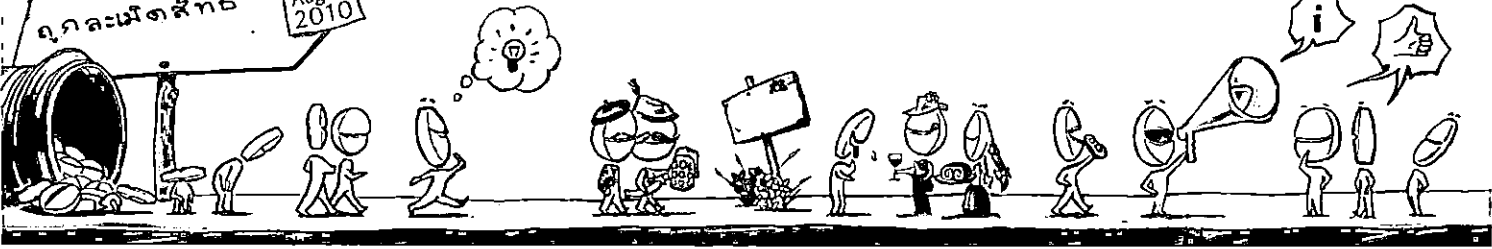
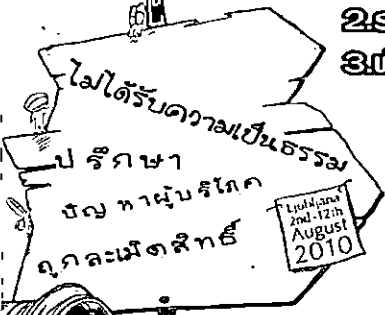

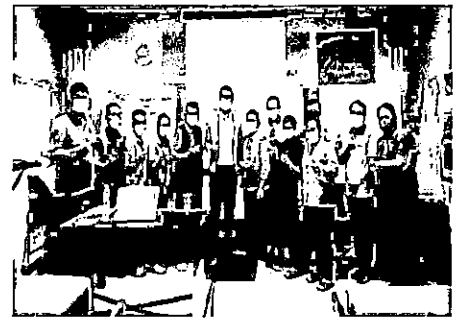
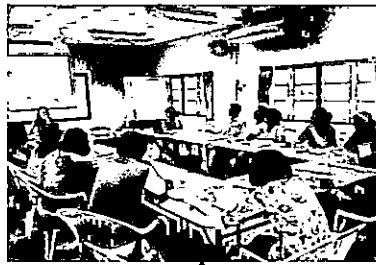
ศูนย์คุ้มครองสิทธิผู้บริโภคจังหวัดพะเยา ภายใต้ มูลนิธิพะเยาเพื่อการพัฒนา

ศูนย์เราทำหน้าที่อะไรบ้าง

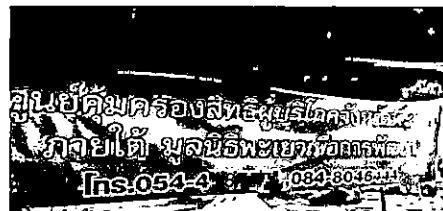
1. ให้คำปรึกษาเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับผู้บริโภคดูแลเบ็ดเสร็จในทุกด้าน
2. รณรงค์ประชาสัมพันธ์และให้ความรู้ความเข้าใจกับประชาชนในเรื่องสิทธิผู้บริโภค
3. พัฒนาระบบข้อมูล และจัดการความรู้เพื่อนำไปสู่การผลักดันเชิงนโยบาย

91 หมู่ 2 ต.สันป่าม่วง อ.เมือง จ.พะเยา 56000
 โทร : 054-458757 / 084-8046444 / 084-6116564. เว็บไซต์ : www.phayaocivil.com
 Facebook : มูลนิธิพะเยาเพื่อการพัฒนา / ศูนย์คุ้มครองสิทธิผู้บริโภค จังหวัดพะเยา

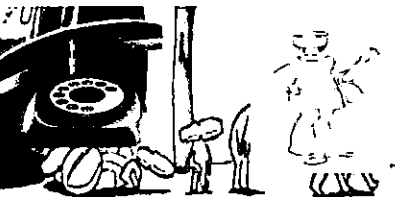
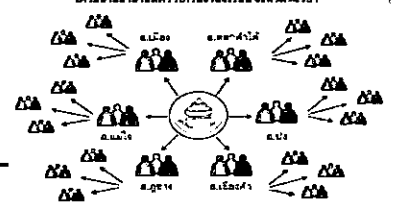
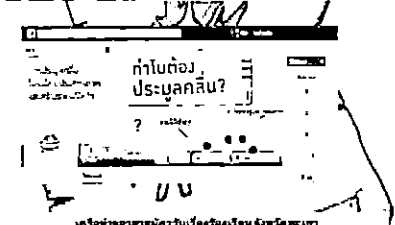
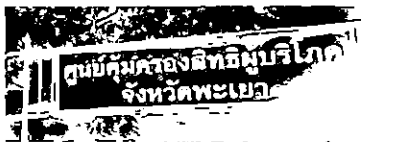

**การเสริมสร้างความรู้
เข้มแข็ง
กลุ่มองค์กรผู้บริโภคร่วม**

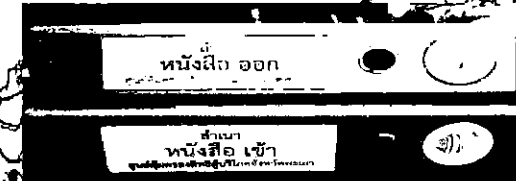
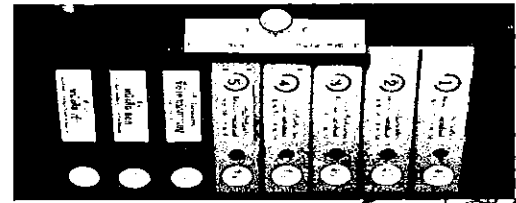
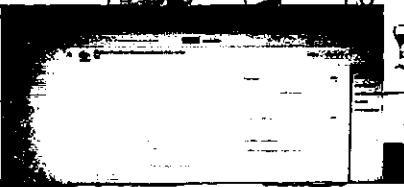
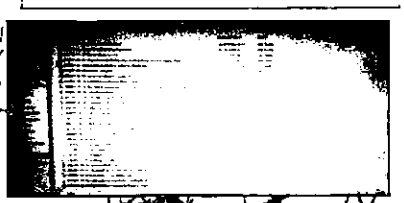
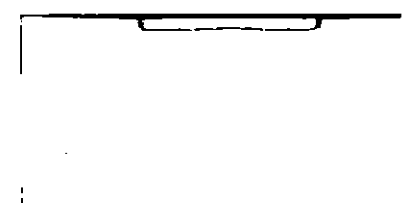
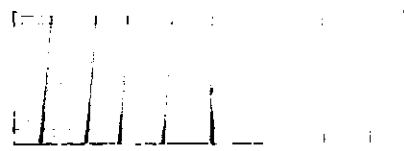
**การสร้างความรู้
ตระหนักรู้ผู้บริโภคร่วม**

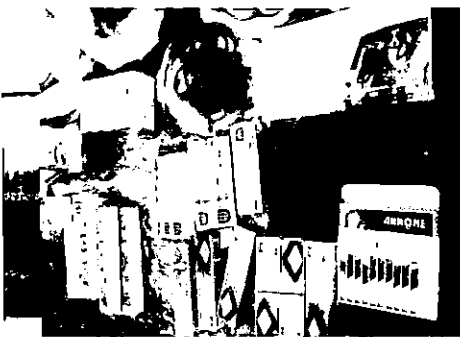

ศูนย์คุ้มครองสิทธิผู้บริโภคจังหวัด

กระบวนการรับเรื่องร้องเรียน

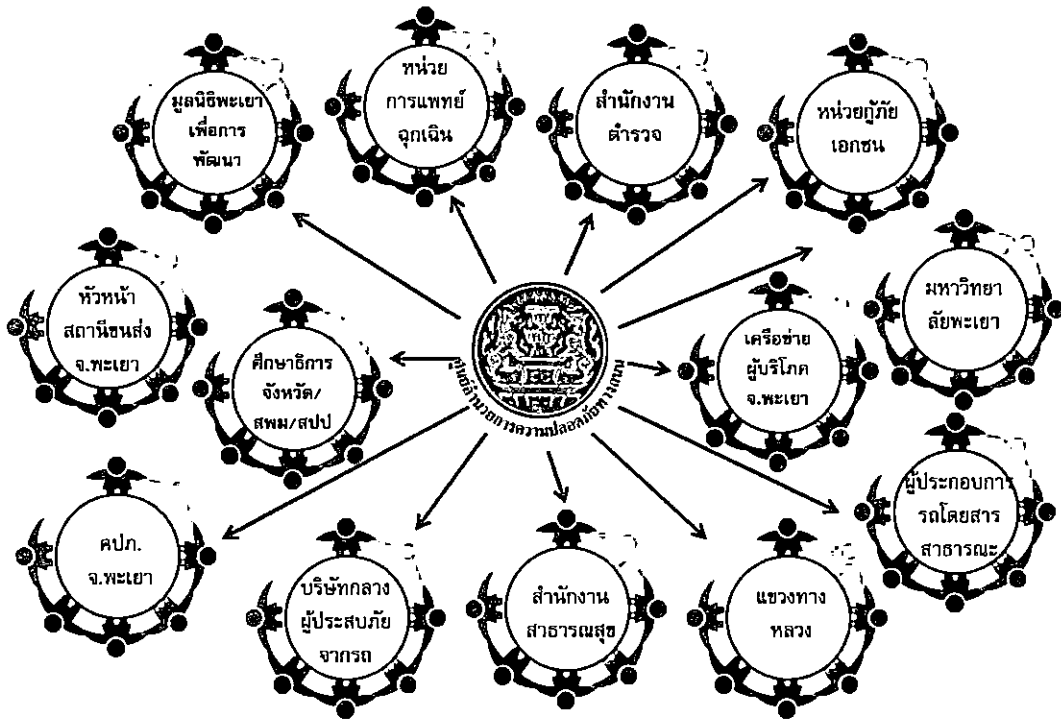

การเฝ้าระวังและแก้ไขปัญหาปัจจัยเสี่ยงด้านยา อาหาร ผลิตภัณฑ์สุขภาพ

ศูนย์คุ้มครองสิทธิผู้บริโภคจังหวัดพะเยา

คณะกรรมการพัฒนาคุณภาพปรถโดยสธารสาธารณะและรถนักเรียน จ.พะเยา

คณะกรรมการเพื่อพัฒนาคุณภาพปรถโดยสธารสาธารณะและรถนักเรียน

จังหวัดพะเยา

ประจำวันจันทร์ ที่ 10 เดือน กรกฎาคม พ.ศ.2561

คณะกรรมการศูนย์อำนวยการความปลอดภัยทางถนนจังหวัดพะเยา
 เชื่อมระบบฐานข้อมูล การเฝ้าระวัง ส่งต่อและพัฒนาข้อมูลกรณีเกิดเหตุ
 ร่วมกับเครือข่ายเฝ้าระวังและกู้ชีพกู้ภัย

วันที่ 16 กรกฎาคม 2561 มูลนิธิพะเยาเพื่อการพัฒนา
 ร่วมกับศูนย์อำนวยการความปลอดภัยทางถนนจังหวัดพะเยา
 และ บริษัทผู้ประกอบจากรถ ได้ร่วมกันจัดประชุม
 เครือข่ายผู้บริโภครถยนต์จังหวัดพะเยา เพื่อสร้างความ
 เชื่อมโยง และพัฒนาฐานข้อมูลกรณีเกิดเหตุ
 โดยมีคณะกรรมการพัฒนาระบบข้อมูลกรณีเกิดเหตุ
 ร่วมกับเครือข่ายเฝ้าระวังและกู้ชีพกู้ภัย (คกช.) เป็นประธาน

คณะกรรมการเพื่อพัฒนาคุณภาพ
 ปรถโดยสธารสาธารณะและรถนักเรียนจังหวัดพะเยา

PHAYAOVFL.ORG
 โรงเรียนเอกชนพระยา พิชัยพัฒนาการรับ-ส่งนักเรียนปลอดภัย
 เมื่อวันที่ 22 เดือน มิถุนายน พ.ศ. 2562 สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดพระยา.

การผลักดันนโยบาย

PHAYAOVFL.ORG
 พระยาฯยกระดับจังหวัดต้นแบบรถนักเรียนปลอดภัย
 วันที่ 20 มิถุนายน 2562 เวลา 13:30 น. ณ ห้องประชุมอุทยานอุทยาน 5 ศาลากลาง

1.1 การที่โรงเรียนที่มีข้อบกพร่องด้านความปลอดภัยของยานยนต์จะขอรับ โรงเรียนเป็นอีกทั้งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
 ประเด็นที่ 1. สถานะ 1. และ 2. โรงเรียนระดับจังหวัดในโรงเรียนที่ 18 ส่วนจะลดขนาด 20 ชั่วโมง

1.2 การที่ทางจังหวัดโครงการ สถานศึกษา รวมไปถึง วิทยาลัยสงฆ์ในการส่งเสริมโดยกระทรวงและระดับจังหวัด

1.3 การที่หน่วยงานอื่นหรือ สถานศึกษา หน่วยงานที่มาจากกระทรวงสาธารณสุขและระดับจังหวัด ผ่านผู้เกี่ยวข้องในแบบที่ควรต้อง
 การทำแผนระยะยาวและงานระดับจังหวัด

1.4 การที่หน่วยงานอื่นหรือ สถานศึกษาและระดับจังหวัดในจังหวัดพระยา

2.) ส่วนของโรงเรียนที่รับส่งนักเรียนที่ปลอดภัย 9 แห่งในจังหวัดพระยา

3.) การขอรับโรงเรียนที่รับส่งนักเรียนที่ปลอดภัย เป็นการส่งเสริมโดยสถานศึกษาและกระทรวงศึกษาธิการ

เวทีสภาผู้บริโภคร่วมพัฒนาการรับ-ส่งนักเรียนให้
 ปลอดภัยสถานศึกษาจะพัฒนาการรับ-ส่งนักเรียน
 ให้ปลอดภัยอย่างไร

จัดเวทีสภาผู้บริโภคร่วม
 คนพะเยาจะร่วมกันพัฒนาการรับ-ส่งนักเรียนให้
 ปลอดภัยได้อย่างไร

สยามทีวี

“พะเยา” ขยายผลผลิตทีวีรับโชคจากสถานีฯร่วมทุนแบบครบวงจรถึงมือเกษตรกร

พะเยา - สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 5 (ททบ.5) ได้ขยายผลผลิตทีวีรับโชคจากสถานีฯร่วมทุนแบบครบวงจรถึงมือเกษตรกรในพื้นที่จังหวัดพะเยา โดยสถานีฯได้ร่วมกับผู้ประกอบการในพื้นที่จังหวัดพะเยา ในการผลิตทีวีรับโชคจากสถานีฯร่วมทุนแบบครบวงจร ซึ่งสถานีฯได้ผลิตทีวีรับโชคจากสถานีฯร่วมทุนแบบครบวงจรจำนวน 100,000 เครื่อง และสถานีฯได้จัดส่งทีวีรับโชคจากสถานีฯร่วมทุนแบบครบวงจรจำนวน 100,000 เครื่องให้แก่เกษตรกรในพื้นที่จังหวัดพะเยา โดยสถานีฯได้จัดส่งทีวีรับโชคจากสถานีฯร่วมทุนแบบครบวงจรจำนวน 100,000 เครื่องให้แก่เกษตรกรในพื้นที่จังหวัดพะเยา โดยสถานีฯได้จัดส่งทีวีรับโชคจากสถานีฯร่วมทุนแบบครบวงจรจำนวน 100,000 เครื่องให้แก่เกษตรกรในพื้นที่จังหวัดพะเยา

ศูนย์บริการคอมพิวเตอร์ (ศูนย์บริการคอมพิวเตอร์)

ศูนย์บริการคอมพิวเตอร์ (ศูนย์บริการคอมพิวเตอร์) เป็นหน่วยงานที่ให้บริการด้านคอมพิวเตอร์และระบบสารสนเทศแก่หน่วยงานราชการและเอกชนในพื้นที่จังหวัดพะเยา โดยศูนย์บริการคอมพิวเตอร์ (ศูนย์บริการคอมพิวเตอร์) ได้ให้บริการด้านคอมพิวเตอร์และระบบสารสนเทศแก่หน่วยงานราชการและเอกชนในพื้นที่จังหวัดพะเยา โดยศูนย์บริการคอมพิวเตอร์ (ศูนย์บริการคอมพิวเตอร์) ได้ให้บริการด้านคอมพิวเตอร์และระบบสารสนเทศแก่หน่วยงานราชการและเอกชนในพื้นที่จังหวัดพะเยา

“พะเยา” สร้างต้นแบบบรอดสแตจเจอร์โรงเรือนปลอกผัก

“พะเยา” สร้างต้นแบบบรอดสแตจเจอร์โรงเรือนปลอกผัก เป็นโครงการที่จังหวัดพะเยาได้ร่วมกับผู้ประกอบการในพื้นที่จังหวัดพะเยา ในการสร้างต้นแบบบรอดสแตจเจอร์โรงเรือนปลอกผัก ซึ่งโครงการนี้ได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานราชการและเอกชนในพื้นที่จังหวัดพะเยา โดยโครงการนี้ได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานราชการและเอกชนในพื้นที่จังหวัดพะเยา

สยามทีวี

พะเยาเมืองแห่งความปลอดภัย ร่วมมือเพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานพัฒนาารกร รับ-ส่งนักเรียน

จังหวัดพะเยา จังหวัด 16 ธันวาคม 2561 เวลา 09.30 น. / นายพงศ์ เจริญวงศ์ ผู้ว่าราชการจังหวัดพะเยา มอบหมายให้ นายสุวิเศษ ศิริจันทร์ รองผู้ว่าราชการจังหวัดพะเยา เป็นประธานการแถลงข่าว “จังหวัดพะเยาเมืองแห่งความปลอดภัย” และลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือการดำเนินงานพัฒนาารกร รับ-ส่งนักเรียนระหว่าง สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 5 และผู้ประกอบการในพื้นที่จังหวัดพะเยา

>> จังหวัดพะเยา

ร่วมข้อตกลงพัฒนาารกรรับส่งนักเรียน

แถลงข่าวจังหวัดพะเยา

1. จังหวัดพะเยาเมืองแห่งความปลอดภัย
2. จังหวัดพะเยาเมืองแห่งความปลอดภัย
3. จังหวัดพะเยาเมืองแห่งความปลอดภัย
4. จังหวัดพะเยาเมืองแห่งความปลอดภัย
5. จังหวัดพะเยาเมืองแห่งความปลอดภัย

จังหวัดพะเยาเมืองแห่งความปลอดภัย

นายสุวิเศษ ศิริจันทร์
รองผู้ว่าราชการจังหวัดพะเยา

นายพงศ์ เจริญวงศ์
ผู้ว่าราชการจังหวัดพะเยา

นายสุวิเศษ ศิริจันทร์
รองผู้ว่าราชการจังหวัดพะเยา

นายพงศ์ เจริญวงศ์
ผู้ว่าราชการจังหวัดพะเยา

ขอเชิญร่วมสัมมนา

ถอดบทเรียนจังหวัดต้นแบบการลดอุบัติเหตุทางถนน

“วุฒิสภาค้นหา เรื่องเด่นเพื่อเป็นนโยบาย (Best Practice)”

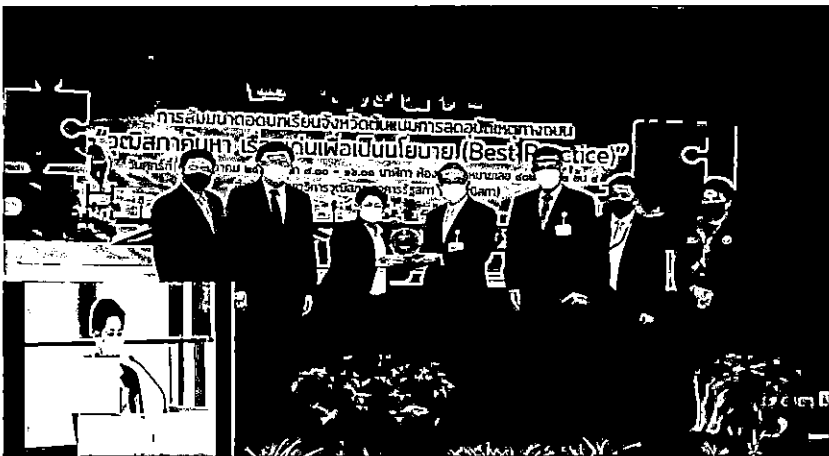
วันศุกร์ที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๖๔ เวลา ๘.๐๐ - ๑๖.๐๐ นาฬิกา ห้องประชุมหมายเลข ๕๐๒ - ๕๐๓ ชั้น ๘ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา อาคารรัฐสภา (ชั้นวุฒิสภา)

“Scan ลงประชุม thru WebEx”

“เชิญลงประชุมสัมมนา”

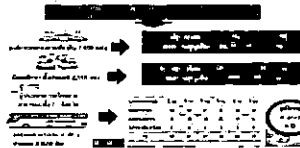
การใช้สัญญาณจราจรโดยสาธารณะ เพื่อลดและป้องกันอุบัติเหตุ
สัญญาณจราจรที่ประกอบด้วยสัญญาณจราจรที่ควบคุมด้วยระบบ
หมายเลข ๒๐๑ ๖๖๖๖ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการจราจร

ใช้สัญญาณจราจรโดยสาธารณะ = เดินทางปลอดภัย อุบัติเหตุ = 0

ถ้าประเทศไทยได้ความสำคัญในการควบคุมความเร็ว การบังคับใช้ใบขับขี่ที่ถูกต้อง และเรื่องของการจราจร จังหวัดพะเยาได้พัฒนาสัญญาณจราจรที่เป็นหรือมีการเปิดใช้งานโดยสาธารณะที่มีมาตรฐานเพื่อทัศนศึกษา ในปี ๒๐-๒๔ กับ สปท. 72 แห่ง 18 สถาบัน

* สอดคล้องกับงาน 4 ปี พบว่าไม่เกิดอุบัติเหตุจากการเดินทาง (อุบัติเหตุ = 0)

อุบัติเหตุ... เป็นภัยที่ความสูญเสียที่ไม่มีขอบเขตให้กับคนในสังคม ไม่ว่าจะเป็นคนในครอบครัว เพื่อน หรือคนรัก ยิ่งกว่าอุบัติเหตุที่ไม่สามารถคาดเดาหรือรู้ล่วงหน้าได้ แต่ป้องกันได้ ในแต่ละปีการเดินทางโดยรถโดยสารสาธารณะซึ่งเป็นระบบขนส่งมวลชนที่มีความจำเป็นต่อการเดินทาง ก่อให้เกิดความสูญเสียต่อชีวิต ไม่น้อยกว่า 150 ครั้งต่อปี ซึ่งมีปัจจัยจาก สภาพรถ คนขับ และเส้นทาง

เพราะทุกชีวิตมีคุณค่า... การนำระบบจราจรที่ใช้สัญญาณจราจรที่ควบคุมด้วยระบบสัญญาณจราจรที่มี 7,650 แห่ง สถานศึกษา 2,358 แห่ง ผู้ประกอบการ 77 จังหวัดโดยกรมการขนส่งและจราจรจำนวน 3,676 คัน ที่องค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพเป็นต้นแบบ สามารถป้องกันและลดการสูญเสียจากอุบัติเหตุได้มากกว่า 300,000,000 บาทกับประชากรที่ลดลงประมาณปีละ 200,000 คน

ข้อเสนอการขับเคลื่อนนโยบาย

1. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องจัดตั้งทีมงาน เป็นระบบและยึดการนำร่องการจราจรโดยสาธารณะไม่ประจำทางไว้ว่าจะเอามาใช้ตามจุดไหน ในส่วนราชการ ราชบัณฑิตยสถาน หน่วยงานราชการอื่นที่เกี่ยวข้องต้องตระหนักเรื่อง การอบรมประชาชน ในใบขับขี่ชนิด 2 คน (ในกรณีที่มี 400 คน) ประสิทธิภาพการจราจร
2. ศูนย์อำนวยการควบคุมและบริหารจัดการจราจรจังหวัดพะเยาได้ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการโดยสาธารณะไม่ประจำทางให้เป็นไปตามมาตรฐานสัญญาณจราจรที่บังคับใช้
3. สำนักงานขนส่งจังหวัดควบคุมการจราจร โดยสาธารณะไม่ประจำทาง ทุกจุดที่ได้มีคุณภาพและมาตรฐานโดยใช้งาน
- 3.1 ควบคุมความปลอดภัยของการจราจรระแวกไม่เกิน 10 ปี
- 3.2 ไม่ให้จราจรละเมิดความเร็วเกินกว่าที่กำหนดที่มีความปลอดภัย
- 3.3 รถโดยสารสาธารณะทุกชนิดผ่านการ ควบคุมการจราจร
- 3.4 รถโดยสารสาธารณะทุกชนิดต้องมี GPS

สภาบุรีโลก จังหวัดพะเยา

คุ้มครองและพิทักษ์สิทธิ
บุรีโลก

การขับเคลื่อน “สภาบุรีโลกจังหวัดพะเยา”

ปี 2559

วันที่ 31 สิงหาคม 2559 ได้มีการจัดเวทีองค์กรภาคีจังหวัดพะเยา 15 เครือข่ายร่วมกับ ศูนย์คุ้มครองสิทธิผู้บริโภคจังหวัดพะเยา การเรียนรู้ข้อมูลสถานการณ์และการดำเนินงานและการพัฒนาแนวทางการร่วมมือระหว่างองค์กรภาคี ภาคีรัฐ เอกชน และองค์กรภาคประชาชน

ปี 2560

วันที่ 24 พฤศจิกายน พ.ศ. 2559 ประชุมพัฒนากลไกความร่วมมือเพื่อขับเคลื่อน การทำงานคุ้มครองสิทธิผู้บริโภค "สภาผู้บริโภครจังหวัดพะเยา" เพื่อเรียนรู้สถานการณ์ปัญหาผู้บริโภคและค้นหาคณะทำงาน

วันที่ 18 มกราคม 2560 เพื่อการรวมพลังของเครือข่ายผู้บริโภคเพื่อร่วมกันจัดตั้งองค์กรในการพิทักษ์สิทธิผู้บริโภค "สภาผู้บริโภคร" ครั้งนี้เน้นการพัฒนาแนวคิดการเสริมสร้างความเข้มแข็งองค์กรผู้บริโภค : องค์กรอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค และสภามีหน้าที่หรือภารกิจ และมีการจัดตั้งคณะกรรมการสภาผู้บริโภคร

วันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2560 ประชุมเพื่อปรึกษาแนวทางการจัดเวที สภาผู้บริโภครจังหวัดพะเยา เพื่อเปิดตัวการทำงานสภาผู้บริโภครจังหวัดพะเยา

วันที่ 29 เดือน เมษายน พ.ศ.2560 "เวทีสภาผู้บริโภครจังหวัดพะเยา" ความสำคัญของการจัด "เวทีสภาผู้บริโภครจังหวัดพะเยา" โดยมีการนำเสนอ "สถานการณ์ปัญหาที่ผู้บริโภคจังหวัดพะเยาต้องเผชิญ" และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเพื่อพัฒนาความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ปี 2560

วันที่ 17 สิงหาคม 2560 ประชุมจัดทำแผนคุ้มครองผู้บริโภค จัดทำ กรอบแนวคิดของแผนยุทธศาสตร์การคุ้มครองผู้บริโภค จังหวัดพะเยา (พ.ศ. 2560-2565)

วันที่ 19 ตุลาคม 2560 การประชุมการประชุมคณะกรรมการสภาผู้บริโภครจังหวัดพะเยา ในครั้งนี้มีการทบทวนการดำเนินงานของสภาผู้บริโภครจังหวัดพะเยาใน 1 ปี ที่ผ่านมา และวางแผนการดำเนินงานคุ้มครองผู้บริโภคจังหวัดพะเยา

วันที่ 6 เดือน พฤศจิกายน พ.ศ. 2560 "สภาผู้บริโภครจังหวัดพะเยา" ครั้งนี้เน้นการวางแผนการดำเนินงานคุ้มครองผู้บริโภคจังหวัดพะเยาร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ปี 2561

วันที่ 8 เดือน มีนาคม พ.ศ. 2561 การประชุมพัฒนากลไกความร่วมมือ "สภาผู้บริโภครจังหวัดพะเยา" วางแผนการประชาสัมพันธ์เผยแพร่ความรู้และสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการคุ้มครองและพิทักษ์สิทธิของผู้บริโภค พบผู้ว่าราชการจังหวัดพะเยา ออกรายการพะเยาทีวี การจัดบูธนิตรรศการงาน

วันที่ 29 เดือน เมษายน พ.ศ.2561 เพื่อเติมข้อมูลกฎหมาย-สิทธิผู้บริโภค 30 เมษายน วันคุ้มครองผู้บริโภคไทย ความก้าวหน้า พ.ร.บ. คุ้มครองผู้บริโภค และการระลึกถึงความสำคัญของวันคุ้มครองผู้บริโภคไทย ซึ่งมีรัฐธรรมนูญที่ให้ความสำคัญของการคุ้มครองผู้บริโภค โดยบัญญัติไว้ในมาตรา 57 ว่า "สิทธิของบุคคลซึ่งเป็นผู้บริโภคย่อมได้รับความคุ้มครองทั้งนี้ตามที่กฎหมายบัญญัติ"

วันที่ 30 เมษายน 2561 จัด “เวทีสานพลังคนพะเยาเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค” โดยมีการนำเสนอสถานการณ์ปัญหาที่คนพะเยาเผชิญ และการผลักดันกฎหมาย “สภาองค์กรผู้บริโภคแห่งชาติ” และระดมความคิดเห็นข้อเสนอต่อการแก้ไขปัญหาลูกค้าผู้บริโภคและมีการเสวนา : ความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภคจังหวัดพะเยา

ปี 2561

วันที่ 28 เดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2561 การประชุมคณะกรรมการสภาคุ้มครองผู้บริโภคจังหวัดพะเยา ครั้งนี้ได้มีการ การสรุปผลการจัดเวทีวันที่ 30 เมษายน 2561 จัดเวทีสานพลังคนพะเยาเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค” และมีการนำเสนอสรุปบทเรียนการดำเนินงานโครงการพัฒนาองค์กรผู้บริโภคคุณภาพฯ

วันที่ 14 ธันวาคม 2561 คณะกรรมการสภาผู้บริโภคจังหวัดพะเยา เข้าพบเจ้าหน้าที่สำนักงานยุติธรรมจังหวัดพะเยา และกลุ่มงานคุ้มครองผู้บริโภคและเภสัชสาธารณสุข สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดพะเยา เพื่อติดตามการดำเนินงานยื่นหนังสือในการแก้ไขปัญหาและผลักดันนโยบาย เรื่องการจัดการเสาสัญญาณโทรศัพท์ และการจัดการยาไว้ในชุมชนเพื่อให้เกิดมาตรการเพื่อคุ้มครองผู้บริโภคต่อไป รวมทั้งร่วมกับทางจังหวัดเพื่อขับเคลื่อนการจัดการปัญหาชายแดนในพื้นที่ และผลักดันเป็นนโยบายของอำเภอกู่ช้างเพื่อขับเคลื่อนการทำงานต่อไป

ปี 2562

วันที่ 20 มีนาคม พ.ศ.2562 ณประชุมเวที ทบทวนข้อมูล ติดตามความก้าวหน้าและวางแผนการดำเนินงานของคณะกรรมการสภาผู้บริโภคจังหวัดพะเยา

วันที่ 30 เมษายน 2562 และเพื่อเป็นการสร้างพลังของผู้บริโภค โดยเน้นการสร้าง ความเข้าใจต่อเนื้อหาสำคัญของพรบ.การจัดตั้งสภาองค์กรของผู้บริโภค เพราะถือเป็นกฎหมายที่ผู้บริโภคร่วมกันผลักดันให้เกิดตามเจตนารมณ์สร้างความเข้มแข็งของภาคประชาชน เพื่อขึ้นทะเบียนเป็นองค์กรผู้บริโภค รongรับกฎหมายดังกล่าว ณ สถาบันปวงผญาพยาว วัดศรีโคมคำ จังหวัดพะเยา

วันที่ 16 เดือน พฤศจิกายน พ.ศ.2562 ประชุมเพื่อความก้าวหน้าการขับเคลื่อนการจัดตั้งสภาผู้บริโภคจังหวัดพะเยา ข้อจำกัดและความท้าทาย

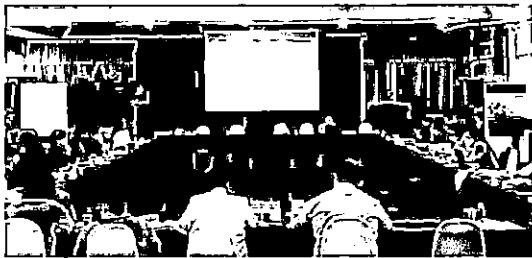

วันที่ 26 ธันวาคม พ.ศ.2562 เวที “การขับเคลื่อนสภาผู้บริโภคจังหวัดพะเยาเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภคจังหวัดพะเยา” พัฒนากลไกโครงสร้างสภาจังหวัด

ปี 2563

วันที่ 17 กรกฎาคม 2563 สภาผู้บริโภคจังหวัดพะเยาร่วมกับมูลนิธิพะเยาเพื่อการพัฒนา จัดเวที "ขับเคลื่อนสภาผู้บริโภคจังหวัดพะเยาเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค" โดยมีการแลกเปลี่ยนและนำเสนอความคิดเห็นการขับเคลื่อนการจัดตั้งสภาองค์กรของผู้บริโภค ตาม พรบ.การจัดตั้งสภาองค์กรของผู้บริโภค

โครงสร้างสภาองค์กรผู้บริโภคจังหวัดพะเยา

นายสุวันภฎะ จันทร์ ประสานสภาผู้บริโภค

- นายณรงค์ พิทยานนท์ รองประธานสภาผู้บริโภค
- นางสาวกานันท์ วรศศิปัญญา รองประธานสภาผู้บริโภค

นางสาวพรพรรณ รุ่งโรจน์ เกษารัตน์สภาผู้บริโภค นางวันนา มีสุข

- คณะกรรมการนโยบายสภาองค์กรของผู้บริโภค ผู้แทน 8 ด้าน
- ด้านการเงินและกิจการธนาคาร นางบรรณมาศ กอนแก้ว
 - ด้านการขนส่งและยานพาหนะ นางจตุรภรณ์ ศรีวงค์
 - ด้านอิเล็กทรอนิกส์และเว็บไซต์ นายสาธิต นิ่มกระจำจิลล
 - ด้านอาหาร ยา ผลิตภัณฑ์สุขภาพ นางฉัตรสิริลา อินธิ์
 - ด้านบริการสุขภาพ นายสุรัตน์ ชมเชย
 - ด้านสินค้าและบริการทั่วไป นายเดวิด นพอนยา
 - ด้านการศึกษาและโทรคมนาคม นางจินตนา แก้วหาร
 - ด้านบริการสาธารณะ นางสาวศิริวรรณ ปวงสาม
- ผู้แทนอำเภอ ๑ อำเภอ
1. นายสุพร ตาแก้ว	อำเภอเมือง
2. นายอึ้ง เมืองวงษ์	อำเภอเมือง
3. นายสุจักษณ์ เรืองแก้ว	อำเภอดอกคำใต้
4. นางประวีณ์ กิ่งแก้ว	อำเภอสุภุมาร
5. นายประวีณ์ กิ่งแก้ว	อำเภอสุภุมาร
6. นายจตุรพล จันทร์นา	อำเภอป่าสัก
7. นายชนกันต์ นานระ	อำเภอเชียงม่วน
8. นายวีเชษฐ์ เขียวชาญ	อำเภอจุน
9. นางวันนา มีสุข	อำเภอเชียงคำ

- สมาชิกสภาองค์กรผู้บริโภค คือองค์กรผู้บริโภคที่เลือกตั้ง สภาขึ้นกับนายทะเบียนแล้ว
- นายวิจิต ถิ่นวังนาอูด
 - นายสิริเฉลิม ศรีพรมุก
 - นายภาคภูมิ สุตะคามแก้ว
 - นายจิรพรเพ็ญ คำวัง
 - นางสาวณิชา แซงอรุณ
 - นางสาววิภาณี ติ่งดี
 - นางฉัตรภรณ์ จันทร์ภา
- ที่ปรึกษา
- สุวิทย์ รามเมืองทุก นักกฎหมาย มหาวิทยาลัยพะเยา
 - สำนักงานยุติธรรมจังหวัด
 - สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด
 - สำนักงานขนส่งจังหวัด
 - สำนักงานปศุสัตว์
 - สำนักงาน อบก.
 - สำนักงาน อบป.
 - คณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค
 - วิศวกรรม

- สมาชิกสภา ที่ยังไม่ผ่านการจดทะเบียนกับนายทะเบียนจังหวัด
- นางสาวอึ้งพรรณษา แก้วจันทร์
 - นางสาวกัญญาพร เมืองนา

วันที่ 6 สิงหาคม พ.ศ. 2563 คณะกรรมการสภาผู้บริโภคจังหวัดพะเยา จัดประชุมที่ม คณะทำงานเพื่อกำหนดร่างระเบียบข้อบังคับสภาเบื้องต้น และทบทวนโครงสร้างคณะกรรมการ และคณะทำงาน รวมถึงการเตรียมความพร้อมเพื่อสนับสนุนการทำงานและผลักดันการเกิดสภา องค์กรผู้บริโภคแห่งประเทศไทย

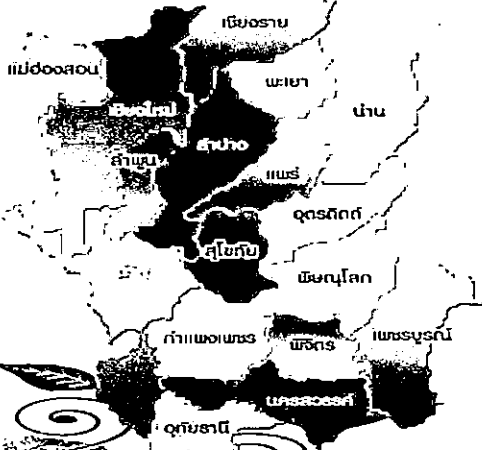
ปี 2564

วันที่ 6 มกราคม 2564 เครือข่ายผู้บริโภคจังหวัดพะเยา ร่วมกันเข้าร่วมการประชุมสภาองค์กรของผู้บริโภคครั้งที่ 1/2564 ถือได้ว่าเป็นการประชุมครั้งประวัติศาสตร์ที่รอดอย กันมา 22 ปี ที่รวมองค์กรผู้บริโภคทั่วประเทศกว่า 151 องค์กร ได้มีการตั้งคณะกรรมการและแนวทางการทำงาน เพื่อคุ้มครองผู้บริโภคต่อไป

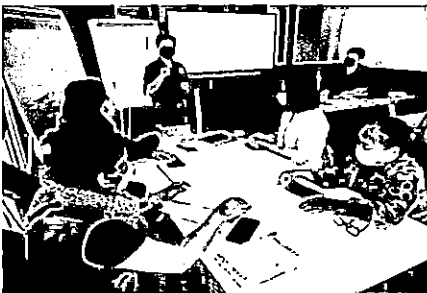
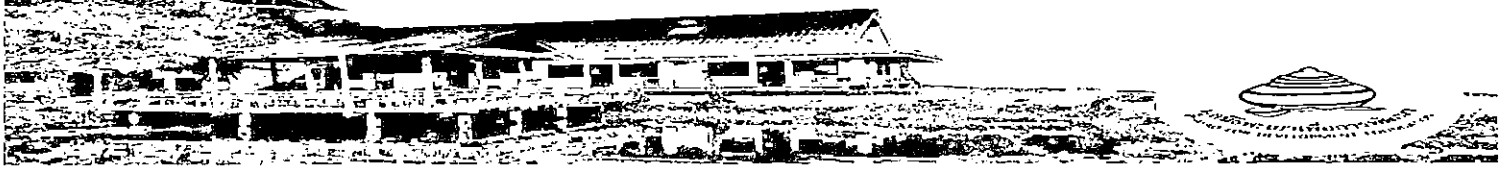

วันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2564 องค์กรสภาองค์กรผู้บริโภคจังหวัดพะเยา 19 องค์กร ประชุมสภาองค์กร ผู้บริโภคครั้งที่ 2/2564 เพื่อพิจารณาข้อบังคับของสภาองค์กรผู้บริโภค และระเบียบของสภา องค์กรของผู้บริโภค.

กระบวนการติดตาม หนุนเสริม และพัฒนา
การเสริมสร้างความรู้และทักษะในการคุ้มครองผู้บริโภค
เครือข่ายภาคเหนือ,

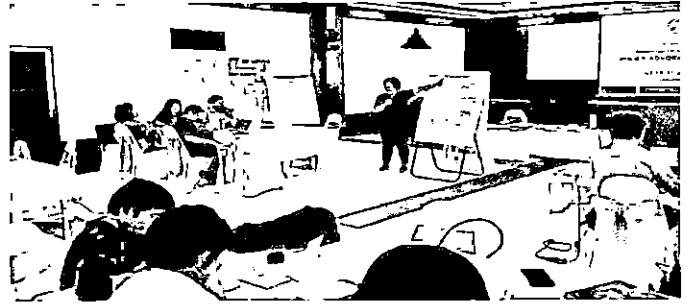
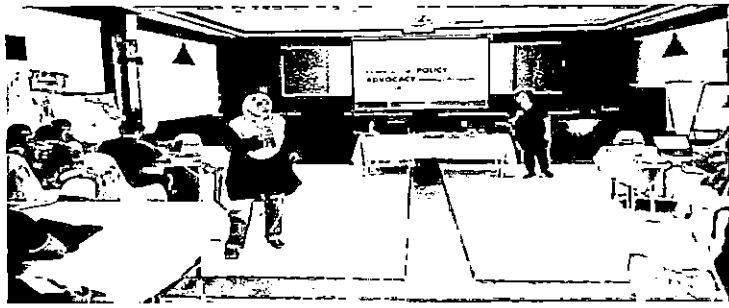

- ✓ การพัฒนาระบบขนส่งมวลชนที่ปลอดภัยและเป็นธรรม
- ✓ การพัฒนาองค์กรคุณภาพ
- ✓ การพัฒนาเครือข่ายศูนย์ประสานงานหลักประกันสุขภาพภาคประชาชนภาคเหนือ,

การเสริมสร้างความรู้และทักษะในการคุ้มครองผู้บริโภค
เครือข่ายภาคเหนือ,

การขับเคลื่อนการคุ้มครองผู้บริโภคเครือข่ายภาคเหนือ

การพัฒนาชุดความรู้การดำเนินงานภายใต้โครงการต่าง ๆ

การยกระดับความรู้เพื่อขยายความร่วมมือกับภาคีระดับภาค

การสนับสนุนองค์กรผู้บริโภคเพื่อยื่นจดแจ้งขึ้นทะเบียนสถานองค์กรของผู้บริโภค

การยื่นจดแจ้งองค์กรผู้บริโภค ภาคเหนือ

ที่	จังหวัด	จำนวนยื่นจดแจ้ง	ออกจ2	ออกจ9
1.	พะเยา	33	21	21
2.	เชียงใหม่	25	21	21
3.	เชียงราย	32	15	15
4.	ลำปาง	34	21	21
5.	ลำซวน	11	11	10
6.	แพร่	6	6	6
7.	น่าน	5	1	1
8.	กำแพงเพชร	6	1	-
9.	แม่ฮ่องสอน	3	-	1
10.	อุดรธานี	1	-	1
	รวม	156	97	97

สภาองค์กรผู้บริโภคแห่งประเทศไทย ขอเชิญชวนผู้บริโภคทั่วประเทศ เข้าร่วมกิจกรรม "พิธีทวงถามได้รับคดียังเป็นธรรมเรื่องวิน" ในวันที่ 17 เมษายน 2567 และกิจกรรมต่อเนื่องในวันที่ 21 และ 24 เมษายน 2567 ณ อาคารอเนกประสงค์ ชั้น 5 อาคาร 500 ปี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี กรุงเทพมหานคร

ในวันที่ 24 เมษายน 2567 กลุ่มผู้บริโภคจะร่วมพิธีทวงถามได้รับคดียังเป็นธรรมเรื่องวินร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อาทิ สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ

การช่วยเหลือผู้เสียหายจากอุบัติเหตุโดยสารและพัฒนาคือความร่วมมือเครือข่ายนายภาคเหนือ

หมวดอาหารปรุงสุก
น้ำพริกหนุ่ม 17 ยี่ห้อ

ราคาจำหน่ายปลีก 30 บาท/ลิตร (รวมภาษีมูลค่าเพิ่ม 7% และค่าธรรมเนียมการขนส่ง) สำหรับพื้นที่กรุงเทพฯ และปริมณฑล

ข่าวประชาสัมพันธ์
สภาองค์กรผู้บริโภคแห่งประเทศไทย ขอเชิญชวนผู้บริโภคทั่วประเทศ เข้าร่วมกิจกรรม "พิธีทวงถามได้รับคดียังเป็นธรรมเรื่องวิน" ในวันที่ 17 เมษายน 2567 และกิจกรรมต่อเนื่องในวันที่ 21 และ 24 เมษายน 2567 ณ อาคารอเนกประสงค์ ชั้น 5 อาคาร 500 ปี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี กรุงเทพมหานคร

ผศ. ดร.ประจักษ์ ทรัพย์สุคนธ์
ได้สร้างนวัตกรรมเครื่อง

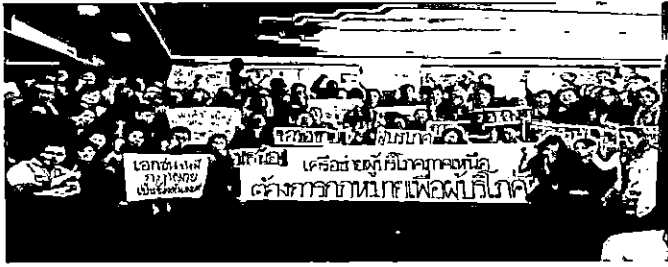
"อลาสซี" สู้บรรจวน้ำภาคเหนือ 24 ไร่

เสาสารกัมมันตรังสี

ศูนย์คุ้มครองสิทธิผู้บริโภคจังหวัดพะเยา

บริการรถแท็กซี่ (รถแท็กซี่ 4 ประตู) ในพื้นที่กรุงเทพฯ 23 จังหวัด

1. รถแท็กซี่	2. รถแท็กซี่
3. รถแท็กซี่	4. รถแท็กซี่
5. รถแท็กซี่	6. รถแท็กซี่
7. รถแท็กซี่	8. รถแท็กซี่
9. รถแท็กซี่	10. รถแท็กซี่
11. รถแท็กซี่	12. รถแท็กซี่
13. รถแท็กซี่	14. รถแท็กซี่
15. รถแท็กซี่	16. รถแท็กซี่
17. รถแท็กซี่	18. รถแท็กซี่
19. รถแท็กซี่	20. รถแท็กซี่
21. รถแท็กซี่	22. รถแท็กซี่
23. รถแท็กซี่	24. รถแท็กซี่

จากภาพการประชุมภาคเหนือ "การรวมกลุ่มผู้บริโภค เช่นเดียวกับภาคอื่นๆ" เมื่อวันที่ 15 ธันวาคม 2559 ณ โรงแรมบีพี แบริ่งแอนด์เมเจอร์ เมืองเชียงใหม่ โรงแรมดังกล่าวได้รวมกลุ่มผู้บริโภคจังหวัดเชียงใหม่ การพาณิชย์ การว่า สหกรณ์การเกษตร และการขนส่งเมืองเชียงใหม่ของมูลนิธิเพื่อผู้บริโภคและองค์กรผู้บริโภคที่ทำงานใน 10 จังหวัดภาคเหนือ คือ เชียงใหม่ เชียงราย พะเยา ลำปาง แม่ฮ่องสอน ลำพูน ลำปาง เชียงใหม่ กำแพงเพชร และตาก ภาคเหนือตอนบนประกอบด้วย 7 ด้าน คือ ด้านการบริหารสุขภาพ ด้านการบริหารสาธารณสุข ด้านอาหาร ยา และผลิตภัณฑ์สุขภาพ ด้านการเงิน การธนาคาร ด้านสินค้าและบริการทั่วไป ด้านสิ่งแวดล้อมและชุมชน และด้านพลังงาน ตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน 2557 ถึงวันที่ 30 ธันวาคม 2559 มีจำนวนเรื่องร้องเรียนเข้ามาทั้งหมด 1,000 กรณี

ร่วมกับเครือข่ายผู้บริโภคประเทศเพื่อผลักดันการคุ้มครองในประเด็นต่าง ๆ

การสำรวจการใช้ยาปฏิชีวนะ
ในบ่อเลี้ยงปลานิลและการจัดการเชิงระบบ
ภญ.รุจิรา นิชญา, ภญ.พิชญาภา ทรมมีเดช, น.ส.พวงทอง ว่องไว
[www.mof.or.th/...]

การประชุมวิชาการ
ภาคีวิชาการเฝ้าระวังและพัฒนาระบบยา 4 ภาค
วันอาทิตย์, ที่ 20 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2565 เวลา 10.00 - 16.00 น.
ศูนย์วิชาการเฝ้าระวังและพัฒนาระบบยาภาคเหนือ

ผ่าน f LIVE กพย. - ศูนย์วิชาการเฝ้าระวังและพัฒนาระบบยา

ร่วมกับเครือข่ายผู้บริโภคประเทศเพื่อผลักดันการคุ้มครองในประเด็นต่าง ๆ

ทิศทางกำกับการขับเคลื่อนรถรับส่งนักเรียนปลอดภัย

14 ตุลาคม 2564 มูลนิธิเพื่อผู้บริโภค เครือข่ายองค์กรผู้บริโภค สมาองค์กรของผู้บริโภค และสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสาธารณสุข ร่วมกันจัดเวทีกับนักเรียนและอนาคตศึกษาทางรถรับส่งนักเรียนปลอดภัย

ข้อสรุปจากการจัดเวที ผู้แทน ขนส่ง-สพฐ.-ปท. รับข้อเสนอองค์กรผู้บริโภค

1. หนุนรถรับส่งนักเรียนปลอดภัยเป็นตัวชีวิตจังหวัดและโรงเรียน
2. ผลักดันความปลอดภัยของนักเรียนเป็นวาระแห่งชาติ
3. เชิญองค์กรผู้บริโภคร่วมพัฒนาแผนแม่บทฉบับใหม่

เป้าหมายต่อไป เตรียม เปิดพื้นที่โรงเรียนต้นแบบ พร้อมพัฒนาสู่การเป็นแหล่งเรียนรู้ต้นแบบการจัดการรถรับส่งนักเรียนปลอดภัยให้กับโรงเรียนและผู้สนใจทั่วประเทศ

หน้าที่กลไกเขตพื้นที่

- ๑ สนับสนุนและสร้างความเข้มแข็งให้หน่วยงานประจำจังหวัด สามารถดำเนินงานได้ตามบทบาทหน้าที่
- ๒ สนับสนุนและสร้างความเข้มแข็งให้แก่สมาชิกเพื่อพัฒนาเป็นหน่วยงานประจำจังหวัด และองค์กรของผู้บริโภคให้สามารถจัดตั้งสถานะองค์กรของผู้บริโภคได้ และเข้าร่วมเป็นสมาชิกของสภาองค์กรของผู้บริโภค
 - เป็นที่ปรึกษาองค์กรสมาชิก และสนับสนุนให้สามารถดำเนินการตามแผน เป้าหมายได้
 - พัฒนาศักยภาพองค์กรสมาชิกจังหวัด เพื่อให้้องค์กรสมาชิกจังหวัดสามารถทำงานตามหน้าที่ได้
- ๓ ร่วมกับหน่วยงานประจำจังหวัดและสมาชิก จัดทำยุทธศาสตร์ แผนงานในการคุ้มครองผู้บริโภคและร่วมในการขับเคลื่อน
 - สร้างเครือข่ายและกลุ่มเขตจังหวัดและเชื่อมการทำงานเพื่อขับเคลื่อนร่วมกัน
 - เป็นที่รู้จักและเป็นที่ยอมรับของผู้บริโภคและหน่วยงาน สร้าง connection
 - จัดทำประเด็นร่วมระดับภาค และจัดทำให้เป็นข้อเสนอนโยบายระดับภาค

จังหวัดแม่ฮ่องสอน 1

จังหวัดแพร่ 6

จังหวัดน่าน 1

จังหวัดอุดรดิตถ์ 1

จังหวัดกำแพงเพชร 1

จังหวัดพิจิตร

หน่วยประจำจังหวัด

จังหวัดเชียงราย 15

จังหวัดพะเยา 21

จังหวัดเชียงใหม่ 21

จังหวัดลำพูน 11

จังหวัดลำปาง 21

การดำเนินงาน กลไกเขตพื้นที่ ภาคเหนือ

1. สนับสนุนและสร้างความเข้มแข็งให้หน่วยงานประจำจังหวัด สามารถดำเนินงานได้ตามบทบาทหน้าที่

- 1.1 จัดทำยุทธศาสตร์ของสภาองค์กรของผู้บริโภค
- 1.2 ประชุมทีมงานภาคเขตและหน่วยประจำจังหวัด
- 1.3 การถอดบทเรียนการทำงานสนับสนุนและสร้างความเข้มแข็งให้หน่วยงานประจำจังหวัด
- 1.4 การพัฒนาระบบฐานข้อมูลสารสนเทศสนับสนุนการดำเนินงานขององค์กรผู้บริโภค

2. สนับสนุนและสร้างความเข้มแข็งให้แก่สมาชิกเพื่อพัฒนาเป็นหน่วยงานประจำจังหวัด และองค์กรของผู้บริโภคให้สามารถจัดแจ้งสถานะองค์กรของผู้บริโภคได้

- 2.1 กิจกรรมการประชุมภาคจังหวัดเพื่อถักทอองค์กรผู้บริโภค
- 2.2 กิจกรรมประชุมสร้างความเข้าใจกับองค์กรผู้บริโภค
- 2.3 กิจกรรมประชุมพัฒนาระบบฐานข้อมูลผู้บริโภคเพื่อนำไปจัดแจ้งองค์กรผู้บริโภค
- 2.4 กิจกรรมประชุมออนไลน์ติดตามความก้าวหน้าของการดำเนินงาน
- 2.5 คำสนับสนุนจากรับเรื่องร้องเรียนเพื่อระงับปัญหาผู้บริโภค วิเคราะห์ข้อมูล
- 2.6 สนับสนุนผลการดำเนินงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรู้จักผ่านหลากหลายรูปแบบ และช่องทาง
- 2.7 ประชุมออนไลน์สภาองค์กรผู้บริโภคผู้บริโภค

3. สนับสนุนสำนักงานในการติดตามการทำงานของหน่วยงานประจำจังหวัด

- 3.1 กิจกรรมลงพื้นที่สนับสนุนการทำงานข้อมูลวิชาการ ทั้ง 8 ด้าน ประเด็นสำคัญเร่งด่วน

ข้อเสนอเพื่อการขับเคลื่อนการคุ้มครองผู้บริโภค

1. ติดตามและกำกับหน่วยงานเพื่อทำหน้าที่การคุ้มครองผู้บริโภคอย่างแท้จริง อาทิเช่น
 - ✓ กรมบัญชีกลางแก้ระเบียบจัดซื้อจัดจ้างให้เพิ่ม เติมรายละเอียดการเลือกเช่ารถโดยสารสาธารณะไม่ประจำทางให้มีรายละเอียดที่ครอบคลุม ได้แก่ ใบเสนอราคา รายละเอียดการจ้าง เอกสารการจดทะเบียนบริษัท คู่มือจดทะเบียนรถยนต์ กรมธรรม์ประกันภัย ใบขับขี่คนขับรถ 2 คน (ในกรณีที่เกิด 400 กม.) ประวัติการตรวจสภาพรถ
 - ✓ ศูนย์อำนวยการความปลอดภัยทางถนนทุกจังหวัดกำหนดให้ทุกหน่วยงานใช้สัญญาเลือกเช่ารถโดยสารสาธารณะ
- ไม่ประจำทางให้เป็นไปตามมาตรฐานสัญญาเช่ากรมบัญชีกลางที่ปรับปรุง
 - ✓ สำนักงานขนส่งกำกับควบคุมคุณภาพรถ โดยสาธารณะไม่ประจำ ทางทุกคันให้มีคุณภาพและ มาตรฐานพร้อมใช้งาน
- 3.1 ควบคุมอายุการใช้งานรถโดยสารสาธารณะต้องไม่เกิน 10 ปี 3.2 ไม่ให้เช่ารถสองชั้นมาวิ่งในเส้นทางที่มีความลาดชัน 7%
- 3.3 รถโดยสารสาธารณะทุกคันต้องผ่านการ ทดสอบการทรงตัว 3.4 รถโดยสารสาธารณะทุกคันต้องติด GPS
- ✓ สถานีตำรวจภูธร ไม่รับแจ้งความหรืออำนวยความสะดวกในคดีออนไลน์

ภาคผนวก ค

เอกสารประกอบการนำเสนอ

โดยสภาองค์กรชุมชนตำบล จังหวัดน่าน

สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน)

Community Organization Development Institute (public organization)

- ความเป็นมา

สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) ตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 27 กรกฎาคม 2543 ตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้ง สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) พ.ศ. 2543 เป็นองค์กรของรัฐตามพระราชบัญญัติองค์การมหาชน พ.ศ.2542 ภายใต้การกำกับดูแลของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง ต่อมาในเดือนตุลาคม 2545 ได้ย้ายมาอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์การจัดตั้งสถาบันเป็นความร่วมมือของสองหน่วยงานคือ สำนักงานพัฒนาชุมชนเมือง(พชม.) สังกัดการเคหะแห่งชาติและกองทุนพัฒนาชนบท ซึ่งอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติสำนักงานพัฒนาชุมชนเมือง (พชม.) เป็นหน่วยงานที่จัดตั้งขึ้นในปี 2535 เป็น โครงการพิเศษภายใต้การเคหะแห่งชาติ ตามข้อเสนอของขบวนการชุมชนและประชาสังคมเพื่อบริหารจัดการงบประมาณแก้ปัญหาชุมชนแออัดที่รัฐบาลให้การสนับสนุนจำนวน 1,250 ล้านบาทระหว่างปี 2537-2543 มีการระดมความคิดเห็นจากภาคส่วนต่างๆอย่างกว้างขวางในการยกระดับพชม. เพื่อจัดตั้งองค์กรของรัฐรูปแบบพิเศษที่ทำงานพัฒนาชุมชน จนกระทั่งปี 2542 พ.ร.บ.องค์การมหาชน 2542 มีผลบังคับใช้ พอช. จึงจัดตั้งเป็นองค์การมหาชนแห่งแรกๆตาม พ.ร.บ. นี้ เริ่มดำเนินการอย่างเป็นทางการในวันที่ 26 ตุลาคม 2543

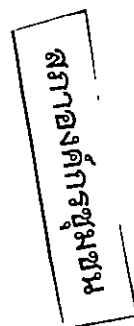
- วัตถุประสงค์

(1) สนับสนุนและให้การช่วยเหลือแก่องค์กรชุมชนและเครือข่ายองค์กรชุมชนเกี่ยวกับการประกอบอาชีพ การพัฒนาอาชีพ การเพิ่มรายได้ การพัฒนาที่อยู่อาศัยและสิ่งแวดล้อมและการพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ของสมาชิกในชุมชนทั้งในเมืองและชนบท โดยยึดหลักการพัฒนาแบบองค์รวมหรือบูรณาการและหลักการพัฒนาที่สมาชิกชุมชนมีส่วนร่วมเป็นแนวทางสำคัญ ทั้งนี้ เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนและประชาสังคม

(2) สนับสนุนและให้การช่วยเหลือทางการเงินแก่องค์กรชุมชนและเครือข่ายองค์กรชุมชน

(3) สนับสนุนและให้การช่วยเหลือเพื่อการพัฒนาองค์กรชุมชนและเครือข่ายองค์กรชุมชน ตลอดจนประสานงานการสนับสนุนและให้การช่วยเหลือดังกล่าวจากหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน

(4) ส่งเสริมและสนับสนุนและสร้างความร่วมมือขององค์กรชุมชนและเครือข่ายองค์กรชุมชนทั้งในระดับท้องถิ่น ระดับจังหวัด และระดับประเทศ

สภาองค์กรชุมชน 2551-2563 (13 ปี)

รายการ	ภาค					รวม
	กทม./ตะวันออก	กลาง/ตะวันตก	ตะวันออกเฉียงเหนือ	ใต้	เหนือ	
1. จำนวน อปท. ทั้งหมด	898	1,128	2,947	1,176	1,676	7,825
2. จำนวนสภาองค์กรชุมชน	880	1,159	2,908	1,176	1,676	7,794
3. จำนวนสมาชิก (องค์กร)	20,336	17,836	59,335	17,802	40,957	156,266
4. จำนวนสมาชิกเฉลี่ย/สภา	23	15	20	15	24	20
5. จำนวนกรรมการ(คน)	29,183	38,232	100,671	33,425	53,446	254,957

หมายเหตุ : จำนวน อปท. ใน กทม. นับ 1 เขต เป็น 1 อปท. เพราะ พ.ร.บ.สภา กำหนดให้จัดตั้งสภาได้เขตละ 1 สภา

ผลการดำเนินงานสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (พอช.) ปีที่ 20 : ณ 2563

กิจกรรม/โครงการ	ผลการดำเนินงาน
1. โครงการบ้านมั่นคง (เมืองและชนบท)	3,752 ครัวเรือน/31 ชุมชน
2. โครงการบ้านพอเพียงชนบท	23,601 ครัวเรือน
3. โครงการพัฒนาที่อยู่อาศัยริมคลองลาดพร้าว	3,373 ครัวเรือน(สะสม)
4. โครงการพัฒนาที่อยู่อาศัยริมคลองเปรมประชากร	2,297 ครัวเรือน(สะสม)
5. โครงการพัฒนาที่อยู่อาศัยชั่วคราว ไฟไหม้ ไล่อื้อ	1,561 ครัวเรือน
6. โครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้มีรายได้น้อยเมือง/ชนบท(ลดผลกระทบจากโควิด-19)	1,558 ตำบล 2,931 ชุมชนเมือง
7. สนับสนุนการจัดทำครัวชุมชน (ช่วงโควิด-19)	73 ครัว ใน 17 จังหวัด จำนวน 287,176 กล้องอาหาร
8. การจัดทำแผนพัฒนาชุมชนท้องถิ่นระดับตำบล/เมือง	700 ตำบล
9. การจัดทำแผนพัฒนาชุมชนท้องถิ่นระดับจังหวัด	52 จังหวัด
10. การพัฒนาคุณภาพชีวิตโดยสภาองค์กรชุมชน	553 ตำบล
11. การสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพสภาองค์กรชุมชน	1,582 ตำบล
12. การสนับสนุนและพัฒนากองทุนสวัสดิการชุมชน	2,734 กองทุน
13. พัฒนาระบบบริหารจัดการและคุณภาพองค์กรชุมชนที่ใช้สินเชื่อ	273 องค์กร
14. ประมวลชุดความรู้ชุมชนท้องถิ่นจัดการตนเอง	61 ชุดความรู้นวัตกรรมชุมชน 1,261 ชุดความรู้ชุมชนท้องถิ่นจัดการตนเอง
15. การพักชำระหนี้องค์กรชุมชนเพราะสถานการณ์โควิด-19	409 องค์กร/123,685 ครัวเรือน
16. การพัฒนาผู้นำชุมชน	12,199 คน
17. ความพึงพอใจของประชาชนผู้เกี่ยวข้องต่อ พอช.*	86%
18. รายจ่ายด้านบุคลากร **	5.10% ของแผนการใช้จ่ายทั้งหมด

* จากผลการสำรวจของ สถาบันวิจัยสังคม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สำรวจจำนวน 1,120 คน

** ตัวชี้วัดองค์การมหาชนปี 2563 คณะรัฐมนตรีกำหนด ไม่เกินร้อยละ 32 ของแผนการใช้จ่ายทั้งหมด

-สภาองค์กรชุมชนตำบล จังหวัดน่าน ในพื้นที่ 15 อำเภอ 99 ตำบล ดังนี้

1. โชนเหนือ โดยมีประธาน นายมนัส พลกล้า , ผู้ประสานงาน นายชำนาญ สนิธิโพธิ์ , ทีมเลขา นางชลารักษ์ แดงเทศ น.ส.วิไลลักษณ์ ไชยนิษฐ มี 6 อำเภอ 31 ตำบล ได้แก่

- อ.เฉลิมพระเกียรติ 2 ตำบล
- อ.บ่อเกลือ 4 ตำบล
- อ.ทุ่งช้าง 4 ตำบล
- อ.เชียงกลาง 6 ตำบล
- อ.สองแคว 3 ตำบล
- อ.ปัว 12 ตำบล

2. โชนกลาง โดยมีประธาน นายเพชร ไชยพงษ์ , ผู้ประสานงาน นางวิชุดา อินทา , ทีมเลขา นางศิริกร สมศักดิ์ นายโสภณจันตะวงษ์ นางกัลปียกรคนสูง น.ส.รัชนี บุญสมวงศ์ มี 5 อำเภอ 35 ตำบล ได้แก่

- อ.ท่าวังผา 10 ตำบล
- อ.เมืองน่าน 11 ตำบล
- อ.ภูเพียง 7 ตำบล
- อ.สันติสุข 3 ตำบล
- อ.บ้านหลวง 4 ตำบล

3. โชนใต้ โดยมีประธาน นายจ๋วน อันยะ (หมควาระ) , ผู้ประสานงาน นางวราพร สุกโกศล , ทีมเลขา นางสาวช่อเอื้อง ปันติ นางสาวสุภารัตน์ ถาวนา นางสาวอาภัสรา เงินบำรุง มี 4 อำเภอ 33 ตำบล ได้แก่

- อ.แม่จริม 5 ตำบล
- อ.เวียงสา 17 ตำบล
- อ.น่าน้อย 7 ตำบล
- อ.นาหมื่น 4 ตำบล

สภาองค์กรชุมชนตำบล จังหวัดน่าน

15 อำเภอ 99 ตำบล (เต็มพื้นที่)

ผลการดำเนินงานที่ผ่านมา

- พื้นที่กลางประชุมแลกเปลี่ยนเพื่อกำหนดแนวทางการแก้ไข
- ปัญหาของตำบลจัดทำแผนตำบล/เสนอแผนต่อท้องถิ่น
- ประสานการทำงาน/สร้างการมีส่วนร่วม/บูรณาการความร่วมมือ
- ของทุกภาคในตำบลเพื่อสร้างรูปธรรมการแก้ไขปัญหาและพัฒนา
- คุณภาพชีวิตของคนในตำบล
- มีเครือข่ายระดับจังหวัดและการประชุมตาม พรบ. สภาฯ ปี2551
- มีการยื่นข้อเสนอต่อระดับจังหวัดและระดับนโยบายในหลายเรื่อง
- เช่น การปิดเมืองน่านในการระบอบของโควิด ปี 2563 ข้อเสนอ
- ต่อการแก้ไขปัญหาที่ดินทำกินในเขตป่าต่อกรมที่ดินของ
- รัฐบาล, ข้อเสนอในการแก้ไขปัญหาที่อยู่อาศัยในเขตป่า,
- ข้อเสนอในการขอให้ทบทุนเขตห้ามล่าในจังหวัดน่าน/พรบ.ป่า
- ไม้ อุทยาน ปี2562, ข้อเสนอการแก้ไขปัญหาดังกล่าว
- พัฒนาศักยภาพผู้นำสภาองค์กรชุมชน

ปัญหาร่วมเชิงนโยบาย

- การจัดการที่ดินทำกินและที่อยู่อาศัยในเขตป่า
- ระบบการจัดการน้ำเพื่อการเกษตร
- เศรษฐกิจชุมชน((ระบบเกษตรที่เหมาะสม,
- อาชีพที่เหมาะสม)

ปัญหาด้านกลไกของสภาองค์กรชุมชน

- ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของสภา
- การส่งต่อการทำงานระหว่างรอยต่อ(เปลี่ยนผู้นำสภา)
- บุคลากรที่มีทักษะที่จำเป็นต่อการพัฒนาไม่เพียงพอ
- ขาดคนรุ่นใหม่
- ผู้นำมีการกิจหลากหลาย (ก้ำกั้น)
- ความร่วมมือกับท้องถิ่น(บางตำบลมีปัญหา)

ประชุมสภาองค์กรชุมชนตำบล
ระดับจังหวัด
จังหวัดน่าน

วันที่ 25 กันยายน 2563
ณ ห้องประชุมเจ้าสุริยพงษ์ผริตเดช
ศูนย์ราชการจังหวัดน่าน

ประธานเครือข่ายสภาองค์กรชุมชนจังหวัดน่าน

- นายสำเริง แก้วเทพ
- รองประธานเครือข่าย
- นายเพชร ไชยพงษ์
- เลขานุการเครือข่าย
- นางสาวช่อเอื้อง ปันดี

คณะทำงานเครือข่าย

- นายสำเริง แก้วเทพ
- นายเพชร ไชยพงษ์
- นางสาวช่อเอื้อง ปันดี
- นางสาวสุดารัตน์ ถาวนา
- นางรัชดา อันทา
- นางสุภาดา วันควร
- นายชำนาญ สนั่นโพธิ์
- นายมนัส พลกล้า
- นายอำนาจ กองสอน
- นายเจริญ พานิช

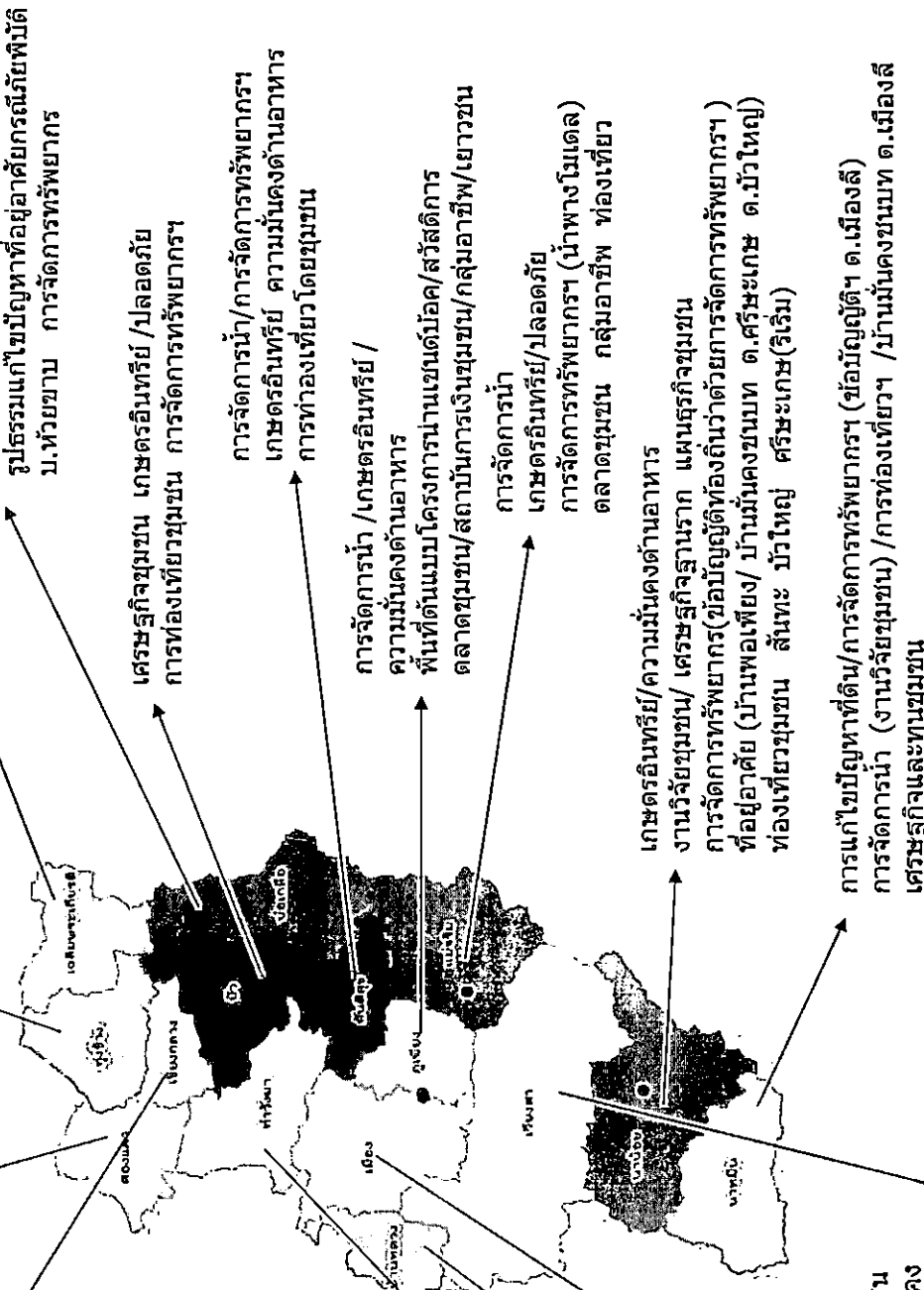
- นางวราพร สุกโกศล
- นายปวิรัช คำหอม
- นายบรรจง ไชยวงศ์
- นางศิริกร สมศักดิ์
- นางทิฆัมพร กองสอน
- ผู้ทรงคุณวุฒิ/ที่ปรึกษา
- นายสนิท มณเฑียร
- ดร.สำรวย ผัดผล
- นางบุญมี ผัดผล
- นายธีรภาพ คำฟู
- นายมนตรี เขียวสุวรรณ
- นายเสนอ ปิยะอินทร์
- นพ.คณิต ตันตศิริวิทย์
- นายมณี มณเฑียร
- นายณรงค์ฤทธิ์ สิริวงศ์วัฒน์

ภาคีความร่วมมือ

- เครือข่ายคนน่านจัดการตนเอง
- มูลนิธิอีกเมืองน่าน(มฮน.)
- รักษ์บ้านน่าน (น่านแซมม็อค)
- บริษัทประชารัฐรักสามัคคีนำ
- สปจ.น่าน
- สنج.จังหวัด
- ทสจ., ป่าไม้, อุทยาน
- กศน.
- พมจ.
- พช.
- พอช.
- ท้องถิ่น, อบจ.น่าน
- ท้องที่

การจัดการทรัพยากรฯพื้นที่ต้นแบบโครงการนำร่อง
 เกษตรอินทรีย์/ปลอดภัย / สถาบันการเงินชุมชน/ท่องเที่ยว
 ปลอดภัย/แปลงใหญ่/ สถาบันการเกษตร/เศรษฐกิจชุมชน/ท่องเที่ยว
 ชุมชน / ความมั่นคงด้านอาหาร/เศรษฐกิจชุมชน / การจัดการ
 ทรัพยากรฯ

ยุทธศาสตร์ภาคประชาชน
 (สภาองค์กรชุมชน+ขบวนการองค์กรชุมชนจังหวัดนำ)
 ยุทธศาสตร์ที่ 1 : เสริมสร้างศักยภาพของคน กลุ่ม/องค์กรชุมชน และ
 เครือข่าย ในชุมชนทุกมิติ
 ยุทธศาสตร์ที่ 2 : ส่งเสริมการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและ
 สิ่งแวดล้อมมีส่วนร่วมทุกภาคส่วน
 ยุทธศาสตร์ที่ 3 : สร้างความมั่นคงในที่ดินทำกินและที่อยู่อาศัยในเขต
 เมืองและชนบท
 ยุทธศาสตร์ที่ 4 : พัฒนาเศรษฐกิจและทุนชุมชนให้เข้มแข็ง
 ยุทธศาสตร์ที่ 5 : ส่งเสริมเกษตรอินทรีย์/เกษตรปลอดภัยในการสร้าง
 ความมั่นคงทางอาหาร และ สิ่งแวดล้อมที่ดี
 ยุทธศาสตร์ที่ 6 : เชื่อมโยงหน่วยงานภาคี สู่การขับเคลื่อนนโยบาย
 สาธารณะให้เกิดประสิทธิภาพ

เศรษฐกิจชุมชน เกษตรอินทรีย์ /ท่องเที่ยว ชุมชน การจัดการทรัพยากร /ผู้สูงอายุ

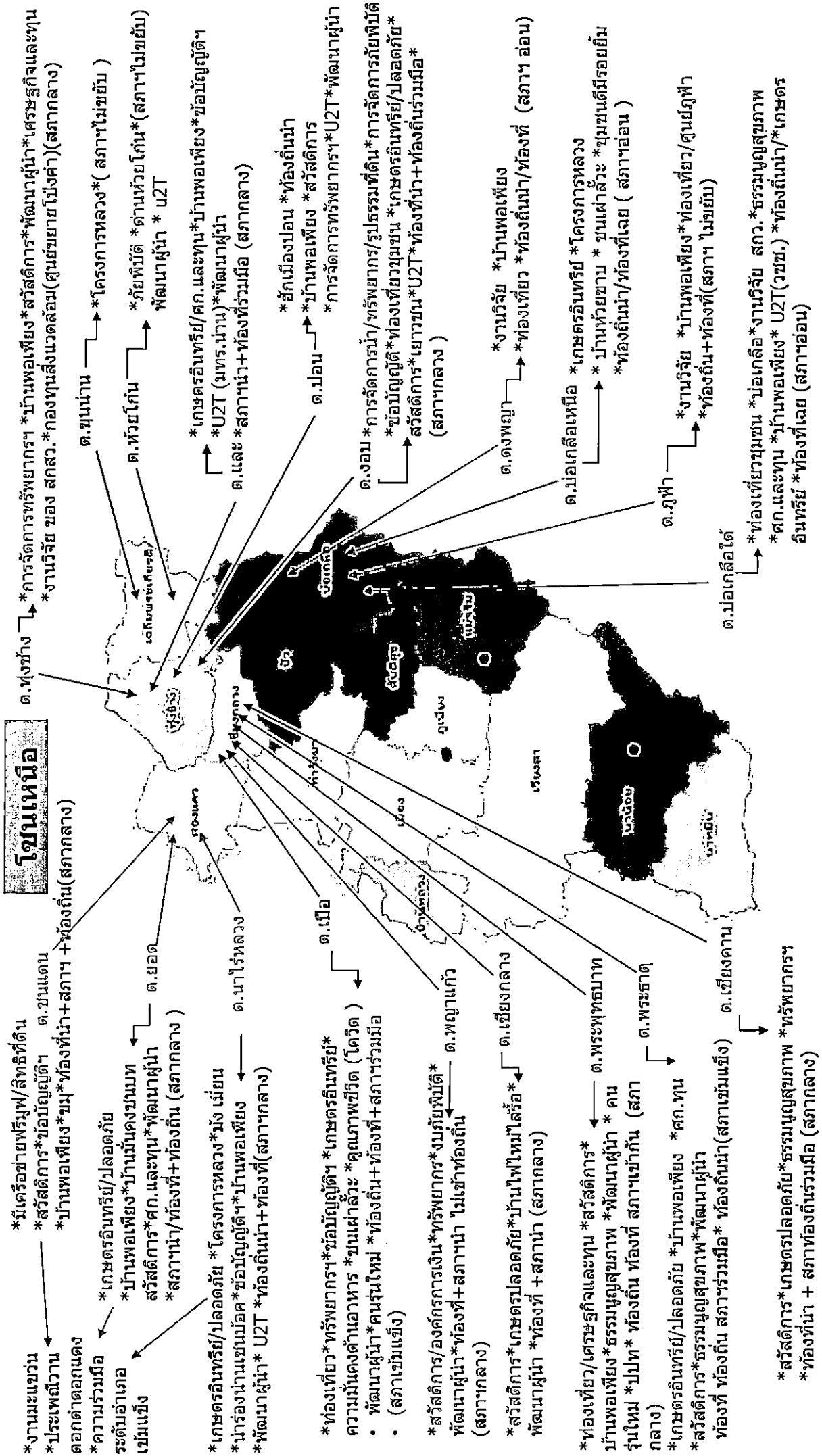
การจัดการทรัพยากร/เศรษฐกิจชุมชน/ กลุ่มอาชีพชุมชน / การท่องเที่ยว

การจัดการน้ำ/การจัดการทรัพยากร เกษตรอินทรีย์/ ปลอดภัย / การท่องเที่ยวชุมชนตลาดชุมชน / กลุ่มอาชีพ / สถาบันการเงินชุมชน/ บ้านมั่นคง เมือง /ผู้สูงอายุ/เยาวชน

การจัดการน้ำ/การจัดการทรัพยากร, เกษตรปลอดภัย/สถาบันการเงินชุมชน/อาชีพชุมชน(ผ้าทอ) บ้านมั่นคงชนบท ด.ยามห้วยนา /เยาวชน /เศรษฐกิจชุมชน

**ภาพรวมระดับอำเภอของประเด็นงานที่สภาองค์กรชุมชนตำบล
 ชี้นำเคลื่อนร่วมกับภาคีเครือข่ายเพื่อ**

โจนหนือ

*มีเครือข่ายพรมพ/สิทธิที่ดิน
*สวัสดิการ*ข้อมูลอยู่ดีฯ
*บ้านพอเพียง*ชม*ห้องที่นำ+สภาฯ +ห้องถิ่น(สภาคกลาง)

*เกษตรอินทรีย์/ปลอดภัย
*บ้านพอเพียง*บ้านมั่นคงชุมชน
*สวัสดิการ*ศก.และทุน*พัฒนาผู้นำ
*สภาฯนำ/ห้องที่+ห้องถิ่น (สภาคกลาง)

*เกษตรอินทรีย์/ปลอดภัย *โครงการหลวง*ม้ง เมี่ยน
*นำร่องนำเขนมอด*ข้อมูลอยู่ดีฯ*บ้านพอเพียง
พัฒนาผู้นำ U2T *ห้องถิ่นนำ+ห้องที่(สภาคกลาง)

*ห้องเที่ยว*ทรัพยากร*ข้อมูลอยู่ดีฯ *เกษตรอินทรีย์*
ความมั่นคงด้านอาหาร *ชนเผ่าลัวะ *ดูแกพซัด (โควิด)
• พัฒนาผู้นำ*คนรุ่นใหม่ *ห้องถิ่น+ห้องที่+สภาฯร่วมมือ
• (สภาฯเข้มแข็ง)

*สวัสดิการ/องค์การการเงิน*ทรัพยากร*งบภัยพิบัติ*
พัฒนาผู้นำ*ห้องที่+สภาฯนำ ไม่เข้าห้องถิ่น
(สภาคกลาง)

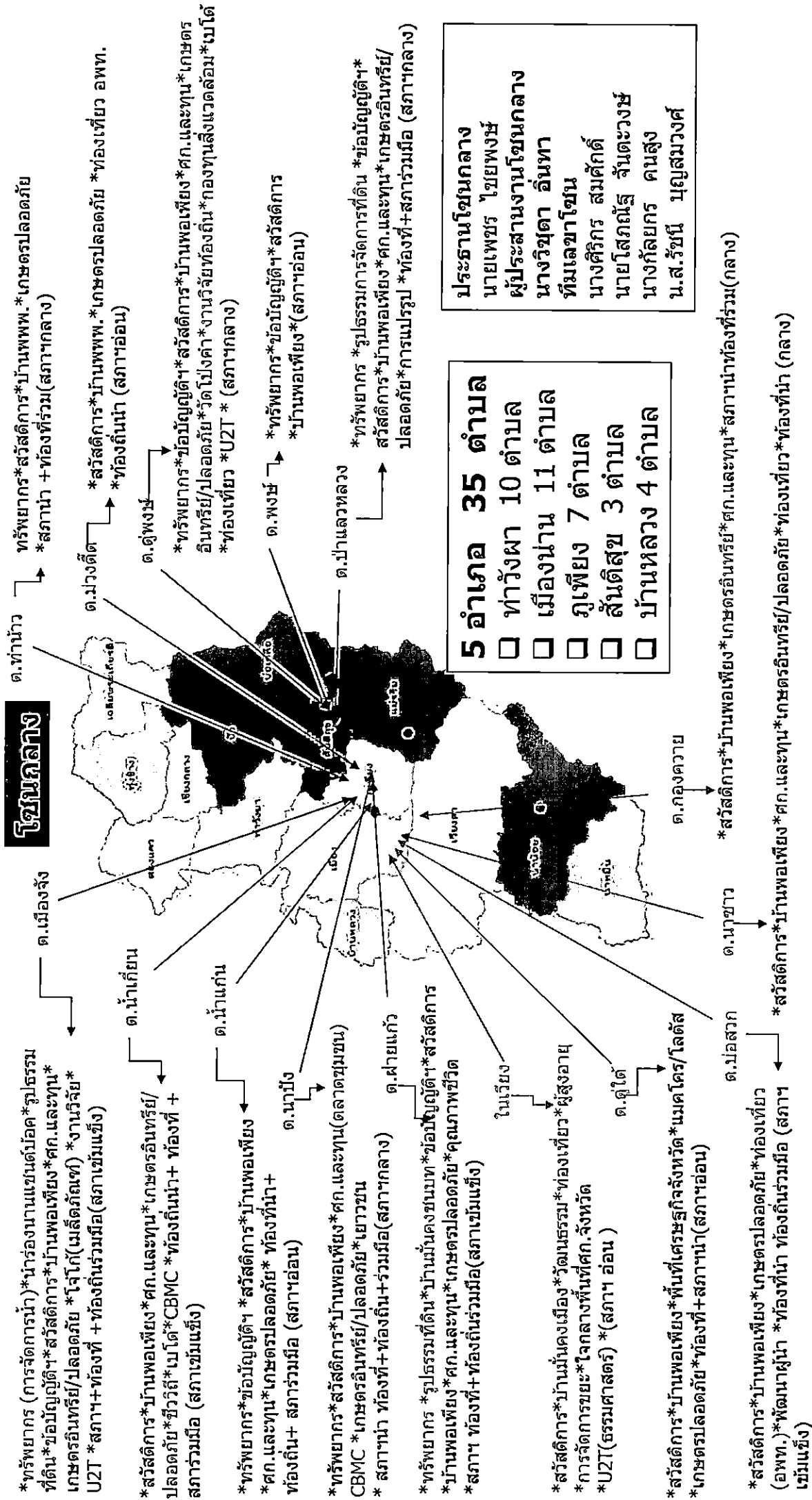
*สวัสดิการ*เกษตรปลอดภัย*บ้านไฟใหม่ใส่เรือ*
พัฒนาผู้นำ *ห้องที่ +สภาฯนำ (สภาคกลาง)

*ห้องเที่ยว/เศรษฐกิจและทุน *สวัสดิการ*
บ้านพอเพียง*ธรรมบุญสุขภาพ *พัฒนาผู้นำ * คน
รุ่นใหม่ *ปปท* ห้องถิ่น ห้องที่ สภาฯเข้ากัน (สภา
กลาง)

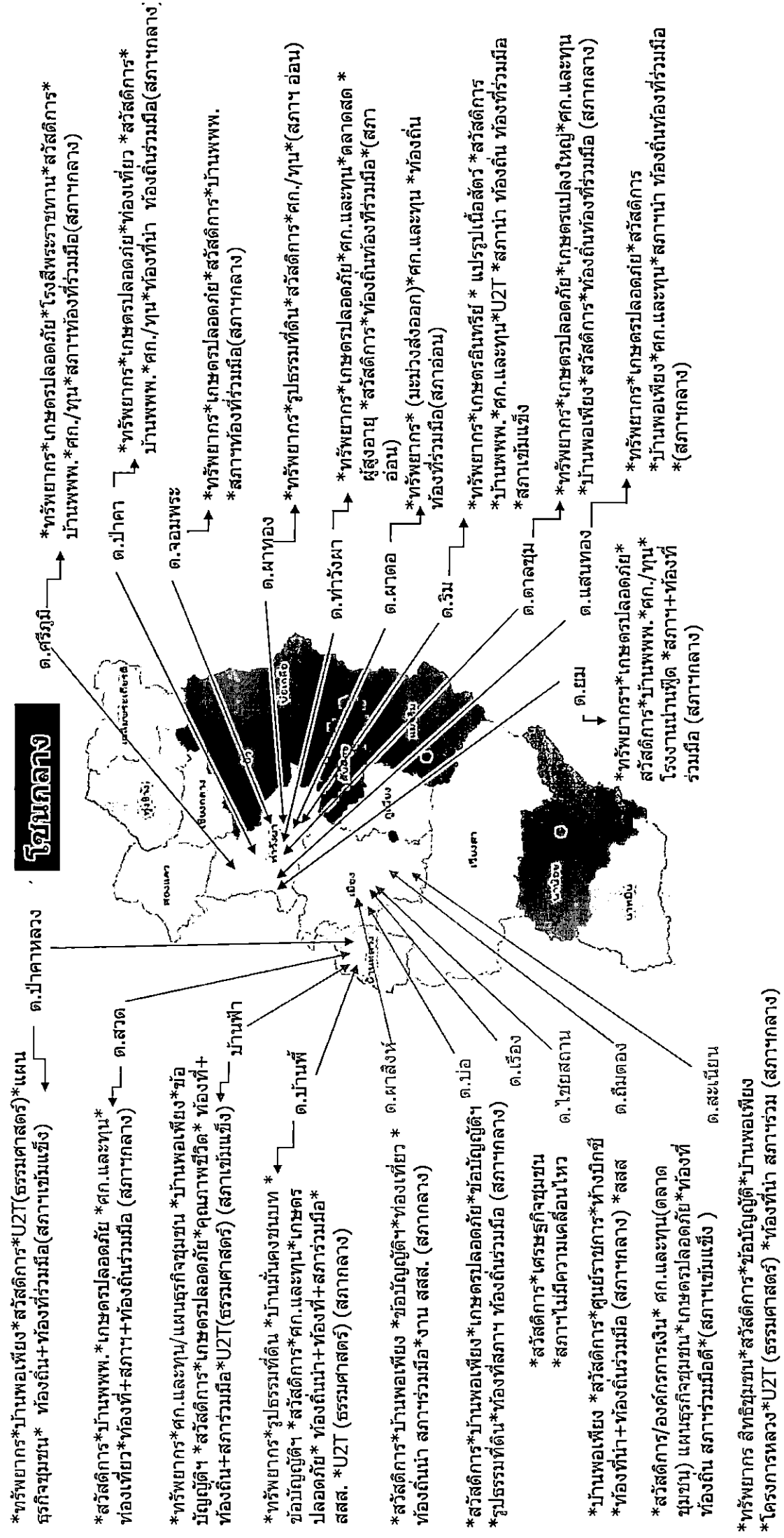
*เกษตรอินทรีย์/ปลอดภัย *บ้านพอเพียง *ศก.ท
*สวัสดิการ*ธรรมบุญสุขภาพ*พัฒนาผู้นำ
ห้องที่ ห้องถิ่น สภาฯร่วมมือ* ห้องถิ่นนำ(สภาฯเข้มแข็ง) ด.เชียงคาน

*สวัสดิการ*เกษตรปลอดภัย*ธรรมบุญสุขภาพ *ทรัพยากรฯ
*ห้องที่นำ + สภาฯห้องถิ่นร่วมมือ (สภาคกลาง)

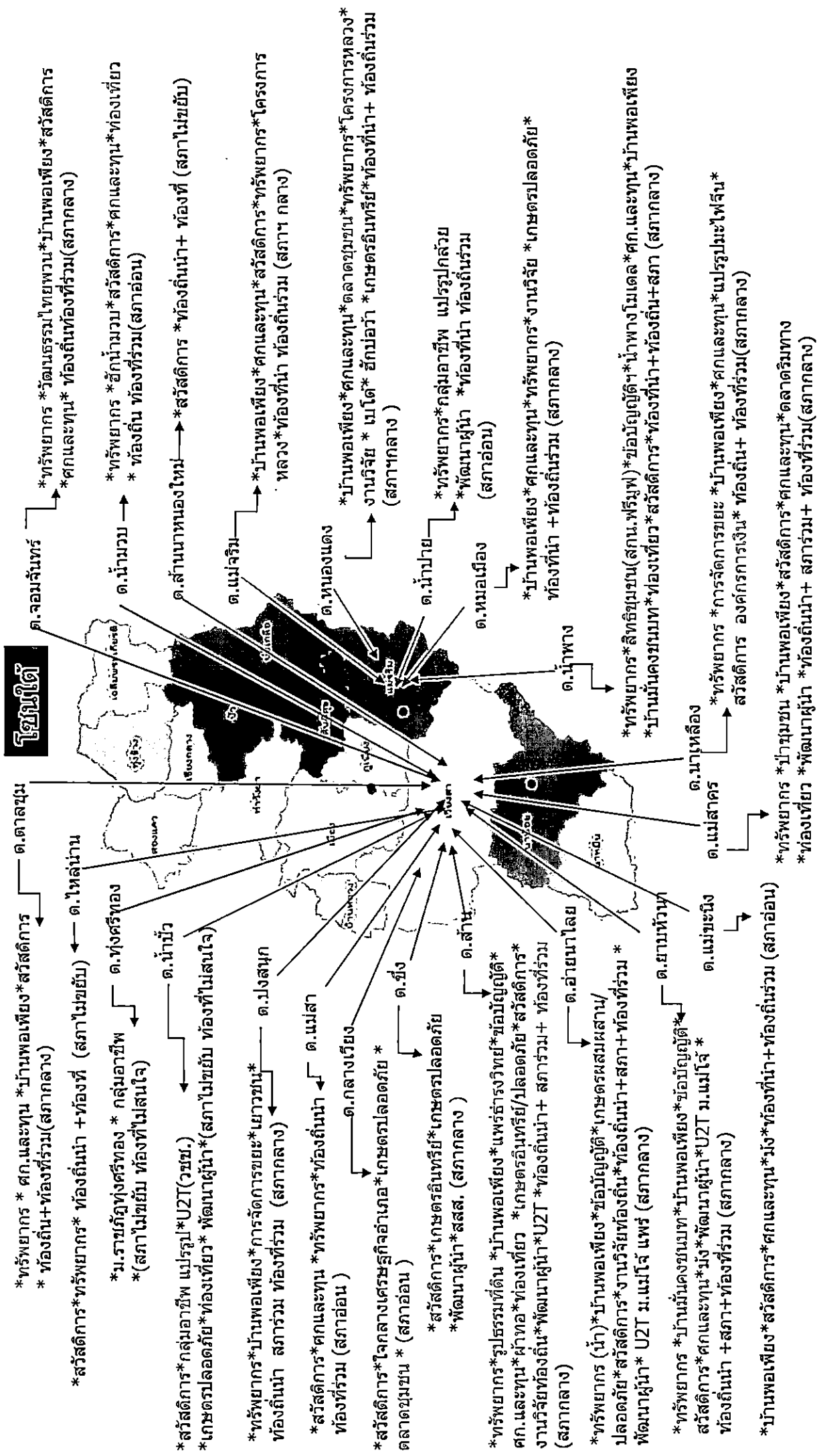
โซนกลาง

ไชนากลาง

ไขหมัดได้

ข้อเสนอต่อระดับนโยบายในการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศในพื้นที่จังหวัดน่าน

ข้อเสนอการขับเคลื่อนที่อยู่อาศัยของชาวบ้านองค์กรชุมชนจังหวัดน่าน

- 1.) ขอให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ความสำคัญกับการแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศที่อยู่อาศัยผู้มีรายได้น้อยในทุกระดับบูรณาการความร่วมมือกับหน่วยงานองค์กรชุมชนและภาคีเครือข่ายความร่วมมือเพื่อผลักดันให้เกิดการแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศที่อยู่อาศัยของชุมชนในจังหวัดน่าน รายได้น้อยและผู้ได้รับผลกระทบด้านที่อยู่อาศัยของคนในจังหวัดน่าน
- 2.) ขอให้ทบวงกระทรวงการเตรียมการประกาศเขตห้ามล่าสัตว์ป่าจังหวัดน่าน 8 เขตพื้นที่ ซึ่งมีผลกระทบต่อดินทำกิน ป่าชุมชน ที่เป็นวิถีชีวิตของคนในชุมชนท้องถิ่นและกระทบบต่อคุณภาพชีวิตของคนในชุมชน ก่อให้เกิดปัญหาความไม่มั่นคงในการดำรงชีวิต และเป็นอุปสรรคการสร้างปัญหาหรือข้อขัดแย้งใหม่ในอนาคตระหว่างชุมชนกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- 3.) ขอให้สภาองค์กรชุมชน ท้องถิ่น ท้องที่ มีส่วนร่วมในการกระบวนกรเตรียมการก่อนประกาศเขตทุกชั้นตอน และให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเปิดเผยข้อมูล ระเบียบ กฎหมาย ที่เกี่ยวข้อง อย่างเป็นโปร่งใส ตรงไปตรงมา ต่อประชาชนและสาธารณะเพื่อการรับรู้โดยทั่วกัน
- 4.) ให้องค์กรชุมชนระดับจังหวัดที่เกี่ยวข้องสนับสนุนการแก้ไขปัญหาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมขององค์กรชุมชน เช่น สภาองค์กรชุมชนตำบล เครือข่ายป่าชุมชน เครือข่ายเกษตรกรที่ทำการระบบผลัดที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ฯลฯ ที่ทำให้เกิดการฟื้นฟูอนุรักษ์/รักษา ทรัพยากร ดิน น้ำ ป่า พันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ ระบบนิเวศ ที่สร้างความหลากหลายทางชีวภาพและความมั่นคงทางด้านอาหาร และส่งเสริมให้เกิดการสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจของพืชและสัตว์พื้นถิ่น

ข้อเสนอในการแก้ไขปัญหาการจัดกาที่ดิน

ที่ดินในเขตป่า

1.) ขอให้มีการดำเนินการในการแก้ไขปัญหาดำเนินการตาม พ.ร.บ. คทช. ให้ครอบคลุมในทุกชั้นคุณภาพลุ่มน้ำอย่างเท่าเทียมและหรือส่งเสริมสนับสนุนการจัดกาที่ดินรูปแบบอื่นนอกเหนือจาก คทช. ที่สามารถ จัดกาปัญหาสิทธิทำกินในที่ดินในเขตป่าสงวน สิทธิทำกินในเขตอุทยาน ปัญหาในเขตชั้นคุณภาพลุ่มน้ำได้ ครอบคลุมและสอดคล้องกับบริบทของพื้นที่และเป็นการแก้ไขปัญหาย่างมีส่วนร่วมและเกิดความยั่งยืน เช่น Nan sandbox, น้ำพวงโมเดล , โฉนดชุมชน โดยระบุไว้ในข้อกฎหมายให้ชุมชนสามารถเลือกรูปแบบการจัดกาที่เหมาะสมกับพื้นที่ได้ ไม่บังคับใช้ คทช.เพียงรูปแบบเดียวกันในการจัดการ

1.1 พื้นที่ในเขตชั้นคุณภาพลุ่มน้ำที่ 3,4,5 ทั้งก่อนและหลัง มติครม.30 มี.ย.41 (กลุ่ม 1 และกลุ่ม 2) ต้องการให้มีถนนเข้าสู่ที่ทำกิน

1.2 พื้นที่ในเขตชั้นคุณภาพลุ่มน้ำที่ 1,2 ทั้งก่อนและหลัง มติครม.30 มี.ย.41 (กลุ่ม 3 และกลุ่ม 4) ต้องการให้มีการพัฒนาคุณภาพชีวิต และการสร้างรายได้ครบวงจร

1.3 พื้นที่ในเขตชั้นคุณภาพลุ่มน้ำที่ 3, 4, 5 หลังมติ ครม.30 มี.ย.41 (กลุ่ม 2) ขอให้มีความชัดเจนในระเบียบวิธีการปฏิบัติ ในการขออนุญาตใช้พื้นที่

2.) ขอให้มีส่วนสนับสนุนและการส่งเสริมอาชีพที่เหมาะสมและสามารถแก้ไขปัญหาดำเนินการได้จริงในพื้นที่ คทช.

เช่น ส่งเสริมปศุสัตว์ (โคขุน) เงินกู้ ธกส. (ล้านละร้อย) ส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน สหกรณ์ หรือ กลุ่มเกษตรกร เชื่อมโยงเครือข่ายกระทรวงทรัพยากรให้เกิดการสร้างป่าสร้างรายได้ เช่นการสนับสนุนส่งเสริมการปลูกไฟและการตลาดแบบครบวงจรเพื่อพื้นที่เขาหัวโล้นจังหวัดน่าน

3.) ขอคัดค้านพื้นที่เตรียมการประกาศเขตอุทยานแห่งชาตินันทบุรี และการผนวกพื้นที่ป่าชุมชนในเขตป่าสงวนเป็นเขตอุทยานและเขตห้ามล่าตาม พ.ร.บ. ป่าชุมชน 2562 พ.ร.บ. อุทยานแห่งชาติ 2562 พ.ร.บ.สงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ.2563

4.) ขอให้มีการทบทวน พ.ร.บ.อุทยานแห่งชาติ 2562 มาตรา 64 พ.ร.บ.สงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า มาตรา 121 ต้องแก้ไขจากกรอนุญาตอย่างจำกัดเป็นการรับรองสิทธิ พ.ร.บ.อุทยานแห่งชาติ 2562 มาตรา 65 พ.ร.บ.สงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า มาตรา 57 ต้องแก้ไขการคุ้มครองพื้นที่ป่าชุมชน และไม่จำกัดอายุการรับรองสิทธิแต่ 20 ปี และขอให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการบวนการประกาศใช้กฎหมายอย่างแท้จริง

ที่ดินนอกเขตป่า

1.) ขอให้เร่งรัดการออกเอกสารสิทธิในพื้นที่ที่มีการสร้างจริงวัดที่ดินแล้ว

ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน สปก. 4-01

1.) ขอให้เร่งรัดการสำรวจในพื้นที่ตกสำรวจ และออกเอกสารรับรองสิทธิการทำกิน สปก. 4-01

ข้อเสนอเพื่อการพัฒนา

1) ขอให้มีการรับรองสิทธิทำกินของคนในชุมชน โดยเสนอผ่านขอมัติอยู่ติดท้องถิ่นว่าด้วยการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อให้เกิดความร่วมมือของชุมชนในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เช่น สภาองค์กรชุมชนตำบล เครือข่าย

2) ขอให้กรมการสิทธิการสนับสนุนการสร้างความเข้มแข็งขององค์กรที่ดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เช่น สภาองค์กรชุมชนตำบล เครือข่าย

ป่าชุมชน ฯลฯ ให้หน่วยงานสนับสนุน ให้เกิดการฟื้นฟู การขยายพันธุ์ และการสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจของพันธุ์พืช พันธุ์สัตว์พื้นถิ่น ที่ได้ใช้ประโยชน์และไม่ได้ประโยชน์ เพื่อให้เกิดความหลากหลายทางชีวภาพ ซึ่งเป็นการส่งเสริมให้เกิดการสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจของพันธุ์พืช พันธุ์อนุรักษ์มีัญญาชุมชนท้องถิ่นในการทำการเกษตรไม่ใช้สืดยุทหายไปจากสังคมไทย ให้กับองครักษ์ดำเนินงานพื้นที่ชั้นของการ

สรุปผลการจัดตั้งองค์กรผู้บริโภคประจำจังหวัดน่าน
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

๑. พระราชบัญญัติจัดตั้งสภาองค์กรของผู้บริโภค พ.ศ.๒๕๖๒ ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา และมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๖๒ โดยกำหนดให้ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือผู้ซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดมอบหมายเป็นนายทะเบียนประจำจังหวัด มีหน้าที่รับแจ้งสถานะความเป็นองค์กรของผู้บริโภคภายในจังหวัดนั้น โดยนายทะเบียนประจำจังหวัดมีหน้าที่ในการพิจารณาองค์กรของผู้บริโภค ที่จะรวมตัวดำเนินการเพื่อจัดตั้งสภาองค์กรของผู้บริโภค ตามมาตรา ๕ และมาตรา ๖ จังหวัดน่านมีกลุ่มบุคคลที่แจ้งสถานะความเป็นองค์กรของผู้บริโภค จำนวน ๖ กลุ่ม ประกอบด้วย

- (๑) องค์กรศูนย์ประสานงานหลักประกันสุขภาพประชาชนจังหวัดน่าน
- (๒) องค์กรโรงเรียนชาวนาผู้ผลิตข้าวอินทรีย์และเกษตรผสมผสาน
- (๓) องค์กรอาหารปลอดภัยตำบลจอมจันทร์
- (๔) องค์กรออกกำลังกาย ตำบลจอมจันทร์
- (๕) องค์กรเครือข่ายผู้ติดเชื้อเอชไอวี/เอดส์ จังหวัดน่าน
- (๖) องค์กรรักสุขภาพตำบลในเวียง อำเภอเมืองน่าน

๒. จังหวัดน่านได้รับแจ้งจากสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ว่า ได้แจ้งสถานะความเป็นองค์กรของผู้บริโภคที่มีลักษณะตามหลักเกณฑ์ที่ได้กำหนดไว้ จำนวน ๑ องค์กร คือ องค์กรเครือข่ายผู้ติดเชื้อเอชไอวี/เอดส์ จังหวัดน่าน เลขที่ ๗๙ หมู่ที่ ๑๐ ตำบลกองควาย อำเภอเมืองน่าน จังหวัดน่าน ส่วนที่เหลือจำนวน ๕ องค์กร ที่ไม่ผ่านหลักเกณฑ์เนื่องจากสมาชิกในกลุ่มมีสถานะเป็นข้าราชการ หรือสมาชิกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือเป็นกรรมการบริษัท/ห้างหุ้นส่วนจำกัด

๓. จังหวัดน่านได้รับแจ้งจากกลุ่ม องค์กรศูนย์ประสานงานหลักประกันสุขภาพประชาชนจังหวัดน่าน เพื่อยื่นคำร้องขอจัดตั้งสภาองค์กรของผู้บริโภคใหม่ โดยได้เป็นเปลี่ยนชื่อเป็น องค์กรศูนย์เรียนรู้เพื่อเสริมสร้างศักยภาพชุมชน เลขที่ ๑๐๕ หมู่ที่ ๗ ตำบลไชยสถาน อำเภอเมืองน่าน จังหวัดน่าน ซึ่งขณะนี้ อยู่ระหว่างการพิจารณาของนายทะเบียนกลาง สำนักนายกรัฐมนตรี

ข้อเสนอของขบวนการคุ้มครองชุมชนของคนพะเยา
ต่อการแก้ไขปัญหที่ดินทำกินที่อยู่อาศัยโดยชุมชน ท้องถิ่นและภาคีหน่วยงานในจังหวัดพะเยา
“ราษฎร์ รัฐ ฮอมแอง แบ่งปันที่ดิน ปลอดภัยปลอดภัย ถิ่นฐานมั่นคง”

ขบวนการคุ้มครองชุมชน คนพะเยา เชื่อมมั่นในการที่ชุมชนลุกขึ้นมาจัดการปัญหาของตนเอง โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานภาครัฐ และเอกชน ให้การสนับสนุน เพื่อนำไปสู่การแก้ไขปัญหที่อยู่อาศัย และที่ดินทำกินของชุมชนเกิดผลสำเร็จอย่างเป็นรูปธรรม

เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ เป็นไปตามเป้าหมายการแก้ไขปัญหที่อยู่อาศัย ที่ดินทำกิน และการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนพะเยา เนื่องในโอกาส“วันที่อยู่อาศัยโลก (World Habitat Day)” ซึ่งให้ความสำคัญต่อการแก้ไขปัญหที่อยู่อาศัยสำหรับผู้มีรายได้น้อย ผู้ด้อยโอกาสในสังคม เป็นแผนยุทธศาสตร์ที่อยู่อาศัยแห่งชาติ ระยะ 20 ปี (ตั้งแต่ 2560-2579) เครือข่ายองค์กรชุมชนเมืองและชนบท จังหวัดพะเยา จึงได้มีข้อเสนอต่อการแก้ไขปัญหที่อยู่อาศัย ที่ดินทำกิน และการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนพะเยาดังนี้

1. สนับสนุนการแก้ไขปัญหและการพัฒนาที่อยู่อาศัยของผู้ยากไร้และผู้ด้อยโอกาสทั้งเขตเมืองและชนบท ตามแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาที่อยู่อาศัย ตามนโยบายแห่งรัฐ
2. สนับสนุนและผลักดันให้เกิดแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านที่อยู่อาศัย ที่ดินทำกิน และการพัฒนาคุณภาพชีวิต ของคนพะเยา เป็นยุทธศาสตร์พัฒนาจังหวัด และหน่วยงานภาคี
3. ให้ชุมชน/ท้องถิ่นดำเนินการจัดทำข้อมูลผู้เดือดร้อนด้านที่อยู่อาศัย ที่ดินทำกินและการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนพะเยา และร่วมกันแก้ไขปัญหเพื่อยกระดับพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในชุมชนท้องถิ่น อย่างเป็นรูปธรรม

คนพะเยาอยู่เย็น เป็นสุข อย่างยั่งยืน

ขบวนการคุ้มครองชุมชนของคนพะเยา

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชน สิทธิเสรีภาพ
และการคุ้มครองผู้บริโภค วุฒิสภา